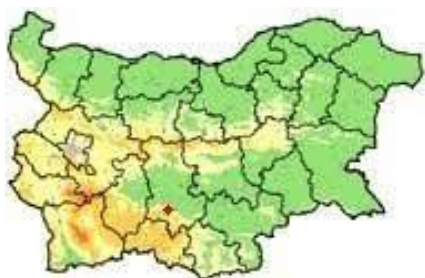

ДОКЛАД

**ЗА ОЦЕНКА СТЕПЕНТА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ЗАЩИТЕНИ ЗОНИ BG0002073
„ДОБРОСТАН” И BG0001031 „РОДОПИ СРЕДНИ”**

**НА ПРЕДВАРИТЕЛЕН ПРОЕКТ ЗА ОБЩ УСТРОЙСТВЕН ПЛАН НА
ОБЩИНА КУКЛЕН**

Възложител: ОБЩИНА КУКЛЕН

2022 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

	Информация за контакт с възложителя	7
	Увод	7
1	Анотация на проекта за ОУП	9
1.1.	Основание за разработване на Плана	9
1.2.	Период на действие на Плана	9
1.3.	Цели и задачи на ОУП.	9
1.4.	Етапи, обем, съдържание, вид и начин на представяне на ОУП.	11
1.5.	Териториален обхват на предварителния проект за ОУПО и кратка характеристика на устройваната територия.	14
1.6.	Съществуващи и проектни елементи на предварителния проект за Общ устройствен план. Баланс на територията. Устройствови зони и режими	17
2	Описание на характеристиките на други планове, програми и проекти/инв. предложения, съществуващи и/или в процес на разработване или одобряване, които в съчетание с оценявания план, програма и проект/ инвестиционно предложение могат да окажат неблагоприятно въздействие върху защитените зони	24
3	Описание на елементите на ОУП, които самостоятелно или в комбинация с други планове, програми и проекти/ инвестиционни предложения биха могли да окажат значително въздействие върху защитените зони или техните елементи	28
4	Описание на защитените зони, местообитанията, видовете и целите на управление на национално и международно ниво и тяхното отразяване (отчитане) при изготвянето на план, програма и проект/ инвестиционно предложение	31
4.1.	Защитена зона BG0002073 „Добростан”	32
4.2.	Защитена зона BG0001031 „Родопи Средни”	43
5.	Описание и анализ на вероятността и степента на въздействие на общия устройствен план върху предмета и целите на опазване на защитените зони	58
5.1.	Описание и анализ на въздействието на ОУП върху типовете природни местообитания и видовете - предмет на опазване в защитените зони	61
5.1.1.	Въздействие върху видовете в Защитена зона BG0002073 „Добростан”	61
5.1.2.	Въздействие върху растителната покривка, типовете природни местообитания и видовете в Защитена зона BG0001031 „Родопи Средни	68
5.2.	Описание и анализ на въздействието на ОУП върху целостта на защитените зони, с оглед на тяхната структура, функции и природозащитни цели (загуба на	107

	местообитания, фрагментация, обезпокояване на видове, нарушаване на видовия състав, химически, хидроложки и геоложки промени и др.)	
5.2.1.	Въздействие върху структурата на защитените зони	107
5.2.2.	Въздействие върху функциите и природозащитните цели на защитените зони	108
5.3.	Кумулативен ефект	111
6.	Предложения за смекчаващи мерки, предвидени за предотвратяване, намаляване, и възможно отстраняване на неблагоприятните въздействия от плана върху защитените зони и определяне степента им на въздействие върху предмета на опазване на защитените зони, в резултат на прилагането на смекчаващи мерки	113
7	Разглеждане на алтернативни решения и оценка на тяхното въздействие върху защитените зони, включително нулева алтернатива	116
8	Картен материал с местоположението на обектите, спрямо защитените зони и техните елементи	117
9	Заклучение за вида и степента на отрицателно въздействие, съобразно критериите по член 22	117
10	Наличие на обстоятелства, по чл. 33 ЗБР, включително доказателства за това и предложение за конкретни компенсиращи мерки, по чл. 34 ЗБР, когато заключението по т. 9 е, че предметът на опазване на съответната защитена зона ще бъде значително увреден от реализирането на плана, програмата и проекта или от реализирането и експлоатацията на инвестиционното предложение, и че не е налице друго алтернативно решение	120
11	Информация за използваните методи на изследване, методи за прогноза и оценка на въздействието, източници на информация, трудности при събиране на необходимата информация	121
12	Документи по чл. 9, ал. 2 и 3.	126
13.	Приложения	126

СПИСЪК ФИГУРИ

Фигура 1.5.1. Устройвана територия

Фигура 5.1.1.1. Местоположение на частите от Защитена зона BG0002073 „Добростан”, попадащи в устройваната територия в землищата на селата Добралък и Яврово

Фигура 5.1.1.2. Извадка от ПП на ОУП на частите от 33 BG0002073 „Добростан”, попадащи в устройваната територия в землищата на селата Добралък и Яврово

Фигура 5.1.2.1. Предвидени рекреационните устройствени зони от разновидност „Ос“ в местностите Здравец, Копривките и Бяла черква в землището на село Добралък в Защитена зона BG0001031 „Родопи-Средни“

Фигура 5.1.2.2. Местоположение на предложена рекреационна устройствена зона от разновидност „Ос“ спрямо полигони на природно местообитание 6210* Полуестествени сухи тревни и храсталачни съобщества върху варовик в землището на село Добралък

Фигура 5.1.2.3. Местоположение на предложена рекреационна устройствена зона от разновидност „Ос“ спрямо полигони на природно местообитание **6520** Планински сенокосни ливади в землището на село Добралък

Фигура 5.1.2.4. Местоположение на предложена рекреационна устройствена зона от разновидност „Ос“ спрямо полигони на природно местообитание 9170 Дъбово-габъррови гори от типа *Galio-Carpinetum* в землището на село Добралък

Фигура 5.1.2.5. Местоположение на предложена рекреационна устройствена зона от разновидност „Ос“ спрямо полигони на природно местообитание 91СА Рило-Родопски и Старопланински бялборови гори в землището на село Добралък

Фигура 5.1.2.6. Местоположение на предложена рекреационна устройствена зона от разновидност „Ос“ спрямо полигони на природно местообитание 91Е0 *Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*) в землището на село Добралък

Фигура 5.1.2.7. Местоположение на предложена рекреационна устройствена зона от разновидност „Ос“ спрямо оптимално заети и потенциални местообитания на 1078* Четириточкова меча пеперуда *Euplagia (Callimorpha) quadripunctaria* в землището на село Добралък

Фигура 5.1.2.8. Местоположение на предложена рекреационна устройствена зона от разновидност „Ос“ спрямо подходящите и потенциалните местообитания на 1087 алпийска розалия (*Rosalia alpina*) в землището на село Добралък

Фигура 5.1.2.9. Местоположение на предложена рекреационна устройствена зона от разновидност „Ос“ спрямо подходящите и потенциални местообитания на 1089 буков сечко (*Morimus funereus*) в землището на село Добралък

Фигура 5.1.2.10. Местоположение на предложена рекреационна устройствена зона от разновидност „Ос“ спрямо потенциалните местообитания на 1093* ручеен рак (*Austropotamobius torrentium*) в землището на село Добралък

Фигура 5.1.2.11. Местоположение на предложена рекреационна устройствена зона от разновидност „Ос” спрямо потенциалните местообитания на 1083 бръмбар-рогач (*Lucanus cervus*) в землището на село Добралък

Фигура 5.1.2.12. Местоположение на предложена рекреационна устройствена зона от разновидност „Ос” спрямо ефективно заетите и потенциални местообитания на 1171 голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*) в землището на село Добралък

Фигура 5.1.2.13. Местоположение на предложена рекреационна устройствена зона от разновидност „Ос” спрямо ефективно заетите и потенциални местообитания на 1193 жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*) в землището на село Добралък

Фигура 5.1.2.14. Местоположение на предложена рекреационна устройствена зона от разновидност „Ос” спрямо ефективно заети и потенциални местообитания на 1352 *европейски вълк (*Canis lupus*) в землището на село Добралък

Фигура 5.1.2.15. Местоположение на предложена рекреационна устройствена зона от разновидност „Ос” спрямо ефективно заети и потенциални местообитания на 1354 *кафява мечка (*Ursus arctos*) в землището на село Добралък

Фигура 5.1.2.16. Местоположение на предложена рекреационна устройствена зона от разновидност „Ос” спрямо ефективно заети и потенциални местообитания на 1354 *кафява мечка (*Ursus arctos*) в землището на село Добралък

Фигура 5.1.2.17. Местоположение на предложена рекреационна устройствена зона от разновидност „Ос” спрямо потенциални местообитания на 1310 дългокрил прилеп (*Miniopterus schreibersi*) в землището на село Добралък.

Фигура 5.1.2.18. Местоположение на предложена рекреационна устройствена зона от разновидност „Ос” спрямо потенциално най-благоприятните местообитания на 1307 остроух нощник (*Myotis blythii*) в землището на село Добралък.

СПИСЪК ТАБЛИЦИ

Таблица 1.6.1. .Баланс на територията на Община Куклен и измененията с предвижданията на ОУПО.

Таблица 1.6.2. Устройствови зони и режими

Таблица 1.6.3. Елементи на Националната екологична мрежа и делът им в общинската територия

Таблица 2.1.1. Съгласувани планове, програми и инвестиционни предложения за периода 2007-2021 година в Защитени зони BG0002073 „Добростан” и BG0001031 „Родопи Средни” по общини

Таблица 2.1.2. Съгласувани планове, програми и инвестиционни предложения за периода 2007-2021 година в Защитени зони BG0002073 „Добростан” и BG0001031 „Родопи Средни” по области, общини и видове дейности

Таблица 3.1. Възможни дейности и техните потенциални въздействия върху ключовите елементи на защитените зони

Таблица 4.1.1. Землища и части от землища, включени в Защитена зона BG0002073 „Добростан”.

Таблица 4.1.2. Видове птици, включени в предмета на опазване на Защитена зона BG0002073 „Добростан”.

Таблица 4.2.1. Териториален обхват на Защитена зона BG0001031 „Родопи Средни”

Таблица 4.2.2. Типове природни местообитания по чл. 6, ал. 1, т. 1 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР), включени в Приложение I на Директива 92/43/ЕЕС Предмет на опазване в защитена зона BG0001031 „Родопи – Средни“.

Таблица 4.2.3. Растителни и животински видове, предмет на опазване в защитена зона BG0001031 „Родопи – Средни“.

Таблица 4.2.4. Обща характеристика на Защитена зона BG0001031 „Родопи - Средни” по класове земно покритие

Таблица 4.2.5. Други елементи на националната екологична мрежа, обявени по Закона за защитените територии, части от които попадат в Защитена зона BG0001031 „Родопи - Средни”

Таблица 5.1. Матрица за оценка на степента на въздействие за типовете местообитания и местообитания на видове (Директива 92/43)

Таблица 5.1.1.1. Установени видове обект на опазване в защитената зона през 2012 г. и данни за видовете предмет на опазване към 2007 г

Таблица 5.1.1.2. Очаквано от реализацията на ОУП на Община Куклен въздействие върху видовете птици, включени в предмета на опазване на Защитена зона BG0002073 „Добростан”

Таблица 5.1.2.1. Въздействие на ОУП на Община Куклен върху типовете природни местообитания, предмет на опазване в Защитена зона BG0001031 „Родопи - Средни”

Таблица 5.3.1. Площна засегнатост на Защитени зони BG0002073 „Добростан” и BG0001031 „Родопи Средни” от всички инициирани до момента инвестиционни предложения, планове и програми

ИНФОРМАЦИЯ ЗА КОНТАКТ С ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ:

Възложител: Община Куклен, със седалище и административен адрес на управление град Куклен, ул. „Ал.Стамболийски“ № 43, ЕИК115631816, представлявана от Мария Белчева в качеството ѝ на кмет за Община Куклен

Пълен пощенски адрес: 4101, град Куклен, ул. „Ал.Стамболийски“ № 43

Телефон: 03115/ 21 20

факс 03115/ 21 65; **www.** kuklen.org **E-mail:** mail@kuklen.org

Лица за контакти:

арх.Марий Гаджев, Община Куклен, 0888/465 922

инж. Лъчезар Грозев – екип ЕО, 032/ 632 660, 0888/ 735 407; E-mail: grozev_hes@abv.bg

У В О Д

Докладът за Оценка съответствието на предварителен проект за „**ОБЩ УСТРОЙСТВЕН ПЛАН НА ОБЩИНА КУКЛЕН**” с предмета и целите на опазване на защитени зони BG0001031 „Родопи Средни” и „BG0002073 „Добростан” се изготвя по задание на Възложителя във връзка със становище изх. ОВОС–2182-2/14.01.2022 година на РИОСВ Пловдив, както и в съответствие с изискванията на чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие и чл. 20, ал. 1 и ал. 3 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (ПМС № 201/31.08.2007 г., ДВ. бр.73/11.09.2007 г., посл. изм. и доп . ДВ. бр. бр.67 от 23 Август 2019 г)

Възложител на Плана и на екологичната част към него е Община Куклен. Предварителният проект за Общ устройствен план на Община Куклен се разработва от колектив на „ИВИС – Проектиране и Дизайн 2017“ ООД София на база на сключен договор с Община Куклен .

Проектът за ОУП подлежи на задължителна екологична оценка по реда на Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми и попада в обхвата на т. 11.1. на Приложение №1 към чл. 2, ал. 2, т. 1 към нея. Той очертава рамката за бъдещо развитие на инвестиционни предложения по Приложение № 1 и № 2 на Закона за опазване на околната среда. Съгласно чл. 127, ал. 6 от Закона за устройство на територията, Общият устройствен план се одобрява с Решение на общински съвет град Куклен.

Съобразно с това, както и във връзка с чл. 4, т. 2 на Наредбата, компетентен орган по ЕО за ОУП на Община Куклен е Директорът на РИОСВ-Пловдив. Докладът се разработва в съответствие с чл. 9, ал. 1, на база критериите по чл. 22 и в обхвата на изискванията на чл. 23, ал. 2 на Наредбата. Представя се под формата на приложение към Доклада за екологична оценка, като представлява неразделна част от него.

Поискана е информация от РИОСВ Пловдив, Смолян и Хасково за заявени интереси за други инвестиционни предложения, планове и програми на територията на защитени зони BG0001031 „Родопи Средни“ и „BG0002073 „Добростан“, водещи при евентуалната си реализация до кумулативен ефект върху тях – при изготвяне на Доклад за степента на въздействие върху зоните. В рамките на консултациите за обхвата и съдържанието на екологичната оценка по чл. 19 от Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми се провеждат консултации и е поискана информация още от Басейнова дирекция за управление на водите „Източнобеломорски район“ с център град Пловдив, Регионална здравна инспекция Пловдив, РД ПБЗН - Пловдив, Областна дирекция Земеделие - Пловдив, Национален институт за недвижимо културно наследство – София.

Оценката е с насоченост ОУП да спомогне да се генерират, обсъдят и реализират идеи, обединяващи икономически, социални, екологични и обемно - пространствени решения за подобряване на качеството на средата и значително повишаване на стандарта на обитаване. Разработена е от колектив независими експерти, които отговарят на изискванията на Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони. Писмените декларации на експертите са приложени към доклада. При разработването му е използван подход, при който се изясняват екологичните дадености и проблеми, свързани със защитените зони на най-ранния етап на вземане на решение с изявен стремеж, този процес да е напълно прозрачен, посредством консултации и участие на обществеността, като се цели интегриране на предвижданията, по отношение на защитените зони, в процеса на развитие като цяло и въвеждане принципа на устойчиво развитие.

Разработената оценка включва информация, съответстваща на степента на подробност на плана и използваните методи за оценка.

1. АНОТАЦИЯ

1.1. Основание за разработване на Плана

Нормативното основание за изготвяне на ОУП на Община Куклен се съдържа в чл.124 (1) и §123 (1) от ЗУТ.

Въз основа на Планово задание от 2006 г., през 2007 г. е изработен предварителен проект за ОУП на община Куклен. През 2008 – 2009 г. е извършена доработка на ОУП от 2007 г., като в него са включени площите по параграф 4 и процедурирани ПУП-ове. Тази доработка неправилно е наречена окончателен проект и не е процедурирана в следващите години.

Това налага ново доработване на плана през 2019 – 2021 г., за да бъдат отразени настъпилите обществени и икономически промени, потребности и приоритетни насоки за развитие на община Куклен. Този проект също неправилно е наречен окончателен проект за ОУП на община Куклен – доработка, защото по същество той представлява втора доработка за предварителния проект от 2007 г. и също е предварителен проект на ОУПО. Този последен проект от 2019 – 2021 г. е предмет на настоящата ЕО.

1.2. Период на действие на Плана

Общият устройствен план на Община Куклен определя визия, цели и стратегия на развитие, както и преобладаващо предназначение и начин на устройство на отделните структурни части на територията, която обхваща прогнозен хоризонт от следващите 10-15 години.

1.3. Цели и задачи на ОУП.

Съгласно „Планово задание за изготвяне на Общ устройствен план на община Куклен“ от 2006 г., **главната цел** на Общия устройствен план, е:

„Създаване на оптимална пространствена и функционална структура за развитие, изграждане и комплексно устройство на урбанизираните структури със съществуващите природни и антропогенни елементи и специфични социално-икономически условия при отчитане и на регионалните компоненти – важен устройствен фактор“.

При разработване на ОУП на община Куклен основните задачи, поставени в Плановото задание са в определяне:

- ✓ Структура на териториите за: обитаване, производство, рекреация природозащита, природовъзстановяване, комуникация и инфраструктура.
- ✓ Строителните граници, в т.ч. и терените за ново развитие, при отчитане собствеността на гражданите, ограничителите и стимулаторите за териториално развитие.
- ✓ Устройство зони и границите им, имоти с конкретно предназначение.

- ✓ Трасетата и обектите на инженерната инфраструктура.
- ✓ Защитените архитектурни, културни, и др. зони и обекти – паметници на културата.
- ✓ Обектите на обществено обслужване от система „образование“, „култура“, „здравеопазване“, „спорт“ и др. които се изграждат със средства на общината и държавата, и са от особена важност за социалния статус на населените места.
- ✓ Екологически мероприятия, параметри и изисквания за повишаване стандарта и качествата на околната среда
- ✓ Мероприятия за ландшафтното и композиционно естетическо оформяне на крайселищните територии.
- ✓ Мероприятия за устойчивост на социално-икономическото развитие и съпътстващите ги устройствени условия.
- ✓ Разчети за баланса на територията и други важни териториални показатели.

Съгласно мотивите за доработката на проекта на ОУП на община Куклен (октомври 2018г.) стратегическата цел е да създаде основа за балансирано и устойчиво устройствено развитие и хармонична жизнена среда в урбанизираните и извън урбанизираните територии. Планът трябва да отговаря на следните общи изисквания свързани с:

- ❖ Устойчиво развитие на Община Куклен през периода на действие на ОУП, чрез методите на устройственото планиране за реализиране на териториалните ресурси;
- ❖ Очертаване на основни насоки за бъдещото демографско, социално-икономическо, културно-историческо и инфраструктурно развитие, в баланс и взаимовръзка с опазването на околната среда на територията на Община Куклен;
- ❖ Доразвиване на положителните идеи и тенденции, заложен в предходни устройствени проекти и планове и други проучвания за територията на общината.
- ❖ Пълноценно отчитане външните връзки на общината като стимулатор за развитие. Решаване на инфраструктурни и теренни проблеми в съответствие с целесъобразността им не само на общинско, но и на регионално ниво.
- ❖ Формиране на комплекс от устройствени мерки, целящи създаване на условия за преодоляване на съществени диспропорции между отделни части на общинската територия.
- ❖ Свеждане до минимум отнемането на ценни земеделски земи и земи от горския фонд за нуждите на урбанизацията и друго строително усвояване.

❖ Създаване на устройствени възможности за използване на природния и културно-историческия ресурси за развитие на отдиха и туризма, при съблюдаване режимите за опазването им.

❖ Създаване условия за развитието на социалната и техническата инфраструктури.

❖ По отношение на икономическото развитие на общината при изработването на плана се съблюдават постановките на стратегическите документи по ЗРР, отнасящи се за общинската територия. За стимулиране на публично-частното партньорство в дейностите, осигуряващи социално-икономическото развитие, да се осигурят възможности за целесъобразна реализация на поземления фонд – общинска собственост, съобразна с обществения интерес и при спазване на общите и специфични изисквания и ограничения по отношение земеползването.

❖ Предвид несъвместимостта на оценките за потребността от урбанизация, произтичаща от естествените демографски процеси и реалното инвестиционно търсене на терени за обитаване и за стопански дейности, да се разработи и приложи адекватен подход при планиране на земеползването, респективно оразмеряване на системите на техническата и социалната инфраструктура, като се съблюдават и изискванията за устойчивост.

Екологичната оценка, като част от ОУПО има за цел да анализира елементите на плана и тяхното въздействие върху отделните компоненти на околната среда. Дава се възможност да се правят предложения за корекции и промени на предвижданията на плана с оглед балансирано, устойчиво ползване на елементите на околната среда. Екологичната оценка ще спомогне за предотвратяване на конфликтни предвиждания на ОУПО по отношение на околната среда и здравето на хората.

1.4. Етапи, обем, съдържание, вид и начин на представяне на ОУП

Общият устройствен план на община Куклен по принцип се разработва в две фази:

- ❖ Първа фаза - Опорен план и изработване на Предварителен проект;
- ❖ Втора фаза - Окончателен проект.

ОУП на Община Куклен се разработва в следната последователност:

- Предварителен проект на ОУПО 2007 г.;
- Предварителен проект – доработка 2008 – 2009 г.;
- Предварителен проект – доработка 2019 – 2021 г., предмет на настоящия

ДОСВ със защитени зони BG0002073 „Добростан” и BG0001031 „Родопи Средни”;

– Окончателен проект на ОУПО.

Настоящата ЕО се изготвя на етап Предварителен доработен проект и направените констатации и предложения в нея се отразяват при изготвянето на Окончателния проект на ОУПО.

Предварителният проект на ОУП съдържа текстови и графични материали.

Текстовите материали към ОУП съдържат раздели за

- ❖ регионални проблеми;
- ❖ социално-икономически условия - проблеми социално-икономическо развитие демография, демографско развитие (песимистичен, оптимистичен и реалистичен вариант), структура за заетостта, икономическа база, икономическо развитие (промишленост, селско и горско стопанство, транспорт, строителство, туризъм и др.), райони със специфични проблеми;
- ❖ териториални проучвания: релеф, климат, геология и хидрология, флора, фауна, поземлен ресурс по фондове (населени места и други урбанизирани територии, земеделски земи, горски фонд, защитени територии, нарушени територии), структура на собствеността;
- ❖ обитаване: количествено и качествено състояние на жилищния фонд, структура на собствеността, видове (типове) пространствени структури на обитаване, технико-икономически характеристики на видовете (типовете) обитаване;
- ❖ социална инфраструктура: (образование, здравеопазване, култура, комунални дейности), развитие на социалната база, приоритети за реализация;
- ❖ техническа инфраструктура: трасета и съоръжения, технически параметри на електроснабдителната, водоснабдителната, канализационната, далекосъобщителната мрежи, пътна мрежа (класификация, състояние), големи структурни обекти, покритие на територията на общината с комуникационни системи, пречистване на отпадъчни води, сметосъбиране и третиране на отпадъците, депа за отпадъци;
- ❖ отдих и туризъм;
- ❖ екологично състояние, екологични условия: прогноза за въздействия върху околната среда от социално-икономическото и пространственото развитие и мероприятия за подобряване на средата;
- ❖ пространствено развитие: основно предназначение на териториите, режими на устройство и параметри за натоварването им, развитие на урбанизираните територии и на техническата инфраструктура;

❖ правила и нормативи за прилагане на ОУП, които включват условията, при които може да се изменя планът, задължителните изисквания към подробните устройствени планове (ПУП), допустимите натоварвания на териториите и др.

Графичните материали към предварителния проект на ОУП са основни и допълнителни.

Основните графични материали на предварителния проект съдържат:

❖ Общ устройствен план на община Куклен в мащаб М1:25 000, изработен върху данни от топографските карти, КВС, специализираните карти и други, в цифров и растерен вид, с отразенобъдещото развитие и устройството на териториите, включващо:

- режим за устройство и строителните граници на урбанизираните територии: населени места, групови и единични паметници на културата, промишлени комплекси и други селищни образувания;

- земеделски земи, в които не се допуска промяна на предназначението им, и останалите земи, в които това е допустимо;

- горски територии (гори и земи от горския фонд), в които не се допуска промяна на предназначението им, и останалите територии, в които това е допустимо;

- територии със специфични характеристики (резервати, национални паркове, природни забележителности, поддържани резервати, природни паркове, защитени местности, защитени зони, паметници на културата, гробищни паркове, минерални извори, калонаходища и др.);

- нарушени територии (рудници, кариери, насипища, свлачища, срутища, мочурища, депа за отпадъци и др.) за етапно възстановяване и рекултивация;

- водни площи и течения - реки, езера, напоителни и отводнителни канали и др.;

- елементи на транспортната техническа инфраструктура – пътна мрежа по класове, железопътни линии, спирки;

- елементи на инженерната инфраструктура - електропроводи, далекосъобщителни мрежи, водопроводи, канализационни колектори, и съоръженията към тях (електрически подстанции, пречиствателни станции за питейни и отпадъчни води, понижителни и разпределителни станции и др.);

❖ Схеми в М 1:50 000 за:

- Транспортна инфраструктура;

- Инженерна инфраструктура - мрежи и съоръжения на Електроснабдяване, Газоснабдяване, ВиК;

- Недвижими културни ценности;
- Екологични условия;
- Собственост;
- Бонитетни категории на земеделските земи.

❖ Допълнителни графични материали: други карти, схеми, графики и фотоси по преценка на изпълнителя с цел изясняване на проектното решение.

Окончателният проект на ОУП ще съдържа текстовите и графичните материали на предварителния проект, коригирани и допълнени, съобразно решенията на експертните съвети, проведените обществени обсъждания и становищата на заинтересуваните централни и териториални администрации.

Текстовите материали към окончателния ОУП ще съдържат:

~ Доклад за изпълнение на препоръките, съобразно решенията на експертните съвети, проведените обществени обсъждания и становищата на заинтересуваните централни и териториални администрации.

~ Текстовият материал от предварителния проект на ОУП, допълнен и коригиран в частите, към които има препоръки.

Графичните материали към окончателния проект на ОУП, трябва да съдържат ОБЩ УСТРОЙСТВЕН ПЛАН на община Куклен в мащаб М 1:25 000, коригиран и допълнен съобразно решенията на експертните съвети, проведените обществени обсъждания и становищата на заинтересуваните централни и териториални администрации.

1.5. Териториален обхват на предварителния проект за ОУПО и кратка характеристика на устройваната територия.

Община Куклен е разположена в централната част на Южен централен район за планиране, в южната част на област Пловдив. От изток и юг граничи с община Асеновград, от север и запад с община Родопи. Попада в групата на малките общини. Разположена е върху площ от 150,45 кв.км, което е около 2.5 % от територията на област Пловдив.

С най-голяма площ от землищата е това на село Добралък 60 852 дка или 41.2% от цялата територия на общината. Следват землищата на град Куклен – 31 112 дка или 21.1%, село Яврово - 25 273 дка (17.1%), село Гълъбово – 17 442 дка (11.8%), село Цар Калоян– 7 090 дка (4.8%) и село Руен – 5 862 дка, или 4.0 %

Релефът на община Куклен варира от равнинен в североизточната част до средно планински в централната и южната част. Около 10% от територията ѝ попада в южните предели на Горнотракийската низина, с най-ниска точка 167 м. Останалите около

90 % се заемат от крайните северни разклонения на Западните Родопи, като най-високата точка е връх Бяла черква (1 646,2 м). Надморската височина в различните райони на общината варира, като в центъра на град Куклен е около 300 м, в района на селата Гълъбово и Цар Калоян 700- 750 м, с. Яврово – 1 250 м, до 1 650-1 700 м на юг над летовище "Бяла Черква". Върху площ от 23 000 дка се простира лесопарк „Родопи“.

Горските територии заемат най-голяма част от територията на общината – 92 479 дка, или 62.6 %. Най-голяма е площта им в землищата на селата Добралък – 49 844 дка, Яврово – 17 939 дка, и Гълъбово – 12502 дка.

Относителният дял на земеделските територии спрямо общата площ на землищата е най-голям в землищата на град Куклен – 61.7 % и село Руен – 51.0 %. Обработваемата земя в земеделските територии е с обща площ 42 789 дка. Най-много обработваема земя има в землищата на град Куклен – 16 302 дка и село Добралък – 12 743 дка.

Населените места и другите урбанизирани територии са с обща площ 4 435 дка (3,0 % от общата площ на общината).

Територията на водните течения и водните площи заема едва 459 дка. Транспорт и инфраструктура са с обща площ 1 051 дка.

В Община Куклен са разположени 6 населени места – един град и пет села. Според броя на населението се категоризират както следва:

- Много малки градове (до 10 000 жители) – град Куклен
- Малко село (250-1000 жители) – Руен
- Много малки села (до 250 жители) – Гълъбово, Добралък, Цар Калоян и Яврово.

Териториалното разпределение на населението по населени места показва, че към 31.12.2019 год., при общ брой от 6 399 обитатели, 5 763 души, или 90 % от населението живее в града, а 636 души, или 10 % в селата.

На около 4 km югозападно от град Куклен, на 450 m н.в., всред красива природа се намира изграденият преди 1000 г. манастир „Св. св. Козма и Дамян“, признат за „Паметник на културата с национално значение“.

В подножието на връх Бяла Черква се намира манастира „Св. св. Петър и Павел“, който в недалечното минало изгоря до основи, но едното му крило, вече е възстановено.

В южната част от територията на общината върху площ от 23 000 дка, с надморска височина от 700 до 1700 m се простира Лесопарк „Родопи“ с четири курортно-туристически ядра - хижа „Здравец“ (на 1250 m н.в.), летовище „Копривките“ (на 1350 m), летовище „Студенец“ (на 1450 m) и летовище „Бяла черква“ (на 1650 – 1700 m). Със

Заповед на МНЗСГ от 1963 г. летовище „Бяла Черква“ е признато за планински климатичен курорт.

В североизточната част на общината са разположени град Куклен и село Руен, свързани с общински път. В северозападната част са разположени селата Цар Калоян и Гълъбовоа на Яврово, Добралък и ваканционните селища Лесопарк „Родопи“.

Териториалната връзка на общинския център Куклен с град Пловдив се осъществява посредством път II-86 – Пловдив - Асеновград - Пампорово - Смолян - Рудозем - граница с Република Гърция – Ксанти. Път III-1127, се явява главна пътна артерия, свързваща областния център с Лесопарк „Родопи“.

Фигура 1.5.1. Устройвана територия.

1.6. Съществуващи и проектни елементи на предварителния проект за Общ устройствен план. Баланс на територията. Устройство зони и режими.

Предварителен проект на ОУП на община Куклен е изготвен през 2007 год. и разглежда площ 1 475,31 ха. През периода 2008 – 2009 г. и 2019 – 2021г са изготвени

допълнения на ОУП на общината, които проектантите неправилно са определили като Окончателен проект и Окончателен проект - доработка. В тях вече площта е 15 045,37 ха. В настоящия доклад за екологична оценка на ОУП на община Куклен се работи с тази площ и се разглеждат предвижданията на плана в краен етап.

Проектните предложения направени с ОУП дават насоки за използването на териториалния ресурс на Община Куклен в хоризот от 10-15 г.

УРБАНИЗИРАНИ ТЕРИТОРИИ

Прогнозата е за най-голямо увеличение на терените за производствени и складови дейности (от 0,82 % на 3,38 %), на второ място е увеличението на терените за рекреационни дейности, курортни и вилни зони (от 1,02 % на 2,25 %), на трето място е прогнозното увеличение на терените с жилищни функции (от 3,03 % на 3,08 %).

С проекта на Общия устройствен план на община Куклен се предлагат нови, осъвременени решения за:

- **Селищни и други урбанизирани територии** - промените тук са съществени. С ОУП общата им площ е предвидена да възлиза на 1400.47 ха.

- **Жм** - територии с жилищни функции. Те са с площ 463.53 ха. След изчерпването им е предвидена възможност за смяна на предназначението на земеделски земи за жилищни територии. Те са с площ 61,21 ха. Такива територии са предвидени и за селата: Яврово – 17,36 ха; Руен 6,82 ха; Гълъбово 51,86 ха; Цар Калоян – 3,84 ха и Добралък – 3,93 ха.

- **Терени за производствени и складови дейности** – с тях се гарантира икономическото развитие на общината. Зоните са с различен устройствен режим. С ОУП общата им площ е предвидена да възлиза на 493.41 ха. Те предимно са в землището на гр.Куклен и в самия град. Площта на тези зони е както следва:

- **Соп** – смесена обслужваща и пророизводствена зона с преобладаващо складови дейности -359,20 ха, от които 14,20 в регулацията на гр. Куклен;

- **Пп1** – предимно производствени зони 134,21 ха в землището и 12,08 в града.

- **Терени за курортни дейности** – Тук териториите се разделят по устройствени зони, както следва:

- **Ов** – вилни зони – в м.Копривките – площ 17,90 ха, Бяла черква – 14,88 ха;

- **Ок и Ос** - 41,77 ха. Те са в местностите Здравец, Копривките и Бяла черква;

- **Терени за писти и съоръжения** – при Студенец, х. Здравец и Бяла черква – общата дължина е 6 838 м;

- **Терени за съоръжения за зимни спортове** – м.Студенец 603 м., х.Здравец 870 м., м.Бяла черква 3 738 м;

- **Транспортна инфраструктура** – пътна мрежа за реконструкция Руен – Езерото – 1511 м.; Руен – Яврово -5854 м.; Яврово до землище Асеновград – 1348 м.; Яврово – вилна зона Копривките – 7555 м.; Добралък – Бяла черква – 13546 м.; разклона Бяла черква – съществуваща ски писта – 1146 м. Изграждане на паркинги : х.Здравец – 180 места, м.Студенец – 320 места и м.Бяла черква – 560 места.

ЗЕМЕДЕЛСКИ ТЕРИТОРИИ

Земеделските земи заемат 4 735,40 ха, или 31,47 % от цялата територия. Тяхното опазване е сред най-важните задачи на ОУПО. За земеделските земи, на основание чл.10, ал.3 от ЗУТ се установява режим на превантивна защита, с който се запазва фактическото им ползване, без да се влошават техните качества.

ГОРСКИ ТЕРИТОРИИ

Горските територии заемат 62,11 % от цялата територия на Община Куклен, или 9341,6 ха. Това е огромен потенциал за поддържане на екологическото равновесие, опазване на ландшафта, за развитие на отдиха и туризма. Горите, като функция се делят на три основни вида - стопански, защитни и специални гори. Предвид стопанското, рекреационно, екологично и естетическо значение на горите, ОУПО предвижда в максимална степен опазване на тези територии и ограничаване на възможностите за промяна на предназначението на съществена част от тях за други нужди.

Предвижда се увеличение на защитни гори като общата им площ се увеличава от 2 291.76 ха на 2 303.38 ха.

ВОДНИ ПЛОЩИ

Водните площи на територията на община Куклен са 55,97 ха, като включват водни течения, язовири, водоеми и канали.

С ОУП се предвижда тяхното увеличение с 0,71 ха.

ТРАНСПОРТ И КОМУНИКАЦИИ

Общината има добро транспортно – географско положение. Общинския център - Куклен се намира на 12 км от Областния център гр. Пловдив. Външните връзки на Община Куклен се осигуряват от пътища от републиканската пътна мрежа.

С ОУП е предвидена реконструкция и ново строителство на транспортна комуникация и инфраструктура с обща дължина - 31 558 м., в т.ч.:

- Общински пътища – 11 507 м;
- Пътища IV кл. №№ 88 006 и 86 024 – 20 751 м.

На територията е изградена железопътна инфраструктура за обслужването на най-голямото индустриално предприятие на територията на общината – КЦМ. ОУП запазва основно наличната мрежа в прогнозния хоризонт на плана.

Общата площ на всички терени за транспорт и комуникации, възлиза на 125,36 ха. С ОУП се предлага запазването на съществуващата транспортна инфраструктура, рехабилитацията на част от общинската пътна мрежа, изграждането на нови участъци общински пътища, както и обход на гр. Куклен от север. В зоните за развитие на туризма и почивката в местностите Хижа Здравец, Копривките, Студенец и Бяла Черква се предвиждат и терени за нови паркинги.

ТЕХНИЧЕСКА ИНФРАСТРУКТУРА

Инженерните мрежи и съоръжения на техническата инфраструктура – съоръжения и проводни, са разположени равномерно, обслужват цялата територия на общината и заемат обща площ от 20.69 ха. Всички населени места са захранени с Ел енергия и водоснабдени.

На територията на Община Куклен има добре развита водоснабдителна система за всички населени места с достатъчни водни количества. Като водоизточници се използват подпочвени води добити чрез сондажи и каптиране на повърхностни извори, както и речни водохващания и руслови дренажи. В населените места има изградени вътрешни водоснабдителни мрежи, които обхващат 100% от населението. Основният консуматор е населението с потребление за битово- питейни нужди. Загубата на вода във вътрешната водопреосна мрежа на населените места в общината е голяма (46,81 %), поради силната амортизация на мрежата. Основният проблем, който трябва да се реши в бъдеще е реновирането на водопроводната мрежа и с цел подобряване качеството на водата.

В лесопарк „Родопи“, който е отдалечен от населените места в община Куклен са оформени четири ядра – „Бяла черква“, „Студенец“, „Здравец“ и „Копривките“. Всички те са водоснабдени с вода за питейно-битови нужди. При бъдещото развитие на почивната база в района ще има недостиг на вода. За решаването на този проблем са набелязани няколко варианта. Необходима е пълна реконструкция и рехабилитация на водопроводната мрежа, в т.ч. на външните водопроводи.

Степента на изграденост на канализационни мрежи на територията на община Куклен е ниска. В повечето от населените места изобщо няма изградени дори и частични канализационни клонове.

Изключение прави гр. Куклен, където има около 25% изграденост на канална мрежа. В с.Руен има частично изградена локална канализация, със септична централна

яма, но съоръжението не осигурява необходимата степен на пречистване на постъпващите в него отпадъчни води. Основната част от отпадъчните води от домакинствата се заустват в попивни ями в собствените им имоти.

На територията на Лесопарк „Родопи“ има единични решения за отвеждане на отпадъчни води до локални пречиствателни съоръжения - септични ями и филтриращи траншеи.

За гр. Куклен е необходимо е да бъде доизградена второстепенната канализационна мрежа, която да поеме отпадъчните води от прилежащите имоти. За всички останали населени места се предвижда решения включващи изграждане на разделна канализационна мрежа и на пречиствателни съоръжения от малък тип. За лесопарк „Родопи“ се предвижда се да се изгради разделна канализационна мрежа обслужваща отделните курортно-туристически ядра и самостоятелни пречиствателни станции за отпадъчните води от тях.

Енергоснабдяването на потребителите на Община Куклен се осъществява от ЕВН – България, Електроразпределение Юг, гр. Пловдив. Районът се електроснабдява основно от ВЛ-20kV "Св. Врач" (от П.ст. 110/20kV "Пловдив"), както и от ВЛ-20kV "Маргарита" (от П/Ст "Асеновград"). Така изброените ВЛ-20 kV са в състояние да поемат прогнозния максимален ел. товар, който възлиза на 8,4 MW, като е необходимо части от съществуващите ВЛ-20kV да бъдат кабелирани по нови трасета, както и да се изградят нови КЛ-20kV образувачи пръстени с гореспоменатите ВЛ-20kV. Съществуващите ВЛ-20kV е необходимо да бъдат рехабилитирани.

Телефонната подсистема на територията на Община Куклен е със сравнително добри връзки. Действат 5 ТЦ с достатъчен капацитет. Цифровизацията на телефонната мрежа е необходимост. Мобилните оператори имат покритие на територията на общината.

ТЕРЕНИ ЗА ДОБИВ НА ПОЛЕЗНИ ИЗКОПАЕМИ И ДЕПА

Тези терени са на площ 11,59 ха и планът не предвижда тяхното изменение.

Общият устройствен план на общината, съгласно разпоредбите на ЗУТ, има значението на основа на цялостното устройство на територията, като неговите предвиждания са задължителни за последващите Подробни устройствени планове.

В предварителния проект на ОУП на Община Куклен е направен общ баланс на територията при съществуващото положение и проектно положение, на базата на който е изготвена таблица 1.6.1

Таблица 1.6.1. Баланс на територията на Община Куклен и измененията с предвижданията на ОУПО

№	Наименование на териториалните елементи	Състояние към 2009г		Проект към 2021г		Увеличение	Намаление
		ха	%	ха	%	ха	ха
1.	Урбанизирани територии, в т.ч.:	754,77	5,02	1400,48	9,30	645,71	-
1.1.	Жилищни функции	456,31	3,03	463,53	3,08	7,22	-
1.2.	Обществено обслужващи функции	11,98	0,08	12,07	0,08	0,09	-
1.3.	Производствени дейности	100,82	0,67	385,59	2,56	284,77	-
1.4.	Складови дейности	22,05	0,15	107,82	0,72	85,77	-
1.5.	Рекреационни дейности, курортни и вилни зони	154,11	1,02	338,29	2,25	184,18	-
1.6.	Озеленяване, паркове и градини	1,65	0,01	50,08	0,33	48,43	-
1.7.	Спорт и атракции	3,44	0,02	36,80	0,24	33,36	-
1.8.	Комунално обслужване и стопанство	4,41	0,03	6,30	0,04	1,89	-
2.	Земеделски територии, в т.ч.:	4735,41	31,47	4262,30	28,33	-	473,11
2.1.	Обработваеми земи - ниви	1903,58	12,65	1713,39	11,39	-	190,19
2.2.	Обраб.земи - трайни насаждения	833,93	5,54	750,62	4,99	-	83,31
2.3.	Необработваеми земи	1033,61	6,87	930,34	6,18	-	103,27
2.4.	Пасища, мери, ливади, затревени ниви	728,70	4,84	655,90	4,36	-	72,8
2.5.	Стопански дворове	11,20	0,07	10,08	0,07	-	1,12
2.6.	Полски пътища	166,75	1,11	150,09	1,00	-	16,66
2.7.	Гори и храсти в земеделски земи	57,64	2,65	51,88		-	5,76
3.	Горски територии, в т.ч.:	9341,60	62,11	9138,62	60,74	-	202,97
3.1.	Гори - дървопроизводство	4578,66	30,43	4438,61	29,50	-	140,05
3.2.	Защитни гори и ЗЗ „Добростан“ и „Родопи Средни“	2291,76	15,23	2303,38	15,31	11,62	-
3.3.	Рекреационни гори	2435,47	16,19	2358,47	15,68	-	77,00
3.4.	Горски земи, горски пътища и др.	39,02	0,26	38,16	0,25	-	0,86
4.	Водни площи	55,97	0,37	56,68	0,38	0,71	-
5.	Транспорт и комуникации	125,36	0,81	152,14	1,01	26,78	-
6.	Техническа инфраструктура	20,69	0,14	23,56	0,16	2,87	-
7.	Територии за добив на полезни изкопаеми и депа	11,59	0,08	11,59	0,08	0	0
	Всичко територии	15045,37	100,0	15045,37	100,0		

Предварителният проект за ОУП на Община Куклен въвежда няколко устройствени зони и режими (таблица 1.6.2).

Таблица 1.6.2. Устройствени зони и режими

	Видове зони	Плътност на застрояване %	Интенз. на застрояване Кинт	Озеленена площ %
Жм	Универсална жилищна зона	макс. 60	макс. 1,2	мин. 40
Пп	Предимно-производствена зона -	50-80	1-2	мин. 20-40
Пп 1	Предимно-производствена зона -1	60	1	40
Пч	Чисто производствена устройствена зона	50-80	20-40	1.0-2,5
Соп1	Смесена обслужващо-производствена зона за общественообслужващи и незамърсяващи производствени дейности	80	1	20
Ок	Устройствена зона за курорт и отдих	30	1,5	50
Ов	Рекреационни дейности, курортни и вилни зони	макс. 40	0.8	60
Ос	Ваканционно селище	30	1.2	50

Общата площ на елементите от **Националната екологична мрежа**, включваща защитени природни територии, обявени или приведени в съответствие с изискванията на Закона за защитените територии и защитени зони, изградени по общоевропейската програма НАТУРА 2000 и в съответствие със Закона за биологичното разнообразие за Община Куклен е 2379.8334 ха, с дял 15.82 %. (таблица 1.6.3.).

Таблица 1.6.3. Елементи на Националната екологична мрежа и делът им в общинската територия (15045,37 ха)

Елементи на НЕМ		Защитени зони		Защитени зони Дир. 92/43/ЕЕС		Защитени зони Дир. 79/409/ЕЕС	
ха	% от общ.т-я	ха	% от общ.т-я	ха	% от общ.т-я	ха	% от общ.т-я
2379,8334	15,82	2379,8334	15,82	1590,596	10,57	789,2374	5,25

Изработването на ОУП на Община Куклен се предхожда от институционализиране на особено важни и определящи стратегически програмни документи за пространственото планиране на страната и Европейския съюз за периода до 2020-2035 год.

При разработването му са взети предвид и съществуващите връзки с други планове, програми и проекти, определящи развитието на Европейския съюз, страната (Национална стратегия за регионално развитие, 2012-2022 г. и Национална концепция за пространствено развитие, 2013-2025 г.), района за планиране (Южен централен район за планиране), обособен с основна цел статистическо отчитане на териториалните единици, съгласно изискванията на Евростат (ниво 2), областта (ниво 3 - Пловдив) и общината (ниво 5 – Куклен). Цели се прилагането на интегриран подход на планиране, което ще позволи да се обвържат прилаганите от държавата мерки с целите и приоритетите на териториалните общности.

Разглежданият ОУП на Община Куклен има връзка със следните основни документи на национално, регионално и местно ниво:

Национална програма за развитие „България 30“

Националната стратегия за регионално развитие (НСРР) за периода 2012-2022 г.

Националната концепция за пространствено развитие (НКПР) за периода 2013-2025 г., актуализирана 2019 г.

Програма за развитие на селските райони (ПРСР) 2014-2020 г. и следващия програмен период 2021-2027 г.

Национална програма за подобряване качеството на атмосферния въздух 2018 – 2024 г.

Национална стратегия за развитие и управление на водния сектор

Национална програма за опазване, устойчиво ползване и възстановяване функциите на почвите, 2020-2030 г.

Национална стратегия за опазване на биологичното разнообразие

Национален план за управление на отпадъците (НПУО) за периода 2021-2028 г.

План за управление на речните басейни (ПУРБ) в Източнореломорски район.

План за управление на риска от наводнения (ПУРН) в Източнореломорски район.

Интегрирана териториална стратегия за развитие на Южен централен регион за планиране от ниво 2 за периода 2021-2027 г.

Община Куклен попада в групата на пътищата с регионално значение, която се формира от пътищата втори и трети клас. Главните функции на този вид пътища са да осигуряват връзките между големите административни и икономически центрове в регионите, както и между самите региони, като съдействат за интеграцията им. Връзките на по-голямата част от общинските центрове с областните градове също са част от функциите на пътищата II и III клас. Същевременно имат за задача да доведат трафика до автомагистралите и пътищата I клас и служат като преразпределители на трафика по пътните артерии с национално и международно значение.

Промислено-търговска зона Куклен е обособена през 2008 г. в гр. Куклен на площ от 1000 дка със специализация в металургията, машиностроенето, химическата промишленост, автомобилостроенето и логистиката.

Областна стратегия за развитие на област Пловдив за периода 2014-2020 г. (ОСР).

Областно иновационно развитие на област Пловдив 2017-2020 г.

Програма за енергийна ефективност на община Куклен 2021-2027 г.

Краткосрочна програма за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и биогорива на община Куклен 2021-2023 г.

Програма за управление на отпадъците на територията на община Куклен 2021-2024 г.

Програма за намаляване на риска от бедствия на територията на община Куклен 2021-2030 г.

Предварителният проект за ОУП определя планово-пространствената структура на общината и насоките за пространственото му развитие, изразено в разнообразни устройствени зони и режими с баланс на териториите. Устройствовите зони и установените режими са представени в ОУП и Доклада за екологична оценка.

2. ОПИСАНИЕ НА ХАРАКТЕРИСТИКИТЕ НА ДРУГИ ПЛАНОВЕ, ПРОГРАМИ И ПРОЕКТИ/ИНВЕСТИЦИОННИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ, СЪЩЕСТВУВАЩИ И/ИЛИ В ПРОЦЕС НА РАЗРАБОТВАНЕ ИЛИ ОДОБРЯВАНЕ, КОИТО В СЪЧЕТАНИЕ С ОЦЕНЯВАНИЯ ПЛАН, ПРОГРАМА И ПРОЕКТ/ ИНВЕСТИЦИОННО ПРЕДЛОЖЕНИЕ МОГАТ ДА ОКАЖАТ НЕБЛАГОПРИЯТНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ

Наличието на неравномерно разпределена селищна структура, съчетано с равнинните дадености, определя характера на подадените инвестиционни предложения за територията на Защитена зона BG0002073 „Добростан” и Защитена зона BG0001031 „Родопи Средни”.

Проведени са консултации и е анализирана официално достъпната информация на Регионалните инспекции по околната среда и водите в Пловдив, Смолян и Хасково, както и МОСВ /публично достъпни данни/ за периода 2008-2022 година за съгласувани дейности в двете защитени зони /Приложение 3/. Предоставена ни е коректна и точна информация с:

❖ Решение №2/24.02.2022 г. на РИОСВ Смолян /Писмо изх.№ ПО-11-2-/1/ от 24.02.2022 г./;

❖ Решение №6/21.02.2022 г. на РИОСВ Хасково /Писмо изх.№ АП-69 от 21.02.2022 г./

❖ Решение №13/22.02.2022 г. на РИОСВ Пловдив /Писмо изх.№ О-1217-1 от 22.02.2022 г./

Прави впечатление, че инвестиционната активност в земи, включени в защитени зони, е сравнително ниска. Сред плановете и програмите доминират горскостопанските програми, план-извлечения за промяна вида и/или интензивността на сечта, технологични планове за залесяване, планове за суха и паднала маса, стратегии за водено от общностите местно развитие на местни инициативни групи, програма за управление на отпадъците...

Всички те са утвърдени в съответствие с изискванията на съвременното българско законодателство и отговарят на режимите за устойчиво управление на горите в мрежата НАТУРА 2000, разработени от съвместен екип с научни работници на ЛТУ, ИГ на БАН и експерти на ИАГ, разгледани и приети на заседание на НСБР, проведено на 08.06.2010 година и НАРЕДБА № 8 от 5 август 2011 г. за сечите в горите на Министерство на земеделието и храните и са преминали процедури по чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие. Не може да се очаква промяна на благоприятното природозащитно състояние на ключовите елементи на зоните. Не се променя площното разпределение на горите и земите, не се сменя тяхното предназначение и не се отнемат площи от тях, поради което не са взети предвид в площното засягане на защитените зони.

Таблица 2.1.1. Съгласувани планове, програми и инвестиционни предложения за периода 2007-2021 година в Защитени зони BG0002073 „Добростан” и BG0001031 „Родопи Средни” по общини

Община	BG0002073 „Добростан” /дка/	BG0001031 „Родопи Средни” /дка/
ОБЛАСТ ПЛОВДИВ		
Асеновград	527.335	571.516
Куклен	1.578	7.676
Лъки	143.978	14.471
Първомай	-	120.956
Родопи	-	8.291
ОБЛАСТ СМОЛЯН		
Баните	176.03	76.95
Смолян	18.551	8.833
Чепеларе	20,636	22.083
ОБЛАСТ КЪРДЖАЛИ		
Ардино	46.054	-
Кърджали	2.622	2.622
Черноочене	14.582	81.098
Кирково	5.918	
ОБЛАСТ ХАСКОВО		
Хасково		658.691
Димитровград	226.83	168.582
Маджарово		2,581
Минерални бани	9.416	528.578

Таблица 2.1.2. Съгласувани планове, програми и инвестиционни предложения за периода 2007-2021 година в Защитени зони BG0002073 „Добростан” и BG0001031 „Родопи Средни” по области, общини и видове дейности

Община	BG0002073 „Добростан” /дка/				BG0001031 „Родопи Средни” /дка/			
	Строителство	Енергетика	Ифраструктура	Производство	Строителство	Енергетика	Ифраструктура	Производство
ОБЛАСТ ПЛОВДИВ								
Асеновград	181.499	6.861	16.26	316.111	151.771	6.861	16.26	334.955
Куклен	1.578				7.676			
Лъки	86.763	1.75	49.532	5.933	14,172			3.299
Първомай							3.002	4.200
Родопи	8.291							
ОБЛАСТ СМОЛЯН								
Баните	124.145	5.065	12.188	34.632			73.35	3,6
Смолян	18.084		0,467		8,366		0,467	
Чепеларе			20,636				20,64	1,443
ОБЛАСТ КЪРДЖАЛИ								
Ардино		46.054	0.400					
Кърджали	2.622				2.622			
Черноочене	6.790		7.792		13.828		39.492	27.778
ОБЛАСТ ХАСКОВО								
Димитровград				226.83	2.305			166.277
Минерални бани	7.244			2.172	153.254	84.702	58.976	231.646
Хасково					214.823			443.868
Маджарово								2,581
Кирково	5.918							

При хипотетичната ситуация, че всички инвестиционни предложения, планове и програми, утвърдени за зоните по реда на чл.31 от ЗБР, бъдат реализирани се засягат:

- ❖ **Защитена зона BG0002073 „Добростан ” – 1 193.530 дка**
- ❖ **Защитена зона BG0001031 „Родопи Средни” – 2 272.928 дка**

Кумулативният ефект от реализацията на ОУП на Община Куклен с всички други инвестиционни предложения, планове и програми върху зоните е разгледан подробно в т. 5.3.

3. ОПИСАНИЕ НА ЕЛЕМЕНТИТЕ НА ОУП, КОИТО САМОСТОЯТЕЛНО ИЛИ В КОМБИНАЦИЯ С ДРУГИ ПЛАНОВЕ, ПРОГРАМИ И ПРОЕКТИ/ ИНВЕСТИЦИОННИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ БИХА МОГЛИ ДА ОКАЖАТ ЗНАЧИТЕЛНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ ИЛИ ТЕХНИТЕ ЕЛЕМЕНТИ

Върху териториите, включени в защитените зони в община Куклен и техните елементи, влияние могат да окажат съчетанието по време, местоположение и интензивност на въздействията, от изграждането на обектите, цитирани в т.2, тяхната инфраструктура и експлоатация.

ОУП внася нови урбанистични елементи в общинската територия, но засягащи минимално защитените зони и то на база съществуващи и изградени в миналото елементи, приведени в съответствие с изискванията на съвременното законодателство.

Най-общо върху околната среда в района и върху защитените зони очакваме няколко типа въздействия от реализацията на ОУП.

Ще се увеличи незначително делът на урбанизираните територии в общината за сметка на селскостопанските земи, без да се отнемат реално площи от защитените зони.

Преките въздействия са свързани най-вече с изграждането на нови инфраструктурни обекти и евентуално на промишлени мощности, за които са предвидени устройствени решения. Следствие на устройствената регламентация са строителството и експлоатацията на нови обекти, при което ще се завишат трайно, но минимално, нивата на действие на антропогенните фактори в съответния район - на шум и вибрации, временно и локално запрашаване на приземния атмосферен слой при земно-изкопните работи.

Ще продължи неизбежното отделяне на вредни вещества във въздуха, отделяни от трафика на автомобилния транспорт - въглероден оксид, въглеродороди, азотни оксиди, серни оксиди, оловни аерозоли, алдехиди, сажди, водни пари и др. Ще се генерират отпадъчни води.

Съществува опасност от увреждане на терени и местообитания от необосновано навлизане на машини в защитените зони или от разливи на гориво-смазочни материали.

Ще се генерират производствени, строителни и други отпадъци. Дейностите с тях, не отговарящи на изискванията, могат да доведат до негативно въздействие.

Най-общо, излизайки от конкретиката на всяка обособена нова урбанизирана зона, можем да обобщим конкретни заплахи за ключовите елементи за защитените зони като загуба и деградация на местообитания, причинени пряко от антропогенния фактор, не се очакват, но е възможно в някаква степен да се създадат предпоставки за фрагментация.

Реализацията на предвижданията за малкото нови устройствени зони ще доведе до минимално отнемане на земи от Поземления фонд и незначително намаляване на трофичната база на подлежащи, на опазване в зоните, видове, като същевременно отнема и площи, свързани с миграции, нощувки, почивка...

В тази посока действат следните фактори:

- Силно интензивно развитие на растениевъдството, свързано с прекалено торене и използване на химически препарати, унищожаване на синури, отводнителни канали, увреждане на могили, неправилни сеитбообръщения, промени в режима на стопанисване.

- Изграждане на промишлени производства и ферми без пречиствателни съоръжения;

- Прекомерна паша;

- Намаляване на площта на влажните ливади и люцерновите ниви;

- Неправилно изведени и браконьерски сечи;

- Неекологично обосновани размери на лов, риболов и други ползвания на природни биологични ресурси;

- Промяна в режима на стопанисване на рибовъдните стопанства;

- Нерегламентиран и необоснован добив на наносни материали в коритата на реките ;

- Прекалено извличане на подпочвени води;

- Ново инфраструктурно и стопанско развитие, извън зониранието в плана – индустрия, селищно развитие, електропроводи, газопроводи, канализации, водоснабдявания.

Засилената урбанизация очакваме да доведе до настаняване, в макар и малка степен, на рудерални растителни видове и създаване на условия за навлизане и развитие на инвазивни чуждоземни видове, особено когато обектите са в близост до зоните. Ще се създават и условия за случайна смъртност на по-високо ниво от досегашното.

Изграждането на нови, макар и ограничени по площ и обем, урбанизирани и промишлено-производствени комплекси е възможно не само да причинят унищожаване на местообитания извън зоните, но свързани с видовете в тях, заемайки част от тяхното пространство. Очакваме те да влошат, до известна степен, качеството на прилежащите територии чрез замърсяване, шум, вибрации, промени в хидрологичния режим, светлинна и топлинна инвазия...

При изграждане на нови пътища ще се възпрепятстват до някаква степен придвижванията на сухоземните животни по терена, което завишава риска от изолация на популациите им. Повишава се смъртността, в резултат от сблъсъци с превозни средства. Линейните инфраструктурни обекти може да пресичат местообитания и да ограничават движенията на животни между тях от двете им страни.

В резултат от това може да бъдат изолирани относително малки групи животни, което намалява жинеспособността на техните популации. Физичните характеристики на пътя може да са непреодолима бариера за някои видове, а други може да отбягват самия път и всички свързани с него безпокойства. Може да се очаква завишаване на смъртността при удар с превозно средство. Особено уязвими са средно големите и едри бозайници, понеже обитават обширни територии и при ежедневните и сезонни преходи пресичат много пътища, но в случая, те са се отдръпнали в рамките на ареала си и са рядкост в района, поради вече силно урбанизирания характер на територията.

Застрашени са и голям брой земноводни и влечуги при сезонните им миграции към и от местата за размножаване. Някои видове се привличат от топлата повърхност на асфалтовите покрития. Застрашени са дори и видове птици като нисколетащи пойни, забулените сови и други дневни и нощни грабливи птици, понеже крайпътните банкети, за тях, са привлекателни ловни територии..

Щрихираните възможни въздействия могат да доведат до загуба на екологични ниши в зоните и извънзоновите площи, а при дейности, неотговарящи на изискванията, заложи в българското хармонизирано екологично законодателство и до негативно въздействие върху екосистемите в района, като се увеличава риска и за ключовите елементи на защитените зони.

Очакваното въздействие обаче, е напълно адекватно на въвежданите промени в устройството, в сравнение с досегашната теренна ситуация, а то е минимално и до голяма степен хипотетично, тъй като устройването на дадена територия не е равнозначно на реализацията на създадените, с това, възможности и условия. В този смисъл,

спазвайки принципа на предпазливостта, в таблицата сме представили категориите възможни дейности и техните потенциални въздействия върху биологичната компонента в района, свързана и с ключовите елементи на защитената зона (таблица 3.1.):

Таблица 3.1. Възможни дейности и техните потенциални въздействия върху ключовите елементи на защитените зони

ДЕЙНОСТ	ПОТЕНЦИАЛНИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ
Обособяване на нови урбанизирани зони.	възможно увреждане на местни популации на растителни и животински видове
	пряко унищожаване на местообитания, вследствие неправомерно навлизане на хора и техника в околни терени
	увреждане качеството на прилежащи естествени природни местообитания, вследствие на човешка дейност
	утъпкване на растения
	безпокойство на животински видове в резултат от повишено човешко присъствие
	повишена опасност от пожари
	смъртност на индивиди, предимно безгръбначни, вследствие премахване на повърхностния почвен слой с растителната покривка и от там снижаване на стойността на хранителната база
	повишени емисии на отработени газове от МПС, които могат да предизвикат физиологични и биохимични реакции в организмите
	унищожаване или увреждане качеството на местообитания, в резултат от нерегламентирано изхвърляне на отпадъци
	безпокойство на животни от съседни територии
	временни промени в характерния ландшафт, макар минимални и локални
	безпокойство на животни в резултат от повишено човешко присъствие

4. ОПИСАНИЕ НА ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ, МЕСТООБИТАНИЯТА, ВИДОВЕТЕ И ЦЕЛИТЕ НА УПРАВЛЕНИЕ НА НАЦИОНАЛНО И МЕЖДУНАРОДНО НИВО И ТЯХНОТО ОТРАЗЯВАНЕ (ОТЧИТАНЕ) ПРИ ИЗГОТВЯНЕТО НА ПЛАН, ПРОГРАМА И ПРОЕКТ/ИНВЕСТИЦИОННО ПРЕДЛОЖЕНИЕ

4.1. Защитена зона BG0002073 „Добростан”

Защитена зона „Добростан” е записана с идентификационен код BG0002073 и е с площ 836 554,406 дка. Тя е част от национална екологичната мрежа в частта ѝ за защитените зони по чл.6, ал.1, т.3 и 4 от Закона за Биологичното разнообразие,

изграждани по европейската програма Натура 2000 в частта ѝ за опазване на птиците от Директива 79/409/ЕЕС).

Зоната е обявена със Заповед № РД – 528 от 26 май 2010 г. на МОСВ. Включва землищата или част от тях на 59 селища от 8 общини в рамките на 3 области.

Таблица 4.1.1. Землища и части от землища, включени в Защитена зона BG0002073 „Добростан”.

ОБЩИНА	ЗЕМЛИЩЕ / ЕКАТТЕ
ОБЛАСТ КЪРДЖАЛИ	
Ардино	Аврамово 00062, Боровица 80176, Дойранци 21806, Песнопой 55912, Китница 37085, Рибарци 54260, Русалско 63402, Сполука 68240, Стар читак 69122
Кърджали	Ненково 51442
Черноочене	Бакалите 2261, Безводно 3188, Боровско 5640, Войново 11987, Женда 29252, Йончово 34117, Комунига 38176, Мурга 49326, Небеска 51192, Паничково 55395, Соколите 67893, Средска 68566, Безводно 003188
ОБЛАСТ ПЛОВДИВ	
Асеновград	Асеновград 702, Бачково 2974, Бор 7870, Врата 12992, Горнослав 16955, Добростан 21676, Жълт камък 29581, Лясково 44834, Мостово 49151, Мулдава 49309, Нареченски бани 51127, Новаково 51830, Орешец 53761, Сини връх 70737, Тополово 72789, Три могили 73147, Узуново 75254, Червен 80437
Куклен	Добралък 21324, Яврово 87179
Лъки	Лъки 44478, Белица 3530, Борово 5623, Лъкавица 44447, Манастир 40244, Югово 86012
ОБЛАСТ СМОЛЯН	
Баните	Вълчан дол 12526, Босилково 5737, Глогино 15117, Давидково 20033, Две тополи 20198, Дебеляново 20290, Загражден 30209, Рибен дол 62606, Планинско 59313, Стърница 70158
Смолян	Кутела 40748, Петково 55991, Славейно 66957

Целите на опазване са следните:

➤ Опазване и поддържане на местообитанията на посочените видове птици за постигане на тяхното благоприятно природозащитно състояние;

➤ Възстановяване на местообитания на видове птици, за които е необходимо подобряване на природозащитното им състояние.

В границите на защитената зона се забранява:

➤ Използването на неселективни средства за борба с вредителите по горите и в селското стопанство.

➤ използването на пестициди и минерални торове в пасища и ливади;

➤ залесяването на ливади, пасища и мери, както и превръщането им в обработваеми земи и трайни насаждения;

Предмет на опазване в защитена зона „Добростан“ с идентификационен код BG0002073 са видове птици, представени в таблица 4.1.2.

Таблица 4.1.2. Видове птици, включени в предмета на опазване на Защитена зона BG0002073 „Добростан“.

ВИД	SPECIES	Мест на популац.	Миграционна популация			Оценка			
			Размн.	Зимув.	Премин.	Попул.	Опзв.	Изол.	Цял. оценка
Видове по чл. 6, ал.1, т.3 от Закона за биологичното разнообразие:									
A030 черен щъркел	<i>Ciconia nigra</i>		11р			В	А	С	В
A031 бял щъркел	<i>Ciconia ciconia</i>		4р			С	В	С	С
A108 глухар	<i>Tetrao urogallus</i>	90m				В	А	А	А
A104 лещарка	<i>Bonasa bonasia</i>	350р/ 91 -609р				В	А	С	А
A465 планински кеклик	<i>Alectoris graeca</i>	58р/2 5-92р				В	А	В	В
A224 козодой	<i>Caprimulgus europaeus</i>		150р 100- 300р		Р	В	А	С	А

ВИД	SPECIES	Мест на популац.	Миграционна популация			Оценка			
			Размн.	Зимув.	Премин.	Попул.	Опазв.	Изолир.	Цял. оценка
A217 врабчова кукумявка	<i>Glaucidium passerinum</i>	6р				В	В	В	С
A223 пернатонога кукумявка	<i>Aegolius funereus</i>	12р				С	А	С	С
A077 египетски лешояд	<i>Neophron percnopterus</i>		0-2i			В	А	С	А
A078 белоглав лешояд	<i>Gyps fulvus</i>		0-1i	0-1i		С	В	В	С
A404 царски орел	<i>Aquila heliaca</i>	1р				А	А	С	А
A091 скален орел	<i>Aquila chrysaetos</i>	5р				В	А	С	А
A092 ястребов орел	<i>Hieraetus fasciatus</i>				0-2i	А	В	В	А
A089 мальк крес. орел	<i>Aquila pomarina</i>		2р			С	В	С	С
A092 мальк орел	<i>Hieraetus pennatus</i>		3р		Р	В	А	С	В
A080 орел змияр	<i>Circaetus gallicus</i>		5р			С	А	С	А
A072 осояд	<i>Pernis apivorus</i>		9р			С	А	С	А

ВИД	SPECIES	Мест на популац.	Миграционна популация			Оценка			
			Размн.	Зимув.	Премин.	Попул.	Опзв.	Изолир.	Цял. оценка
A402 късопръст ястреб	<i>Accipiter brevipes</i>		1р			С	В	С	С
A403 белоопашат мишелов	<i>Buteo rufinus</i>	7р				С	В	С	В
A095 белошипа ветрушка	<i>Falco naumanni</i>								
A511 ловен сокол	<i>Falco cherrug</i>	0-1i			0-1i	В	А	С	А
A103 сокол скитник	<i>Falco peregrinus</i>		4р			В	А	С	А
A229 земеродно рибарче	<i>Alcedo atthis</i>	18р/1 4-22р				С	В	С	С
A231 синявица	<i>Coracias garrulous</i>		1р/0 -2р		Р	С	В	С	С
A238 среден пъстър кълвач	<i>Dendrocopos medius</i>	50р				С	А	С	В
A239 сирийски пъстър кълвач	<i>Dendrocopos syriacus</i>	135р/ 70 -200р				С	А	С	В
A234 сив кълвач	<i>Picus canus</i>	23р/1 2-33р				С	А	С	В
A236 черен	<i>Dryocopus martius</i>	70р				С	А	С	В

ВИД	SPECIES	Мест на популац.	Миграционна популация			Оценка			
			Размн.	Зимув.	Премин.	Попул.	Опзв.	Изол.	Цял. оценка
кълвач									
A122 ливаден дърдавец	<i>Crex crex</i>		3р/1 -5р			С	А	С	С
A338 червеногъ рба сврачка	<i>Lanius collurio</i>		921р/ 473- 1369 р		р	С	А	С	В
A307 ястребогуш о коприварче	<i>Sylvia nisoria</i>		23р/ 21- 25р		р	С	А	С	С
A246 горска чучулига	<i>Lullula arborea</i>	545р/ 263- 827р				С	А	С	А
A379 градинска овесарка	<i>Emberiza hortulana</i>		224р /41- 407р		Р	С		С	С
A243 късопръст а чучулига	<i>Calandrella brachydactyla</i>	5р/ 1-9р				С	В	С	С
A242 дебелоклю на чучулига	<i>Melanocorypha calandra</i>								
A442 полубелов рата мухоловка	<i>Ficedula semitorquata</i>		2р/1 -3р		Р	С	В	С	С
Видове по чл. 6, ал.1, т.4 от Закона за биологичното разнообразие									
A086 малък	<i>Accipiter</i>	23р				В	А	С	С

ВИД	SPECIES	Мест на популац.	Миграционна популация			Оценка			
			Размн.	Зимув.	Премин.	Попул.	Опазв.	Изол.	Цял. оценка
ястреб	<i>nisus</i>								
A087 обикновен мишелов	<i>Buteo buteo</i>	35р				C	A	C	C
A230 пчелояд	<i>Merops apiaster</i>		60р		P	D			
A099 орко	<i>Falco subbuteo</i>		3р		P	C	A	C	C
A096 черношипа ветрушка	<i>Falco tinnunculus</i>	63р/5 4-72р				B	A	C	C
A136 речен дъждосвирец	<i>Charadrius dubius</i>		29р 13- 46р			B	A	C	C

В таблицата представеният статус на видовете птици е по стандартният формуляр [www.natura2000bg.org./](http://www.natura2000bg.org/):

Местна популация - популации от местни видове, могат да бъдат намерени в обекта целогодишно.

Миграционна популация - миграционна популация от:

Размн. - размножаващи се видове, използват обекта за гнездене и отглеждане на малките.

Зимув. - зимуващи видове, използват обекта през зимата.

Премин. - преминаващи видове, използват обекта по време на мигриране или за сменяне на перата/козината извън местата за размножаване.

Числеността на популацията е въведена с точните данни. Когато точният брой е неизвестен, са посочени границите, в които попада популацията.

Чрез индекс е уточнено дали числеността на популацията е дадена в двойки (р) или индивиди (i). За някои видове със специална размножителна система, са отчетени отделно мъжките и женските индивиди, съответно с индекс (т) или (f).

В случаите, когато няма никакви цифрови данни е отбелязан размера/плътността на популацията като е посочено дали видът е типичен (С), рядък (R) или много рядък (У). Когато липсват всякакви данни за популацията, тя е отбелязана като налична (Р).

Попул. - размер и плътност на популацията на вида, който се среща в обекта, съотнесени с популациите на цялата територия на страната. Този критерий се използва за оценяване на относителния размер или плътност на популацията в обекта, в сравнение с тези на националната популация. Използван е следния модел за приблизителна оценка: А) $100\% \geq P > 15\%$; В) $15\% \geq P > 2\%$; С) $2\% \geq P > 0\%$. Във всички случаи, когато дадена популация се среща в обекта в незначителна степен, тя трябва да бъде посочена в четвърта категория - D) незначителна популация.

Опазв. - степен на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за дадения вид и възможности за възстановяване. За класифициране на този критерий е използвана "най-добра експертна преценка": А) отлично опазване (елементи в отлично състояние, независимо от оценката на възможностите за възстановяване); В) добро опазване (добре запазени елементи, независимо от оценката на възможностите за възстановяване и елементи в средно или частично деградирало състояние и лесно възстановяване); С) средно или слабо опазване (всички други комбинации).

Изол. - степен на изолираност на популацията, намираща се на обекта, съотнесена с естествената степен за вида. Използвана е следната класификация: А) (почти) изолирана популация; В) не изолирана популация, но на границата на района на разпространение; С) не изолирана популация в широк обхват на разпространение.

Цял.Оц. - цялостна оценка на стойноста на обекта за опазването на дадения вид. Използвана е "най-добра експертна преценка", съгласно следната класификационна система: А) отлична стойност; В) добра стойност; С) значима стойност.

Общата характеристика на Защитена зона „BG0002073 „Добростан” по класове земно покритие е следната:

Класове земно покритие	% Покритие
Влажни ливади, мезофилни ливади	3
Водни площи във вътрешността (стоящи води, течащи води)	1
Друга орна земя	2
Други земи	2
Екстензивни зърнени култури	3
Иглолистни гори	9

Не-горски райони, култивирани с дървесна растителност (вкл. овошки, лозя, крайпътни дървета)	2
Сухи тревни съобщества, степи	6
Смесени гори	24
Храстови съобщества	8
Широколистни листопадни гори	40

Общата характеристика на Защитена зона BG0002073 „Добростан” по видове собственост е следната:

Класове земно покритие	%
Държавна	70
Общинска	13
Частна	17

Добростан се намира в Западни Родопи, Южна България. Носи името на едноименния планински рид. Територията обхваща и няколко съседни рида – Белочерковски рид, Кръстова гора, Черни рид и рида Чуката. На север Добростан граничи с Горнотракийската низина, като границата преминава над град Асеновград, селата Червен, Долнослав, Орешец, Тополово, Новаково, Узуново и Паничково. От запад за естествена граница служат долините на река Чепеларска и Манастирска река, а от юг Давидковска река, река Арда и язовир Кърджали. Източната граница на мястото е по реките Боровица и Яйлъдере. Добростан е средно- и високопланинска територия със сложен ридов релеф, прорязан от речни долини. В геоложки аспект планината е изградена от метаморфни скали – гнайси, шисти, амфиболити, мрамори и гранити върху които лежат палеогенски вулканити и седименти. Най-голяма площ от територията заемат горските местообитания. В по-ниските части добре изразен е пояса на ксеротермните гори от космат (*Quercus pubescens*) и виргилиев дъб (*Quercus Virgiliana*) с представители на кленовите (*Acer spp.*), също и гори от сребролистна липа (*Tilia tomentosa*). Без изключения тези гори имат издънков произход. На по-високите части разпространени смесените ксеромезофилни и мезофилни гори от мизийски бук (*Fagus moesiaca*), горун (*Quercus dalechampii*) обикновен габър (*Carpinus betulus*) и воден габър (*Ostrya carpinifolia*). В Добростан са установени са 149 вида птици, от които 28 са включени в Червената книга на България (1985). От срещаните се видове 60 са от европейско природозащитно значение (SPEC) (BirdLife International, 2004). Като световно застрашени в категория SPEC1 са включени 4 вида, а като застрашени в Европа съответно в категория SPEC2 - 21 вида, в SPEC3 - 35 вида.

Мястото осигурява подходящи местообитания за 46 вида, включени в приложение 2 на Закона за биологичното разнообразие, за които се изискват специални мерки за защита. От тях 37 са вписани също в приложение I на Директива 79/409 на ЕС. В зоната все още гнезди с най-многочислена популация белошипата ветрушка (*Falco naumanni*), която е застрашена от изчезване в света. Тя е от световно значение като представителен район за Средиземноморския биом.

Пет биомно-ограничени вида, характерни за него, се срещат в Добростан - планински кеклик (*Alectoris graeca*), черноглава овесарка (*Emberiza melanocephala*), скална зидарка (*Sitta neumayer*) и червеногушо коприварче (*Sylvia cantillans*). Районът е от световно значение и за царския орел (*Aquila heliaca*). Във високите части на планината се срещат видове, характерни за иглолистните гори, като лещарката (*Bonasa bonasia*), глухаря (*Tetrao urogallus*) и белогърбия кълвач (*Dendrocopos leucotos*).

Добростан е едно от най-важните места в страната от значение за Европейския съюз за 12 вида птици, тъй като поддържа значим гнездови популации на египетския лешояд (*Neophron percnopterus*), скалния орел (*Aquila chrysaetos*), царския орел (*Aquila heliaca*), осояда (*Pernis apivorus*), орела змияр (*Circaetus gallicus*), сокола скитник (*Falco peregrines*), белошипата ветрушка (*Falco naumanni*), лещарката (*Bonasa bonasia*), глухаря (*Tetrao urogallus*), бухала (*Bubo bubo*), козодоя (*Caprimulgus europaeus*) и белогърбия кълвач. Районът е и един от най-важните в Европа за опазването на керкенеца (*Falco tinnunculus*), чухала (*Otus scops*) и зеленогушата овесарка (*Emberiza cirius*). Поддържа също значими гнездови популации на черния щъркел (*Ciconia nigra*), белоопашатия мишелов (*Buteo rufinus*), малкия орел (*Hieraaetus pennatus*), черния кълвач (*Dryocopus martius*), сирийския пъстър кълвач (*Dendrocopos syriacus*), средния пъстър кълвач (*Dendrocopos medius*), горската чучулига (*Lullula arborea*), червеногърбата сврачка (*Lanius collurio*) и сивия кълвач (*Picus canus*). Тук е разположен и най-големият защитен масив от черен бор (*Pinus nigra*) в страната. Над тях се срещат групи на цар-борисовата ела (*Abies borisii-regis*). В южните части се срещат гори от обикновен бук (*Fagus sylvatica*) и иглолистни гори от бял бор (*Pinus sylvestris*) и смърч (*Picea abies*). Смърчовите гори покриват и връх Преспа – най-високата точка в Добростан с около 2000 м.надм.в. По заравнените била и по склоновете има открити пространства – ливади, пасища с ксеромезофилна тревна растителност с преобладаване на валезийска поветица (*Festuca valesiaca*), стоянова власатка (*Festuca stojanovii*), (*Festuca panciciana*), далматска власатка (*Festuca Dalmatica*), черна садина (*Chrysopogon gryllus*), обикновена полевица (*Agrostis capillaries*) и др.

Голям е процентът и на площите с храстови съобщества. Сред естествените местообитания са разпръснати земеделски земи, създадени на мястото на гори от мизийски бук и горун. В Добростан се срещат над 100 вида ендмични растения.

Природата на района е под въздействието на горско-стопански и земеделски дейности, а също така и туризма и ползването на водите. Горите са застрашени от интензивните сечи в старите широколистни и иглолистни гори, паша, умишлени палежи и залесяване с нетипични за района видове. На места има почвена ерозия предизвикана от нецелесъобразно управление на горите. Горските пасища са обект на разораване и постепенно облесяване. Изгарянето на хвойната води до унищожаване на характерни местообитания. Пашата се осъществява в близост до селищата. Отдалечените пасища не се използват пълноценно. По тази причина, както и поради частичното обезлюдяване на района част от ливадите и пасищата биват изоставени, което води до сукцесия и влошаване качествата на важни за птиците местообитания. Изсичането на гори по поречията на планинските реки, както и изграждането на малки ВЕЦ нарушава цялостния воден баланс и има отрицателно въздействие върху обширни територии в Добростан. Преки заплахи за птиците са браконьерството (отнемането на малки и на яйца от гнездата на грабливите птици, отстрелване на дневни и нощни грабливи птици, използване на капани и примки), скапното катерене, движението с моторни превозни средства извън пътищата (включително т.нар. “off road”) и други. Независимо, че последващият баланс на територията на обекта по начин на трайно ползване, вид на собствеността и вид на територията са направени съгласно Карта на Възстановената Собственост, по актуална информация към 06/2005, източник Министерство на Земеделието и Горите. Територията е слабо населена, тя е една от предпочитаните туристически дестинации в Западни Родопи, особено за специализирания пещерен и алпийски туризъм. Добростан е обект на сериозни инвестиционни намерения за развитие на добива на енергия от възобновими източници – чрез ветроенергийни паркове и малки ВЕЦ.

Изграждането на ветроенергийни паркове ще възпрепятства свободното движение на птици, особено на грабливите птици, в значителна степен ще ограничи достъпа им до подходящи местообитания. Ветрогенераторите ще предизвикат висока смъртност на птици.

Изграждането на мини ВЕЦ-ове ще наруши общия воден баланс на територията, ще ограничи предвижването на рибата и ще окаже отрицателно влияние върху хранителната база на черния щъркел. Потенциална заплаха за мястото е развитието на мащабни комплекси и съоръжения за масов туризъм.

В границите на Добростан са включени 14 защитени територии - 6 природни забележителности, 5 защитени местности, един поддържан резерват и един резерват. Защитените територии обхващат само 4.42 % от Добростан и са обявени с цел опазване на ландшафти, иглолистни гори, скални образувания или местообитания на редки растителни и животински видове. Резерватът “Червената стена е обявен през 1962 г., през 1977 г. е обявен от UNESCO (по програмата “Човек и биосфера”) за биосферен резерват.

Природните забележителности обхващат 0.02 %, поддържаните резервати 0.05%, а защитените местности 0.35:

Код	Категория	име	T	%
BG01	резерват	Червената стена	+	4.00
BG04	поддържан резерват	Женда	+	0.05
BG03	природна забележителност	Белинташ	+	0.00
BG03	природна забележителност	Скален мост Седларката-Езерото	+	0.01
BG03	природна забележителност	Гаргина дупка	+	0.00
BG03	природна забележителност	Гюмбержиата	+	0.01
BG03	природна забележителност	Находище на ела	+	0.01
BG03	природна забележителност	Елата	+	0.00
BG06	защитена местност	Находище на дървовидна хвойна	+	0.02
BG06	защитена местност	Горна вода	+	0.10
BG06	защитена местност	Караджов камък	+	0.20
BG06	защитена местност	Лале баир	+	0.00
BG06	защитена местност	Усойката	+	0.01
BG06	защитена местност	марциганица	+	0.03

Легенда:

Код - код на категорията на защитената територия;

Категория - категория на защитената територия, съгласно ЗЗТ

Име - име на защитената територия;

T (тип на припокриване): = пълно припокриване; + съдържа се изцяло в Натура 2000 зоната; - съдържа изцяло Натура 2000 зоната; * двете места (ЗТ и ЗЗ) частично се припокриват; / граничещи места;

% - процентно покритие спрямо общата площ на Натура 2000 зоната.

Около 57 % от територията на Добростан попада в Корине място, определено през 1998 г., поради европейското му значение за опазването на редки и застрашени местообитания, растения и животни, включително птици- Конуш с код F00004800.

През 2005 година територията е обявена от BirdLife International за Орнитологично важно място.

4.2. Защитена зона BG0001031 „Родопи - Средни”

Защитена зона „Родопи - Средни” е записана с идентификационен код BG0001031 и е част от националната екологичната мрежа, в частта ѝ за защитените зони по чл.6, ал.1, т.1 и 2 от Закона за Биологичното разнообразие /по ДИРЕКТИВА 92/43/ЕЕС за хабитатите/. Обявена е със Заповед №РД-351/321.05.2021 година на МОСВ на площ от 1 551 120,045 дка.

Зоната включва землищата или части от тях на 134 населени места от 13 общини в 4 области /таблица 4.2.1./.

Таблица 4.2.1. Териториален обхват на Защитена зона BG0001031 „Родопи - Средни”

ОБЛАСТ	ОБЩИНА	НАСЕЛЕНО МЯСТО
Кърджали	Ардино	Аврамово, Ахрянско, Башево, Боровица, Бял извор, Горно Прахово, Дойранци, Дядовци, Китница, Кроячево, Латинка, Любино, Песнопой, Рибарци, Русалско, Сполука, Стар, Читак, Стояново, Търносливка
	Кърджали	Върбенци, Голяма бара, Илиница, Ненково, Пъдарци, Ходжовци, Чеганци
	Черноочене	Бакалите, Безводно, Бели вир, Беснурка, Боровско Босилица, Водач, Войново, Габрово, Даскалово, Дядовско, Женда, Житница, Йончово, Каняк, Комунига, Куцово, Мурга, Небеска, Новоселище, Ночево, Паничково, Русалина, Соколите, Средска, Черна нива, Яворово
Пловдив	Асеновград	Асеновград, Бачково, Бор, Врата, Горнослав, Добростан, Долнослав, Жълт камък, Косово, Лясково, Мостово, Мулдава, Нареченски бани, Новаково, Орешец, Сини връх, Тополово, Три могили, Узуново, Червен
	Куклен	Добралък, Яврово
	Лъки	Белица, Борово, Джурково, Дряново, Здравец Лъки, Лъкавица, Манастир, Югово
	Първомай	Брягово, Буково, Воден, Драгойново, Езерово, Искра
Смолян	Баните	Баните, Босилково, Вишнево, Вълчан дол, Глогино, Гълъбово, Давидково, Две тополи, Дебеляново, Загражден, Кръстатича, Малка Арда, Планинско, Рибен дол, Сливка, Стърница
	Смолян	Кутела, Момчиловци, Петково, Славейно
	Чепеларе	Богутево, Павелско, Хвойна

Хасково	Димитровград	Бодрово, Горски извор, Светлина
	Минерални бани	Ангел войвода , Боян, Ботево, Брястово, Караманци, Колец, Сираково, Спахиево, Сусам, Минерални бани Сърница, Татарево
	Хасково	Въгларово, Гарваново, Клокотница, Николово, Хасково

Предмет на опазване в защитена зона BG0001031 „Родопи – Средни“ са типове природни местообитания по чл. 6, ал. 1, т. 1 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР), включени в Приложение I на Директива 92/43/ЕЕС /Таблица 4.2.2./.

Таблица 4.2.2. Типове природни местообитания по чл. 6, ал. 1, т. 1 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР), включени в Приложение I на Директива 92/43/ЕЕС, Предмет на опазване в защитена зона BG0001031 „Родопи – Средни“.

КОД	НАИМЕНОВАНИЕ	ПОКРИТИЕ /%/	ПРЕДСТАВИТЕЛНОСТ	ОТНОСИТ. ПЛОЩ	ПРИРОДНА С-СТ	ЦЯЛОСТНО О-КА
3150	Естествени еутрофни езера с растителност от типа <i>Magnopotamion</i> или <i>Hydrocharition</i>					
3260	Равнинни или планински реки с растителност от <i>Ranunculion fluitantis</i> и <i>Callitricho-Batrachio</i>	0.01	С	С	В	С
4060	Алпийски и бореални ерикоидни съобщества	0.05	С	С	В	С
5130	Съобщества на <i>Juniperus communis</i> върху варовик	0.0693	А	В	В	В
5210	Храсталаци с <i>Juniperus spp.</i>	0.272	А	В	В	В
6110*	Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от <i>Alyso-Sedion albi</i>	0.0688	А	В	А	
6210*	Полуестествени сухи тревни и храсталачни съобщества върху варовик	2	А	С	А	А
6220*	Псевдостепа с житни и едногодишни растения от клас <i>Thero-Brachypodietea</i> ;					А
6230*	Богати на видове картълови съобщества върху силикатен терен в планините	0.0001	В	С	А	В

62АО	Източно субсредиземноморски сухи тревни съобщества	0.1	A	C	A	A
6430	Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алпийския пояс	0.3	A	B	A	A
6510	Низинни сенокосни ливади	0.01	A	C	A	A
6520	Планински сенокосни ливади	2.9	A	B	A	A
7140	Преходни блата и плаващи подвижни торфища;					
7220*	Извори с твърда вода с туфести формации	0.0002 4	C	C	B	C
8110	Силикатни сипеи от планинския до снежния пояс					
8210	Хазмофитна растителност по варовикови скални склонове	1	A	B	A	A
8220	Хазмофитна растителност по силикатни скални склонове	0.01	A	C	A	A
8230	Силикатни скали с пионерна растителност от съюзите Sedo-Scleranthion/ Sedo albi-Veronicion dillenii	0.72	A	B	A	A
8310	Неблагоустроени пещери	0.01	A	C	A	A
9110	Букови гори от типа Luzulo-Fagetum	0.651	A	B	A	A
9130	Букови гори от типа Asperulo-Fagetum	5.8624	A	B	B	A
9150	Термофилни букови гори (Cephalanthero-Fagion)	1.6	A	B	A	B
9170	Дъбово-габъррови гори от типа Galio-Carpinetum	10.896	A	B	A	A
9410	Ацидофилни гори от Picea в планинския до алпийския пояс	2.757	A	B	A	A
9530*	Субсредиземноморски борови гори с ендемични подвидове черен бор	3.18	A	B	A	A
91AA *	Източни гори от космат дъб	0.795	A	C	A	B

91BA	Мизийски гори от обикновена ела	0.596	A	B	A	A
91CA	Рило-Родопски и Старопланински бялборови гори	3.114	A	B	A	A
91E0*	Алувиални гори с <i>Alnus glutinosa</i> и <i>Fraxinus excelsior</i>	0.00277	A	C	A	A
91M0	Балкано-панонски церово-горунови гори	8.5914	B	C	A	A
91W0	Мизийски букови гори	1.8446	A	B	A	A
91Z0	Мизийски гори от сребролистна липа	0.0283	A	C	A	B
92A0	Крайречни галерии от <i>Salix alba</i> и <i>Populus alba</i>	0.01	A	C	A	A
92C0	Гори от <i>Platanus orientalis</i>	0.00437	B	B	B	B

• - приоритетни местообитания

Предмет на опазване в защитена зона BG0001031 „Родопи – Средни“ са и местообитанията на видове по чл. 6, ал. 1, т. 2 от ЗБР / Таблица 4.2.3./.

Таблица 4.2.3. Растителни и животински видове, предмет на опазване в защитена зона BG0001031 „Родопи – Средни“.

ВИД	SPECIES	Мест на попул.	Миграционна Популация			Оценка			
			Размн.	Зимув.	Премин.	Попул.	Опазв.	Изол.	Цял. оценка
РАСТЕНИЯ, включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС									
1902 венерино пантофче	<i>Cypripedium calceolus</i>	V				A	A	A	B
4103 калописиева дактилориза	<i>Dactylorhiza kalopissii</i>								
БЕЗГРЪБНАЧНИ, включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС									
4032	<i>Dioszeghyana schmidtii</i>								
1093* ручеен рак	<i>Austropotamo bius torrentium</i>	C				B	A	B	A

4053 обикновен паракалопте нус	<i>Paracaloptenus caloptenoides</i>	R				C	A	C	A
4042 полиматус	<i>Polyommatus eroides</i>	P				C	C	C	C
1088 обикновен сечко	<i>Cerambyx cerdo</i>	R				B	A	C	A
1083 бръмбар рогач	<i>Lucanus cervus</i>	R				B	A	C	A
1089 буков сечко	<i>Morimus funereus</i>	R				B	A	C	A
1087 алпийска розалиа	<i>Rosalia alpina</i>	R				B	A	C	A
1032 бисерна мида	<i>Unio crassus</i>	R				C	A	C	B
1084 торбогнездна ица	<i>Eriogaster catax</i>								
1065 еуфидрас	<i>Euphydryas aurinia</i>	R				B	A	B	A
1078* четириточко ва меча пеперуда	<i>Euplagia (Callimorpha) quadripunctaria</i>	R				C	A	B	A
РИБИ, включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС									
1134 европейска горчивка	<i>Rhodeus sericeus amarus</i>	R				C	B	C	B
1146 балкански	<i>Sabanejewia</i>	V				C	A	B	A

щипок	<i>aurata</i>								
5088 маришка мрена	<i>Barbus plebejus</i>	C				B	A	C	A
1149 обикновен щипок	<i>Cobitis taenia</i>								
ЗЕМНОВОДНИ, включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС									
1193 жълтокорем на бумка	<i>Bombina variegata</i>	C				B	A	C	A
1171 голям гребенест тритон	<i>Triturus karelinii</i>	C				C	A	C	A
ВЛЕЧУГИ, включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС									
1217 шипоопаш. костенурка	<i>Testudo hermanni</i>	C				C	A	C	A
1219 шипобедр. костенурка	<i>Testudo graeca</i>	C				C	A	C	A
1220 обикновена блатна костенурка	<i>Emys orbicularis</i>	C				C	A	C	A
5194 (1279) пъстър смок	<i>Elaphe sauromates</i>	C				C	A	B	A
1293 леопардов смок	<i>Elaphe situla</i>	P				C	A	C	A
БОЗАЙНИЦИ, включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС									
1303 малък подковонос	<i>Rhinolophus hipposideros</i>		C	C	P	B	B	C	B

1302 подковонос на Мехели	<i>Rhinolophus mehelyi</i>	P				C	B	C	C
1306 средиземно морски подковонос	<i>Rhinolophus blasii</i>	P				B	B	C	B
1305 южен подковонос	<i>Rhinolophus euryale</i>	V				C	B	C	C
1324 голям нощник	<i>Myotis myotis</i>		P	R	R	B	B	C	B
1304 голям подковонос	<i>Rhinolophus ferrumequinu m</i>		C	C	P	B	B	C	B
1310 дългокрил прилеп	<i>Miniopterus schreibersi</i>		P	R	R	C	B	C	C
1323 дългоух нощник	<i>Myotis bechsteini</i>	P				B	B	C	B
1307 остроух нощник	<i>Myotis blythii</i>		P	R	P	B	B	C	B
1321 трицветен нощник	<i>Myotis emarginatus</i>		P	P	P	B	B	C	B
1308 широкоух прилеп	<i>Barbastella barbastellus</i>	P				B	B	C	B
1316 дългопръст нощник	<i>Myotis capaccinii</i>	R	P	101- 1000 0 i	P	C	B	C	C
1352 *европейски вълк	<i>Canis lupus</i>	32-33				B	A	C	A

1354 *кафява мечка	<i>Ursus arctos</i>	34i				B	A	B	A
1335 лалугер	<i>Spermophilus citellus</i>	R				C	B	C	A
1355 видра	<i>Lutra lutra</i>	30-35i				B	B	C	A
2635 пъстър пор	<i>Vormela peregusna</i>	R				C	A	C	A
1371 дива коза	<i>Rupicapra rupicapra balcanica</i>	320- 350 i				B	A	B	A

Легенда:

- **SPECIES** - наименование на видовете на латински съгласно Приложение II към Директива 92/43/ЕЕС и Директива 79/409/ЕЕС.

- **Вид** – наименование съгласно Закона за биологичното разнообразие и други източници. Тъй като редица животински видове и по-специално, много видове птици мигрират, обектът може да е от значение за различни аспекти от цикъла на живота на тези видове. Използвана е следната класификация:

- **Местна популация** - популации от местни видове, могат да бъдат намерени в обекта целогодишно.

- **Миграционна попул.** - миграционна популация от:

- **Размн.** - размножаващи се видове, използват обекта за гнездене и отглеждане на малките.

- **Зимув.** - зимуващи видове, използват обекта през зимата.

- **Премин.** - преминаващи видове, използват обекта по време на мигриране или за сменяне на перата/козината извън местата за размножаване.

- **Числеността** на популацията е въведена с точните данни. Когато точният брой е неизвестен, са посочени границите, в които попада популацията. Чрез индекс е уточнено дали числеността на популацията е дадена в двойки (р) или индивиди (i). За някои видове със специална размножителна система, са отчетени отделно мъжките и женските индивиди, съответно с индекс (т) или (т). В случаите, когато няма никакви цифрови данни е отбелязан размера/плътността на популацията като е посочено дали видът е типичен (С), рядък (Я) или много рядък (V). Когато липсват всякакви данни за популацията, тя е отбелязана като налична (Р).

• **Популация** - размер и плътност на популацията на вида, който се среща в обекта, съотнесени с популациите на цялата територия на страната. Този критерий се използва за оценяване на относителния размер или плътност на популацията в обекта, в сравнение с тези на националната популация. Използван е следния модел за приблизителна оценка:

- А) $100\% \geq p > 15\%$;
- В) $15\% \geq p > 2\%$;
- С) $2\% > p > 0\%$.

• Във всички случаи, когато дадена популация се среща в обекта в незначителна степен, тя трябва да бъде посочена в четвърта категория - D) незначителна популация.

• **Опазване** - степен на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за дадения вид и възможности за възстановяване. За класифициране на този критерий е използвана "най-добра експертна преценка":

• А) отлично опазване (елементи в отлично състояние, независимо от оценката на възможностите за възстановяване);

• В) добро опазване (добре запазени елементи, независимо от оценката на възможностите за възстановяване и елементи в средно или частично деградирало състояние и лесно възстановяване);

- С) средно или слабо опазване (всички други комбинации).

• **Изол.** - степен на изолираност на популацията, намираща се на обекта, съотнесена с естествената степен за вида. Използвана с следната класификация:

- А) (почти) изолирана популация;
- В) не изолирана популация, но на границата на района на разпространение;
- С) не изолирана популация в широк обхват на разпространение.

• **Цял.Оц.** - цялостна оценка на стойността на обекта за опазването на дадения вид. Използвана е "най-добра експертна преценка", съгласно следната класификационна система:

- А) отлична стойност; В) добра стойност; С) значима стойност.

Целите на опазване са:

➤ опазване и поддържане на типове природни местообитания и местообитанията на посочените на видове, техните популации и разпространение в границите на зоната, за постигане и поддържане на благоприятното им природозащитно състояние в съответните биогеографски региони;

➤ подобряване на структурата и функциите на природни местообитания с кодове 3260, 6210 (*важни местообитания на орхидеи), 62A0, 6430, 6520, 91E0*, 91M0, 91W0 в двата биогеографски региона и на природно местообитание с код 6220* в частта от защитената зона, попадаща в Континенталния биогеографски регион;

➤ подобряване на местообитанията на вида Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*) в двата биогеографски региона;

➤ подобряване на местообитанията на видовете Средиземноморски подковнонос (*Rhinolophus blasii*), Подковнонос на Мехели (*Rhinolophus mehelyi*) и Калописиева дактилориза (*Dactylorhiza kalopissii*) в частта от защитената зона, попадаща в Алпийския биогеографски регион

➤ подобряване на местообитанията на видовете Дългоух нощник (*Myotis bechsteini*), Леопардов смок (*Elaphe situla*) и Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*) в частта от защитената зона, попадаща в Континенталния биогеографски регион;

➤ при необходимост подобряване на състоянието или възстановяване на типове природни местообитания, местообитания на видовете и техни популации;

➤ поддържане на свързаността на местообитанията на приоритетните за опазване видове *Кафява мечка (*Ursus arctos*) и *Европейски вълк (*Canis lupus*).

Целите на защитената зона са определени съобразно важността на защитената зона за постигане и поддържане на благоприятното природозащитно състояние на типовете природни местообитания и видовете в съответните биогеографски региони, както и за свързаността и целостта на мрежата от защитени зони в страната като част от Европейската екологична мрежа Натура 2000. Те определят и приоритетите при планиране и прилагане на мерки в защитената зона.

В границите на защитената зона се забранява:

✓ провеждане на състезания с моторни превозни средства извън съществуващите пътища и регламентирани за това места;

✓ движение на мотоциклети, ATV, UTV и бързите извън съществуващите пътища в неурбанизирани територии; забраната не се прилага за определени на основание на нормативен акт трасета за движение на изброените моторни превозни средства, както и при бедствия, извънредни ситуации и за провеждане на противопожарни, аварийни, контролни и спасителни дейности

✓ промяна на начина на трайно ползване, разораване, залесяване и превръщане в трайни насаждения на ливади, пасища и мери при ползването на земеделските земи като такива;

✓ разораване и залесяване на поляни, голини и други незалесени горски територии в границите на негорските природни местообитания освен в случаите на доказана необходимост от защита срещу ерозия и порои, както и в случаите на реализиране на допустими планове, програми, проекти или инвестиционни предложения, одобрени по реда на екологичното законодателство;

✓ премахване на характеристики на ландшафта (синори, жизнени единични и групи дървета, традиционни ивици, заети с храстоводървесна растителност сред обработваеми земи, защитни горски пояси, каменни огради и живи плетове) при ползването на земеделските земи като такива, освен в случаите на премахване на инвазивни чужди видове дървета и храсти;

✓ употреба на торове, подобрители на почвата, биологично активни вещества, хранителни субстрати и продукти за растителна защита, които не отговарят на изискванията на Закона за защита на растенията;

✓ употреба на минерални торове в ливади, пасища, мери и изоставени орни земи, както и на продукти за растителна защита и биоциди от професионална категория на употреба в тези територии, освен при каламитет, епифитотия, епизоотия, епидемия или при прилагане на селективни методи за борба с инвазивни чужди видове

✓ използване на органични утайки от промишлени и други води и битови отпадъци за внасяне в земеделските земи без разрешение от специализираните органи на Министерството на земеделието, храните и горите и когато концентрацията на тежки метали, металоиди и устойчиви органични замърсители в утайките превишава фоновите концентрации съгласно приложение № 1 от Наредба № 3 от 2008 г. за нормите за допустимо съдържание на вредни вещества в почвите (ДВ, бр. 71 от 2008 г.);

✓ използване на води за напояване, които съдържат вредни вещества и отпадъци над допустимите норми;

✓ палене на стърнища, слокове, крайпътни ивици и площи със суха и влаголюбива растителност;

✓ палене на огън, благоустрояване, електрифициране и разчистване, извършване на спортна дейност в неблагоустроените пещери и на входовете им, както и чупене, повреждане, събиране или преместване на скални и пещерни образувания, преграждане на входовете или на отделни техни галерии по начин, възпрепятстващ преминаването на видовете прилепи, предмет на опазване

✓ провеждане на спелеоложки проучвания през размножителния период на прилепите – от 1 март до 30 юни;

✓ паша на домашни животни в горските територии, които са обособени за гори във фаза на старост;

✓ добив на дървесина и биомаса в горите във фаза на старост освен в случаи на увреждане на повече от 50% от площта на съответната гора във фаза на старост вследствие на природни бедствия и каламитети; в горите във фаза на старост, през които преминават съществуващи горски пътища и други инфраструктурни обекти, при доказана необходимост се допуска сеч на единични сухи, повредени, застрашаващи или пречещи на безопасното движение на хора и пътни превозни средства или на нормалното функциониране на инфраструктурните обекти дървета

✓ изграждане на нови пътища от втори и по-висок клас без обезпечаване изграждането на съответна зелена инфраструктура за преминаване на мечки и други животни.

Горските типове природни местообитания се стопанисват в съответствие с разпоредбите на Глава четвърта от Наредба № 8 от 5.08.2011 г. за сечите в горите (ДВ, бр. 64 от 2011 г.) и за тях е задължително прилагането на „Система от режими и мерки за стопанисване на горските типове местообитания от приложение № 1 от Закона за биологичното разнообразие“, утвърдена от изпълнителния директор на ИАГ.

Мерки за постигане целите на опазване на защитената зона са определени или могат да се определят също във:

- решения, издавани по реда на чл. 31 от ЗБР;
- горскостопанските и ловностопанските планове и програми;
- плана за управление на речните басейни в Източноромонския район за басейново управление на водите;

- националният план за действие за енергията от възобновяеми източници;
- планове за действие за видове и планове за управление на защитени територии;

- други планове, програмни и стратегически документи.
- В границите на защитената зона се препоръчва поддържане на обработваеми земи, не включени в сеитбооборот пет или повече години, като ливада, пасище или мера; изпълнение на мерки за поддържане и опазване на съществуващите постоянни пасища, мери, ливади и местообитанията от разпространението на нежелана растителност – рудерални и инвазивни чужди видове, съгласно списъка с инвазивни чужди видове, които засягат Съюза (създаден и актуализиран с регламенти за изпълнение на Комисията в съответствие с Регламент (ЕС) № 1143/2014 на Европейския парламент и

на Съвета и публикуван на интернет страницата на МОСВ); възстановяване и поддържане на затревени площи като такива с висока природна стойност чрез: – косене ръчно или с косачки за бавно косене от центъра към периферията или от единия край на площта към другия с ниска скорост, като окосената трева се изсушава и събира на купове или се изнася от парцела; – паша, като се поддържа гъстота на животинските единици на цялата пасищна площ на стопанството, на която се извършва пашата, от 0,3 до 1,5 ЖЕ/ха; създаване на площи, заети с храстоводървесна растителност сред обработваеми земи, на каменни купчини и малки водни площи след предварително съгласуване със съответната РИОСВ; подмяна на инвазивните чужди видове дървета и храсти с местни видове след премахването им от характеристики на ландшафта (синори, жизнени единични и групи дървета, традиционни ивици, заети с храстово-дървесна растителност сред обработваеми земи, защитни горски пояси и живи плетове); провеждане на противопожарни дейности с цел намаляване на риска от пожари; прилагане на разновъзрастни лесовъдски системи в природно местообитание с код 91M0 за превръщане на издънковите насаждения в семенни; запазване и където е уместно, възстановяване на типове специфичните хидроморфологични условия в природни местообитания с кодове 3260 и 91E0 *; насърчаване на устойчивото управление на горите чрез запазване на биотопните дървета и на достатъчно количество мъртва дървесина в горските екосистеми, избягване на залесяването с неместни дървесни видове и произходи и съоб разяване на интензивността на дърводобива с растежния потенциал на дървостойките и предназначението на горите, ограничаване на изсичането/подмяната на горскодървесната растителност и употребата на биоциди, хормони и препарати за растителна защита; поддържане на поне 10% от общата площ на горските типове природни местообитания в защитената зона като гори във фаза на старост; подобряване на естествената хранителна база за мечката, в т.ч. засаждане на овощни дръвчета и плодни храсти, кестени, дъбове в отдалечени от урбанизираните територии райони.

- Режим на дейности, подлежащи на съгласуване/одобрение: планове, програми, проекти и инвестиционни предложения, които не са непосредствено свързани или необходими за управлението на защитената зона и които поотделно или във взаимодействие с други планове, програми, проекти или инвестиционни предложения могат да окажат значително отрицателно въздействие върху нея, се подлагат на оценка за съвместимостта им с предмета и целите на опазване на защитената зона съгласно чл. 31 от ЗБР и наредбата по чл. 31а от същия закон.

Общата характеристика на Защитена зона „Родопи Средни“ по класове земно покритие е представена на Таблица 4.2.4.

Таблица 4.2.4. Обща характеристика на Защитена зона BG0001031 „Родопи - Средни“ по класове земно покритие

класове земно покритие	% Покритие
Скали във вътрешността, сипеи, пясъци, постоянен сняг и ледници	8
Водни площи във вътрешността (стоящи води, течащи води)	15
Друга орна земя	10
Други земи (включително градове, села, пътища, сметища, мини, индустриални обекти)	9
Не-горски райони, култивирани с дървесна растителност	2
Иглолистни гори	4
Сухи тревни съобщества, степи	3
Храстови съобщества	8
Смесени гори	4
Широколистни листопадни гори	25
Алпийски и субалпийски тревни съобщества	4
Изкуствени горски монокултури	8
	100

Минималната надморска височина в зоната е 138 м, максималната - 1952 м, а средната - 1022 м.

Защитена зона „Родопи - Средни“ се припокрива с два обекта, включени в Европейската програма Корине биотопи:

- **„Добростан – Преспа“**, записан с идентификационен код F00004500, който обхваща 26.69% от площта на зоната;
- **„Червената стена“**, записан с идентификационен код F00004501, който обхваща 2.03 % от площта на зоната.

По-голямата част от територията не притежава друг природозащитен статут - 98.50 %. Останалите 1.5 % се обхващат от:

- Резерват - 0.51 %;
- Природна забележителност - 0.82%;
- Поддържан резерват - 0.03 %
- Защитена местност - 0.12

Зоната включва части от редица други елементи на Националната екологична мрежа, обявени по Закона за защитените територии / Таблица 4.2.5./

Таблица 4.2.5. Други елементи на националната екологична мрежа, обявени по Закона за защитените територии, части от които попадат в Защитена зона BG0001031 „Родопи - Средни“

КАТЕГОРИЯ	ИМЕ	ПОКРИТИЕ /%/
Резерват	Червената стена	0.51
Природна забележителност	Елата	0.01
Природна забележителност	Пещера Гаргина дупка	0.01
Природна забележителност	Белинташ	+ 0.01
Природна забележителност	Находище на снежно кокиче	0.03
Природна забележителност	Орлова скала	0.05
Природна забележителност	Находище на ела	0.02
Природна забележителност	Хладната пещера	0.01
Природна забележителност	Находище на момина сълза и божур	0.01
Природна забележителност	Фосилни находки	0.50
Природна забележителност	Дяволски мост	0.03
Природна забележителност	Огледната скала	0.01
Природна забележителност	Находище на родопски селивряк	0.02
Природна забележителност	Боаза	0.05
Природна забележителност	Родопски селивряк	0.02
Природна забележителност	Пробития камък	0.04
Поддържан резерват	Казал Черпа	0.03
Поддържан резерват	Борака	0.01
Защитена местност	Марциганица	0.02
Защитена местност	Анатема	0.01
Защитена местност	Караджов камък	0.02
Защитена местност	Аида	0.01
Защитена местност	Горна вода	0.02
Защитена местност	Лале баир	0.02
Защитена местност	Усойката	0.01
Защитена местност	Находище на дървовидна хвойна	0.01

Защитена зона BG0001030 „Родопи - Средни” кореспондира с няколко други зони по европейската програма Натура 2000:

ДИРЕКТИВА 92/43/ЕЕС		ДИРЕКТИВА 79/409/ЕЕС	
Код	Зона	Код	Зона
BG0000436	Река Мечка	BG0002073	Добростан
BG0001030	Родопи Западни		

Според вносителите на предложението за обявяване на зоната- Сдружение за дива природа "Балкани", тя опазва една от малкото останали жизнени популации на сухоземни костенурки в района на планините, ображдащи на Горнотракийската низина. Тя защитава едно от двете малки находища на местообитание 92С0 и е единственото известно историческо находище на леопардов смок (*Elaphe situla*) в планините ображдащи Горнотракийската низина.

Зоната е северната граница на разпространение на местообитание 9270 „Гръцки букови гори с *Abies borisii-regis*” и опазва значителна бройка мечки на тяхната източна граница на разпространение в Южна България. Източната ниска част на зоната е едно от най-важните места за опазване на *Elaphe quatorlineata sauromates*.

Защитената зона включва Родопските дялове Добростан-Преспа и Драгоица-Мечковец. Района е слабо населен. Във високите части са запазени иглолистни и букови гори, а в ниските – дъбово-габъррови. Добростанският дял и резерват „Червената Стена” са с обширен карстов район с много скали и пещери. Река Арда е все още запазена в средното си течение.

Средиземноморско климатично влияние (континентално мезо-средиземноморски климат по Rivas-Martinez) се наблюдава по реките Чая, Луковица и в Хасковският хълмист район.

Характеристиката на зоната е представена по данните от www.natura2000bg.org.

5. ОПИСАНИЕ И АНАЛИЗ НА ВЕРОЯТНОСТТА И СТЕПЕНТА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ОБЩИЯ УСТРОЙСТВЕН ПЛАН ВЪРХУ ПРЕДМЕТА И ЦЕЛИТЕ НА ОПАЗВАНЕ НА ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ

Територията на общината обхваща части от две добре изразени геоморфоложки единици – Пловдивско поле и Севернородопски склон.

Планинската част от територията на Общината е в обхвата на Белочерковския рид и на карстовия масив Добростан от Родопския дял „Чернатица”.

От петте главни морфометрични пояса в България, тук са установени четири: низинният (0 до 200 м.н.в.); хълмистият (200 до 600 м.н.в.); нископланинският (600 до 1000 м.н.в.); среднопланинският (1000 до 1600 м.н.в.).

Планинската част над 1000 м н.в. попада в Планинския биогеографски район, Рило-Родопски подрайон /Бл. Груев, Б. Кузманов; 1994/. Биотата му се характеризира с много висок процент студеноустойчиви и студенолюбиви холарктични, севернопалеарктични, европейски и планински видове, глациални реликти и неоендемити. Известни са още редица терциерни реликтни видове, някои от които са ендемични или субендемични.

Главните широколистни горски формации са съставени от бук, а иглолистните - от смърч и бял бор, и по-рядко от ела или бяла мура. Рило-Родопският подрайон е най-богат на собствени ендемити от всички останали подрайони на страната. Ендемити общи за Западни Родопи и Рила са родопска теменуга (*Viola rhodopaea*) и родопско великденче (*Veronica rhodopaea*).

Съгласно геоботаническото райониране на България (по Бондев, 1997) тази част от територията на община Куклен попада в Илирийска (Балканска) провинция, Родопски окръг. Тук се срещат 90 вида балкански ендемити (58 вида илирийски и 32 вида македоно-тракийски флорни елементи). В този район много голямо разпространение има балканският ендемит и терциерен реликт палеоендемитът силивряк (*Haberlea rhodopensis*). Единствено в Родопите са се съхранили храстовидно прозорче (*Potentilla fruticosa*) и алпийско сграбиче (*Astragalus alopecurus*). Срещат се и редица български ендемити.

Фауната на Рило-Родопски подрайон има северен и планински облик. Южни елементи в горната част на средния и във високия планински пояс липсват. Наблюдава се голямо богатство на аркто-алпийски и борео-монтанни видове.

Част от общината попада в **Среднобългарския биогеографски район, подрайон Горнотракийска низина** /Бл. Груев, Б. Кузманов, 1994/, характеризиращ се с предимно равнинен характер, интензивно земеделие и значителна урбанизация. Това предопределя до бедно по състав и изобилие биологично разнообразие, съхраненоосновно по склоновете на предпланинските възвишения и местата с екотонен ефект – равнинни гори и реки. Почвите са предимно канелени горски, чернозем-смолници, алувиално-делувиални, хумусно-карбонатни и антропогенни. Средиземноморското влияние в случая навлиза по долината на река Марица.

Характерните горски съобщества са съставени от цер (*Quercus ceris*), благун (*Quercus frainetto*) и келяв габър (*Carpinus orientalis*). Срещат се вторични съобщества от драка (*Paliurus spina-christi*), хрищел /храстовиден смин/ (*Jasminum fruticans*) и други преходно средиземноморски видове. На места растат мезофитни гори от дръжкоцветен дъб (*Quercus pedunculiflora*), полски бряст (*Ulmus minor*), виргилиев дъб (*Quercus virgiliana*) и полски ясен (*Fraxinus oxycarpa*), както и халофитни формации /Тракийска горскорастителна област/.

От южноевксинските видове са характерни, навлезлите от към Черноморския басейн, битински синчец (*Scilla bythynica*),форскалева какула(*Salvia forskahlei*), златно секирче (*Lathyrus*), кримско зарасличе (*Symphytum tauricum*), полски ясен (*Fraxinus oxycarpa*).

От азиатските форми можем да споменем ресничест гарвански лук (*Ornithogalum fimbriatum*), скрипка (*Smilax excelsa*), теснолистно клинавче(*Astragalus angustifolius*), паче гнездо (*Alkanna tinctori*), прангос (*Prangos erulacea*), прав звездан (*Lotus strictus*) и др. Ендемитите в подрайна са представени от няколко вида, най-известни от които са блестящото (*Tulipa splendens*) и златисто лале (*Tulipa aureolina*), гръцка видрица (*Fritillaria graeca*),черноморска ведрица (*Fritillaria pontica*), за които няма сведения да са се срещали някога в района.

По литературни данни, безгръбначната фауна в биогеографската единица включва установени 16 български и 11 балкански ендемита, 6 реликтни и 83 редки вида от ненасекомната безгръбначна фауна и са цитирани 81 вида пеперуди. Болшинството видове са малко вероятни за района, тъй като са свързани с наличието на характерни естествени и богати фитоценози.

При оценката на въздействието върху видовете, предмет на защита в защитената зона, ще използваме матрица за оценка на степента на въздействие за типовете местообитания и местообитания на видове по Директива 92/43. (Таблица 5.1.).

Таблица 5.1. Матрица за оценка на степента на въздействие за типовете местообитания и местообитания на видове (Директива 92/43)

ЦЕНКА	КРИТЕРИИ
0	Дейността не оказва въздействие
1	Дейността има много слабо отрицателно въздействие
2	Дейността може да предизвика временни отрицателни въздействия
3	Дейността може да предизвика краткосрочни отрицателни въздействия

4	Дейността може да предизвика вторични отрицателни въздействия
5	Дейността може да предизвика кумулативни отрицателни въздействия
6	Дейността може да предизвика синергични въздействия
7	Дейността може да предизвика вторични, кумулативни, синергични отрицателни въздействия, които могат да бъдат премахнати чрез смекчаващи/компенсиращи мерки
8	Дейността може да предизвика значителни, вторични, кумулативни, синергични отрицателни въздействия. Въздействието може да бъде премахнато чрез смекчаващи/компенсиращи мерки
9	Дейността предизвиква значителни, средносрочни или дългосрочни/постоянни отрицателни въздействия. Въздействието може да бъде премахнато чрез смекчаващи/компенсиращи мерки
10	Дейността предизвиква значително и постоянно/необратимо отрицателно въздействие. Въздействието не може да бъде премахнато чрез смекчаващи/компенсиращи мерки

При прилагането ѝ могат да бъдат диференцирани 4 интервала:

0	Липсва въздействие
1 - 3	Слабо въздействие, което може да бъде избегнато без прилагане на специални мерки, освен спазване на най-добрите практики при строеж и експлоатация
4 - 6	Средно по степен въздействие, което е необходимо да се отчете в комбинация с други фактори и да се препоръчат мерки за намаляване или премахване
7 - 10	Значително въздействие, което е необходимо да бъде премахнато чрез избор на алтернативи или прилагане на смекчаващи и компенсиращи мерки

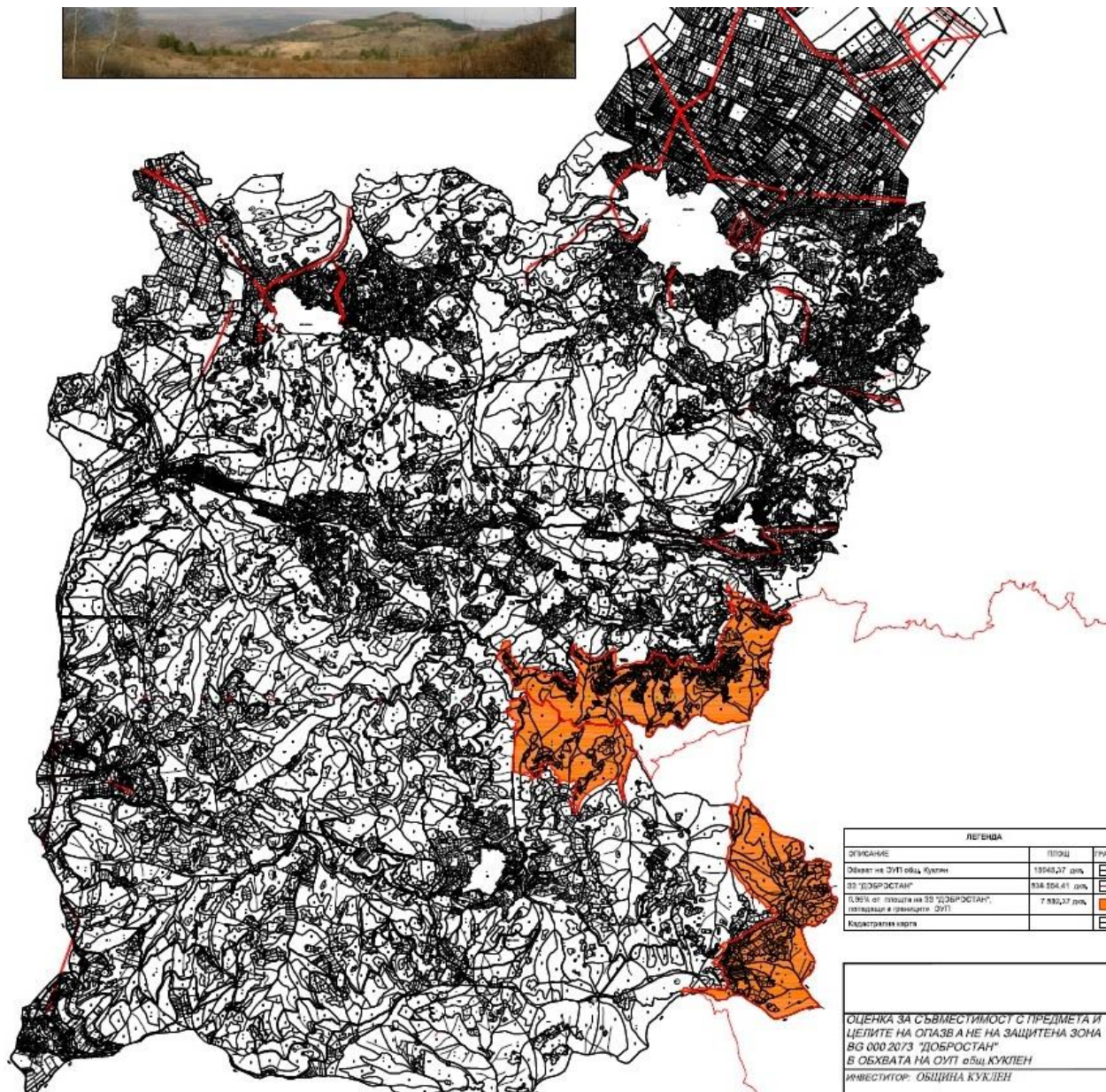
5.1. ОПИСАНИЕ И АНАЛИЗ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА ОУП ВЪРХУ ТИПОВЕТЕ ПРИРОДНИ МЕСТООБИТАНИЯ И ВИДОВЕТЕ - ПРЕДМЕТ НА ОПАЗВАНЕ В ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ

5.1.1. Въздействие върху видовете в Защитена зона BG0002073 „Добростан”.

Защитена зона „Добростан ” е записана с идентификационен код BG0002073 и е с площ 836 554,406 дка. Тя е част от национална екологичната мрежа в частта ѝ за защитените зони по чл.6, ал.1, т.3 и 4 от Закона за Биологичното разнообразие, изградени по европейската програма Натура 2000 в частта ѝ за опазване на птиците от Директива 79/409/ЕЕС).

В община Куклен Защитена зона BG0002073 „Добростан“ обхваща части от две землища с обща площ 7 892.374 дка или 0.95% от общата площ на зоната и 5,25% от площта на общината:

- От землището на село Добралък, ЕКАТТЕ 21324 с обща площ 4 507,734 дка;
- От землището на село Яврово, ЕКАТТЕ 87179 с обща площ 3 384,640 дка.

Фигура 5.1.1.2. Извадка от ПП на ОУП на частите от Защитена зона BG0002073 „Добростан“, попадащи в устройваната територия в землищата на селата Добралък и Яврово

Включените в Директива 79/409/ЕЕС видове птици от орнитофауната, предмет на опазване в Защитена зона BG0002073 „Добростан“, са представени в т. 4.1. Направените разсаждения и изводи са на база данните, пролучени при извършеното от нас проучване, съпоставено и с резултатите от проект: „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ за 2012 г. – Доклад за гнездящи птици.

В обхвата на проучването и картирането на гнездовата орнитофауна, в периода юни – юли 2012 г. са обследвани 38 пробни площадки (UTM 1x1 km квадрата), които влизат в състава на 10 UTM 10x10 km квадрата. Направени са общо 426 броя орнитологични наблюдения (Таблица 5.1.1.1.).

В хода на проучването и картирането на гнездовата орнитофауната през 2012 г. в защитената зона са установени общо 946 индивида от 71 вида птици. От 42 вида, чиито гнездови популации и местообитания са предмет на опазване, в обхвата на проучването са регистрирани 14 вида. Следва да се отбележи че целите и методиката на проучването, не са били ориентирани към проучване на горските видове птици, които са основния брой видове предмет на опазване в зоната. Въз основа на проведените проучвания през 2012 г. и на база резултатите от целенасочени проучвания на орнитофауната проведени в предходни години следва да се отбележи, че египетският лешояд, ловният сокол, белошипата ветрушка и кръстатият орел са изчезнали като гнездящи видове в защитената зона.

Цялостното състояние на местообитанията на видовете, предмет на опазване в защитената зона може да бъде определено като добро, с изключения на сукцесията на постоянно затревените площи. На много места обрастването на изоставените ливади е много силно и в някои квадрати на практика няма безлесни територии. Няма безпокойство водещо до изоставяне на подходящото местообитание. Няма нарушаване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, включително и на естествения за тези местообитания видов състав. Установени заплахи са свързани основно със сукцесия на постоянно затревени площи (пасища и ливади) и безпокойство в района на туристически зони.

Установени видове птици, обект на опазване в защитената зона през 2012 г. и данни за видовете, предмет на опазване към 2007 г са представени в таблица 5.1.1.1.

Таблица 5.1.1.1. Установени видове, обект на опазване в защитената зона през 2012 г. и данни за видовете , предмет на опазване към 2007 г

Вид	Численост на гнездовата популация (2007-двойки)	Данни от пробни площадки – проучване (2012- двойки)
Черен щъркел (<i>Ciconia nigra</i>)	11	1-3
Бял щъркел (<i>Ciconia ciconia</i>)	4	
Осояд (<i>Pernis apivorus</i>)	9	1-2
Египетски лешояд (<i>Neophron percnopterus</i>)	6	
Белоглав лешояд (<i>Gyps fulvus</i>)		
Орел змияр (<i>Circaetus gallicus</i>)	5	0-1
Късопръст ястреб (<i>Accipiter brevipes</i>)	1	
Белоопашат мишелов (<i>Buteo rufinus</i>)	7	1-3
Малък креслив орел (<i>Aquila pomarina</i>)	2	
Кръстат орел (<i>Aquila heliaca</i>)	3	
Скален орел (<i>Aquila chrysaetos</i>)	5	0-1
Малък орел (<i>Aquila pennata</i>)	3	
Ястребов орел (<i>Hieraaetus fasciatus</i>)	2	
Белошипа ветрушка (<i>Falco naumanni</i>)	3-11	
Черношипа ветрушка (<i>Falco tinnunculus</i>)	54-72	4-9
Ловен сокол (<i>Falco cherrug</i>)	1	
Сокол скитник (<i>Falco peregrinus</i>)	4	1
Лещарка (<i>Bonasa bonasia</i>)	91-570	
Глухар (<i>Tetrao urogallus</i>)	9-83	
Планински кеклик (<i>Alectoris graeca</i>)	25-92	
Ливаден дърдавец (<i>Crex crex</i>)	1-5	
Бухал (<i>Bubo bubo</i>)	7	
Пернатонога кукумявка (<i>Aegolius funereus</i>)	1-5	
Козодой (<i>Caprimulgus europaeus</i>)	100-842	
Земеродно рибарче (<i>Alcedo atthis</i>)	14-22	
Синявица (<i>Coracias garrulus</i>)	0-2	
Сив кълвач (<i>Picus canus</i>)	12-33	
Черен кълвач (<i>Dryocopus martius</i>)	16-67	4-8
Сирийски пъстър кълвач (<i>Dendrocopos syriacus</i>)	70-350	1-3
Среден пъстър кълвач (<i>Dendrocopos medius</i>)	41-404	

Белогърб кълвач (<i>Dendrocopos leucotos</i>)	9-83	
Късопръста чучулига (<i>Calandrella brachydactyla</i>)	1-9	
Горска чучулига (<i>Lullula arborea</i>)	263-827	1-2
Испанско каменарче (<i>Oenanthe hispanica</i>)	7-25	
Ястребогушо коприварче (<i>Sylvia nisoria</i>)	21-25	
Полубеловрата мухоловка (<i>Ficedula semitorquata</i>)	1-3	
Червеногърба сврачка (<i>Lanius collurio</i>)	473-2568	18-27
Градинска овесарка (<i>Emberiza hortulana</i>)	41-407	7-17

ОУП не внася нови устройствени елементи в частта от землищата на село Добралък и село Яврово, заети от територии, включени в Защитена зона BG0002073 „Добростан”. Такива със значимост или изразени заплахи за популациите на целевите видове птици не се въвеждат и в близкоразположени територии до тези 7 892.374 дка, общи части от двете землища в защитената зона.

Видно е, че устройствените зони не променят фактическата ситуация в устройваната територия и не се засягат местообитания на целевите видове птици. Не се очаква въздействие върху структурата и свойствата на техните популации в района, отразено в таблица 5.1.1.2.

Таблица 5.1.1.2. Очаквано от реализацията на ОУП на Община Куклен въздействие върху видовете птици, включени в предмета на опазване на Защитена зона BG0002073 „Добростан”

ВИД	SPECIES	ОЦЕНКА ЗА СТЕПЕНТА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ	
Видове по чл. 6, ал. 1, т. 3 от Закона за биологичното разнообразие:			
A030 черен щъркел	<i>Ciconia nigra</i>	0	Липсва въздействие
A031 бял щъркел	<i>Ciconia ciconia</i>	0	Липсва въздействие
A108 глухар	<i>Tetrao urogallus</i>	0	Липсва въздействие
A104 лещарка	<i>Bonasa bonasia</i>	0	Липсва въздействие
A465 планински кеклик	<i>Alectoris graeca</i>	0	Липсва въздействие
A224 козодой	<i>Caprimulgus europaeus</i>	0	Липсва въздействие

A217 врабчова кукумявка	<i>Glaucidium passerinum</i>	0	Липсва въздействие
A223 пернатонога кукумявка	<i>Aegolius funereus</i>	0	Липсва въздействие
A077 египетски лешояд	<i>Neophron percnopterus</i>	0	Липсва въздействие
A078 белоглав лешояд	<i>Gyps fulvus</i>	0	Липсва въздействие
A404 царски орел	<i>Aquila heliaca</i>	0	Липсва въздействие
A091 скален орел	<i>Aquila chrysaetos</i>	0	Липсва въздействие
A092 ястребов орел	<i>Hieraaetus fasciatus</i>	0	Липсва въздействие
A089 малък крес. орел	<i>Aquila pomarina</i>	0	Липсва въздействие
A092 малък орел	<i>Hieraaetus pennatus</i>	0	Липсва въздействие
A080 орел змияр	<i>Circaetus gallicus</i>	0	Липсва въздействие
A072 осояд	<i>Pernis apivorus</i>	0	Липсва въздействие
A402 късопръст ястреб	<i>Accipiter brevipes</i>	0	Липсва въздействие
A403 белоопашат мишелов	<i>Buteo rufinus</i>	0	Липсва въздействие
A095 белошипа ветрушка	<i>Falco naumanni</i>	0	Липсва въздействие
A511 ловен сокол	<i>Falco cherrug</i>	0	Липсва въздействие
A103 сокол скитник	<i>Falco peregrinus</i>	0	Липсва въздействие
A229 земеродно рибарче	<i>Alcedo atthis</i>	0	Липсва въздействие
A231 синявица	<i>Coracias garrulous</i>	0	Липсва въздействие
A238 среден пъстър кълвач	<i>Dendrocopos medius</i>	0	Липсва въздействие
A239 сирийски пъстър кълвач	<i>Dendrocopos syriacus</i>	0	Липсва въздействие
A234 сив кълвач	<i>Picus canus</i>	0	Липсва въздействие
A236 черен кълвач	<i>Dryocopus martius</i>	0	Липсва въздействие
A122 ливаден дърдавец	<i>Crex crex</i>	0	Липсва въздействие
A338 червеногърба сврачка	<i>Lanius collurio</i>	0	Липсва въздействие
A307 ястребогушо коприварче	<i>Sylvia nisoria</i>	0	Липсва въздействие
A246 горска чучулига	<i>Lullula arborea</i>	0	Липсва въздействие
A379 градинска овесарка	<i>Emberiza hortulana</i>	0	Липсва въздействие
A243 късопръста чучулига	<i>Calandrella brachydactyla</i>	0	Липсва въздействие
A242 дебелоклюна чучулига	<i>Melanocorypha calandra</i>	0	Липсва въздействие

A442 полубеловрата мухоловка	<i>Ficedula semitorquata</i>	0	Липсва въздействие
Видове по чл. 6, ал.1, т.4 от Закона за биологичното разнообразие:			
A086 малък ястреб	<i>Accipiter nisus</i>	0	Липсва въздействие
A087 обикновен мишелов	<i>Buteo buteo</i>	0	Липсва въздействие
A230 пчелояд	<i>Merops apiaster</i>	0	Липсва въздействие
A099 орко	<i>Falco subbuteo</i>	0	Липсва въздействие
A096 черношипа ветрушка	<i>Falco tinnunculus</i>	0	Липсва въздействие
A136 речен дъждосвирец	<i>Charadrius dubius</i>	0	Липсва въздействие

ПП на ОУП в предложения вариант, не нарушава обявените цели за обявяване на Защитена зона BG0002073 „Добростан“ по Директива 79/409/ЕЕС:

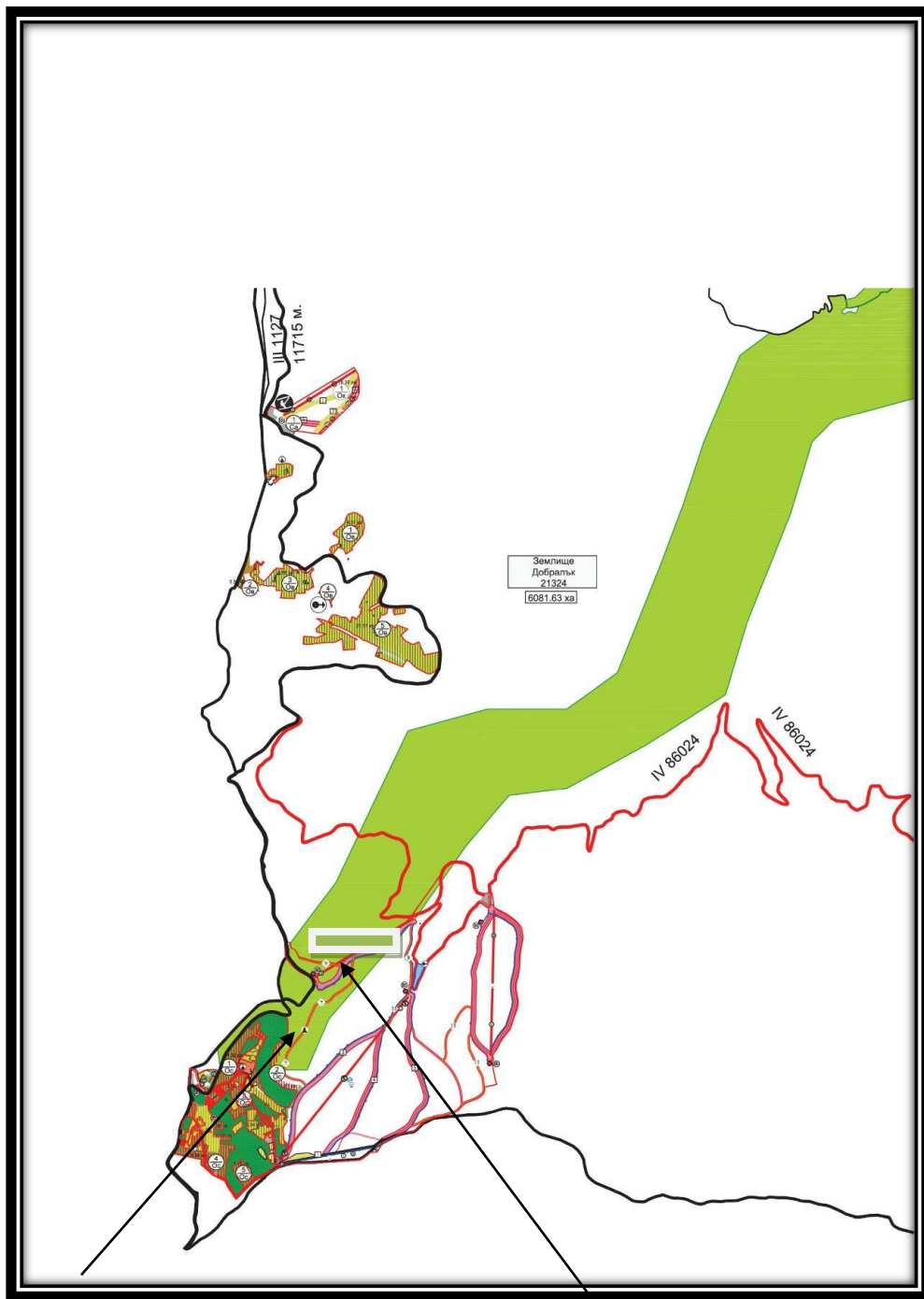
- Опазване и поддържане на местообитанията на посочените видове птици за постигане на тяхното благоприятно природозащитно състояние;
- Възстановяване на местообитания на видове птици, за които е необходимо подобряване на природозащитното им състояние и въведени забрани:
 - Използването на неселективни средства за борба с вредителите по горите и в селското стопанство.
 - Използването на пестициди и минерални торове в пасища и ливади;
 - Залесяването на ливади, пасища и мери, както и превръщането им в обработваеми земи и трайни насаждения;

5.1.2. Въздействие върху растителната покривка, типовете природни местообитания и видовете в Защитена зона BG0001031 „Родопи-Средни“ по Директива 92/43/ЕЕС

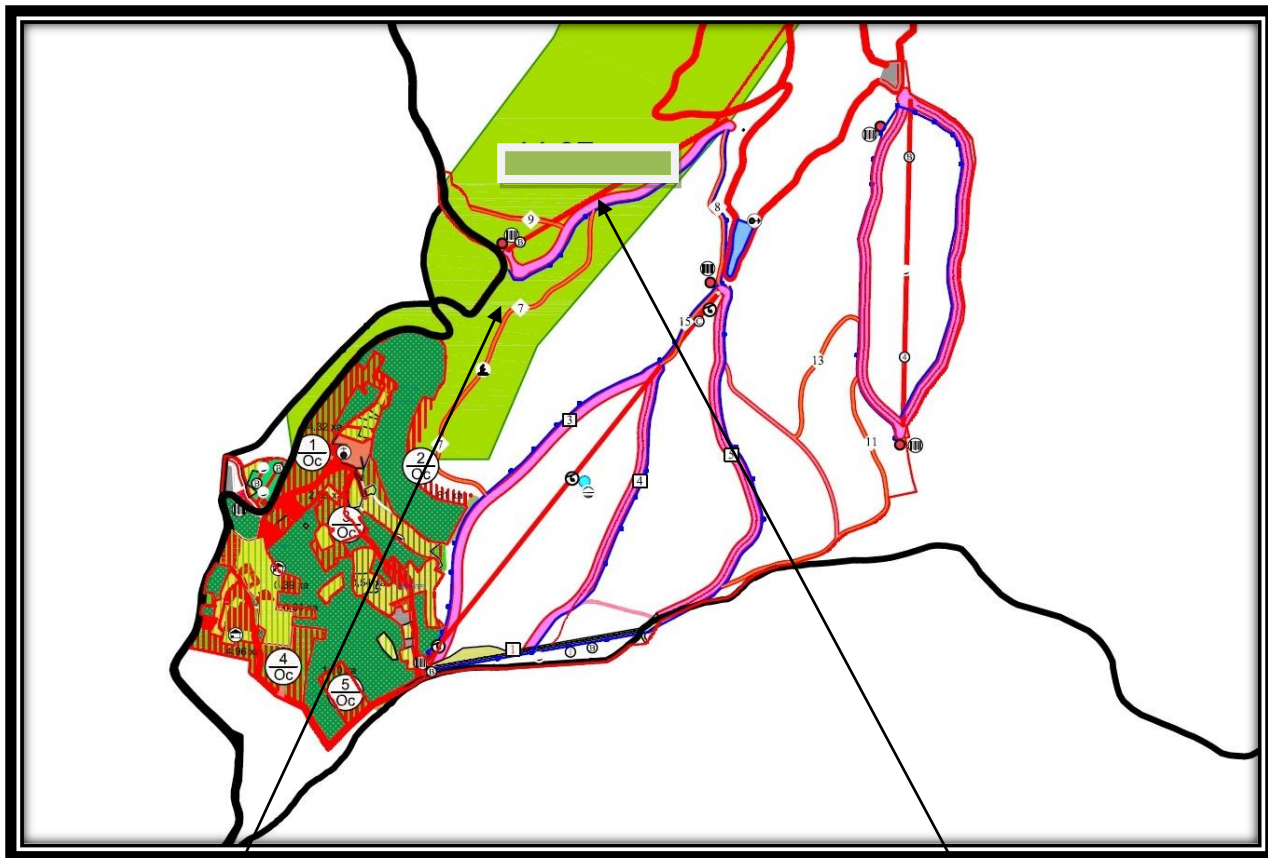
Обявена е със Заповед №РД-351/321.05.2021 година на МОСВ на площ от 1 551 120,045 дка, от които 15 905.96 дка в община Куклен /1.03 % от общата площ на зоната и 10,57% от площта на общината/:

- От землището на с. Добралък, ЕКАТТЕ 21324 – 11 114.53 дка;
- От землището на с. Яврово, ЕКАТТЕ 87179 – 4 791.43 дка.

Проектните предложения на ОУП на община Куклен са максимално съобразени с целите и ограниченията за извърване на дейности, противоречащи на опазването на защитените видове и техните местообитания. С доработката на ОУП са отчетени ограниченията на Защитена зона BG0001031 „Родопи-Средни“ и предвидените мероприятия за устройство на курорта зона „Бяла черква“ са намалени с 645.13 дка.

33 BG0001031 „Родопи - Средни“ Рекреационна устройствена зона от разновидност „Ос“ /83,92 дка/

33 BG0001031 „Родопи - Средни“ Рекреационна устройствена зона от разновидност „Ос“ /83,92 дка/

Фигура 5.1.2.1. Предвидени рекреационните устройствени зони от разновидност „Ос“ в местностите Здравец, Копривките и Бяла черква в землището на село Добралък в Защитена зона BG0001031 „Родопи-Средни“

В обяснителната записка на ПП на ОУП е записано, че по този начин устройствените мероприятия, подащи в защитената зона, остават само 44.37 дка /рекреационна устройствена зона от разновидност „Ос“ или 0.002 % от общата площ на Защитена зона BG0001031 „Родопи - Средни“ /Фигура 5.1.2.1./.

След направените подробни разчети от екипа по Екологична оценка и оценка на съвместимостта се оказва, че тези площи не са 44,37 дка, а са **83,92 дка или 0.004 %** от общата площ на Защитена зона BG0001031 „Родопи - Средни“ /Фигура 5.1.2.1./ и включват 4 вида територии:

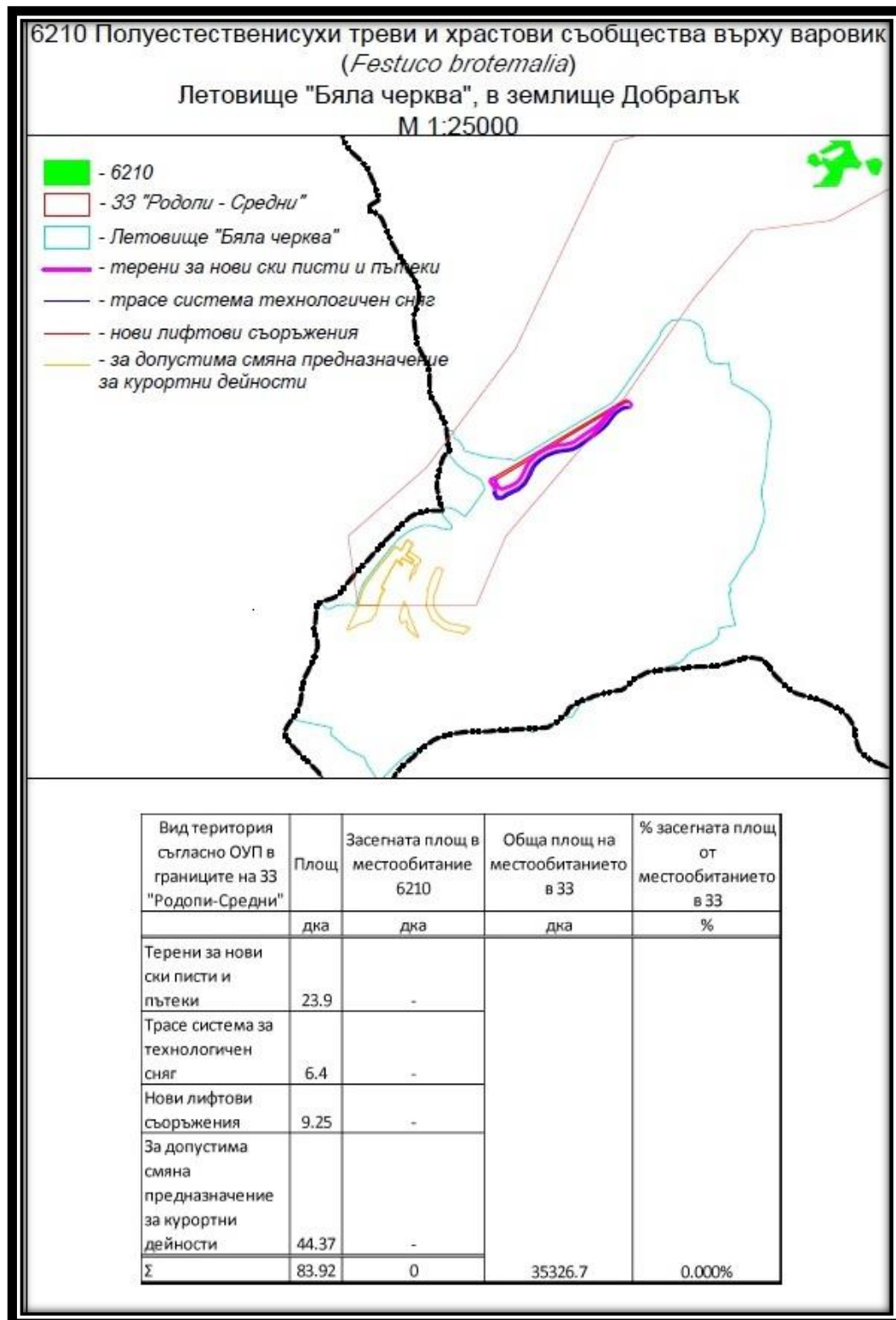
- ❖ терени за нови ски писти и пътеки – 23.9 дка;
- ❖ трасе система за технологичен сняг – 6.4 дка;
- ❖ нови лифтови съоръжения – 9.25 дка;
- ❖ за допустима смяна предназначение за курортни дейности – 44.37 дка.

Специфичните теренни и климатични дадености определят и получените данни от проведеното картиране, в резултат на проект: „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“, реализиран по оперативна програма „Околна среда 2007-2013 г.“ от МОСВ.

В устройваната територия на Община Куклен не са установени повечето от включените в предмета на опазване природни местообитания - 3150 Естествени еутрофни езера с растителност от типа *Magnopotamion* или *Hydrocharition*; 3260 Равнинни или планински реки с растителност от *Ranunculion fluitantis* и *Callitriche-Batrachio*; 4060 Алпийски и бореални ерикоидни съобщества; 5130 Съобщества на *Juniperus communis* върху варовик; 5210 Храсталаци с *Juniperus* spp.; **6110*** Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от *Alyso-Sedion albi*; **6210*** Полуестествени сухи тревни и храсталачни съобщества върху варовик; 6220 * Псевдостепа с житни и едногодишни растения от клас *Thero-Brachypodietea*; **6230*** Богати на видове картълкови съобщества върху силикатен терен в планините; 62АО Източно субсредиземноморски сухи тревни съобщества; 6430 Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алпийския пояс; 6520 Планински сенокосни ливади; 7140 Преходни блата и плаващи подвижни торфища; 7220* Извори с твърда вода с туфести формации; 8110 Силикатни сипеи от планинския до снежния пояс; 8210 Хазмофитна растителност по варовикови скални склонове; 8220 Хазмофитна растителност по силикатни скални склонове; 8230 Силикатни скали с пионерна растителност от съюзите *Sedo-Scleranthion/ Sedo albi-Veronicion dillenii*; 8310 Неблагоустроени пещери; 9110 Букови гори от типа *Luzulo-Fagetum*; 9130 Букови гори от типа *Asperulo-Fagetum*; 9150 Термофилни букови гори (*Cephalanthero-Fagion*) ; 9410Ацидофилни гори от *Picea* в планинския до алпийския пояс; **9530***Субсредиземноморски борови гори с ендемични подвидове черен бор; **91AA***Източни гори от космат дъб; 91ВА; Мизийски гори от обикновена ела ; 91САРило-Родопски и Старопланински бялборови гори; **91Е0***Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior*; 91М0 Балкано-панонски церово-горунови гори; 91W0 Мизийски букови гори; 91Z0 Мизийски гори от сребролистна липа; 92АО Крайречни галерии от *Salix alba* и *Populus alba*; 92С0 Гори от *Platanus orientalis*. Върху тях не се очаква въздействие.

Площи от 7 местообитания са разположени северно и североизточно от зоната в землището на село Добралък, в която единствено се предлагат рекреационна устройствена зона от разновидност „Ос“ - 83,92 дка.

Природно местообитание 6210* Полуестествени сухи тревни и храсталачни съобщества върху варовик.

Фигура 5.1.2.2. Местоположение на предложена рекреационна устройствена зона от разновидност „Ос“ спрямо полигони на природно местообитание 6210* Полуестествени сухи тревни и храсталачни съобщества върху варовик в землището на село Добралък

Природно местообитание 6210* Полуестествени сухи тревни и храсталачни съобщества върху варовик е представено в Защитена зона BG0001031 „Родопи - Средни“ с обща площ от 3 532,67 ха. Това се равнява на 2,28 % от актуалната площ на зоната (155 112,0045 ха). При теренните проучвания са наблюдавани затворени, ксеротермни, тревни съобщества. В картираните полигони обобщените данни за сумарното проективно покритие на ценозите е над 80 %, а фрагментацията е под 1 % от площта му.

Видовата комбинация е типична за местообитание 6210 - установени са типични видове: *Dichantium ischaemum*, *Festuca valesiaca*, *Eryngium campestre*, *Bromus* spp., *Galium verum*, *Teucrium chamaedrys*, *T. polium*, *Thymus* spp., *Convolvulus cantabrica*, *Petrohragia prolifera*, *Sanguisorba minor*, *Melica ciliata*, *Medicago* spp., *Chrysopogon gryllus*, *Aegilops* spp. и др. Установени са и рудерални видове: *Berteroa incana*, *Cichorium intybus*, *Convolvulus arvensis*, *Conyza canadensis*, *Daucus carota* и др. В част от полигоните (около 20 % от общата площ) храстовата растителност покрива над 20 % от площта, като често се срещат драка (*Paliurus spina-christi*), трънка (*Prunus spinosa*), шипка (*Rosa* spp.) и глог (*Crataegus monogyna*).

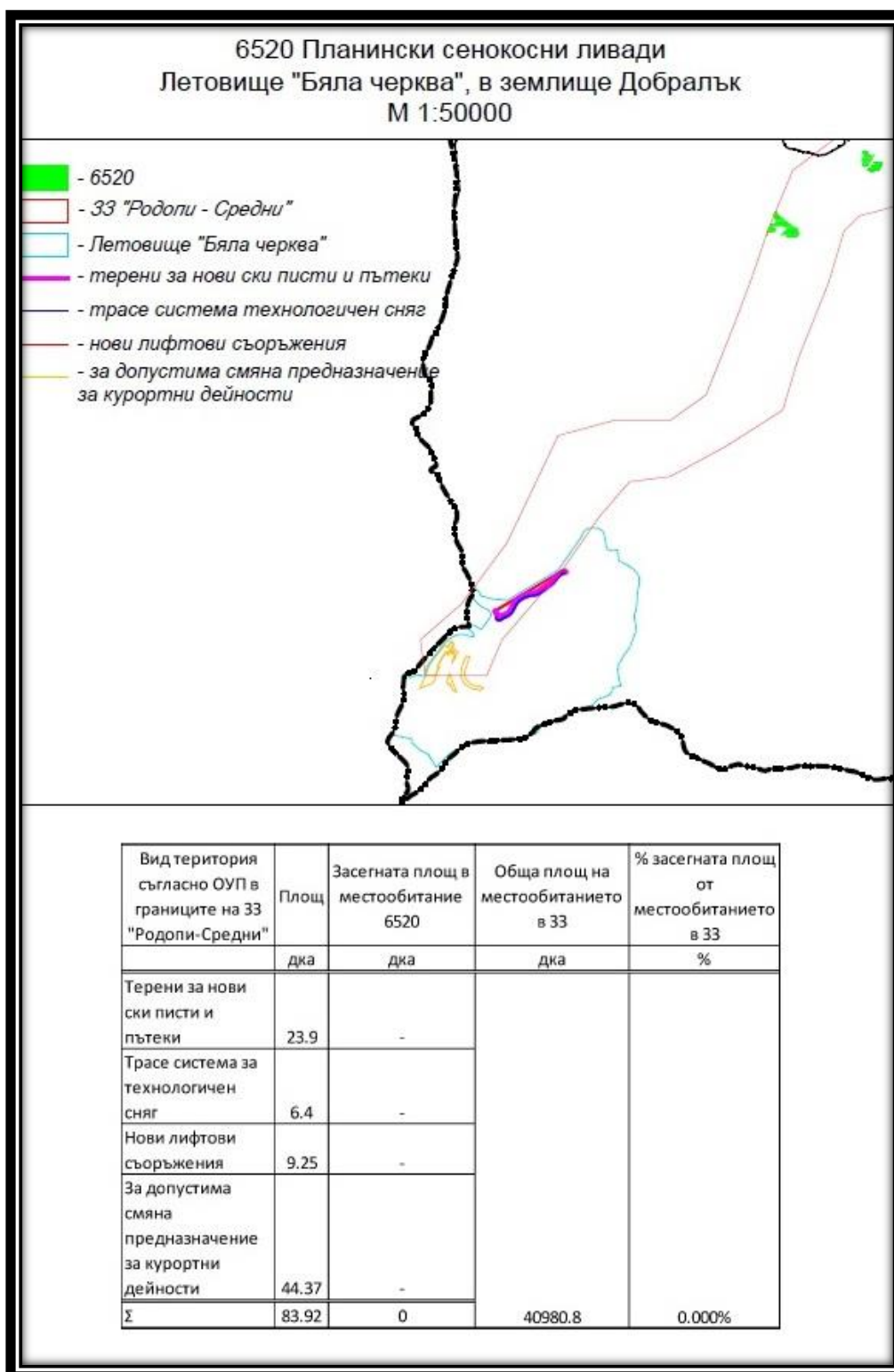
Предложената рекреационна устройствена зона от разновидност „Ос“ не засяга полигони на Природно местообитание 6210* Полуестествени сухи тревни и храсталачни съобщества върху варовик и не се очаква въздействие от реализацията на ОУПО. Не се внасят промени в описаното състояние /Фигура 5.1.2.2., Приложение 1/.

Природно местообитание 6520 Планински сенокосни ливади

Представено е в 33 „Родопи - Средни“ с обща площ от 4098,08 ха, което е 2,64% от актуалната площ на зоната (155 086,24 ха). Фрагментацията е под 1 % от площта му.

Установено е обрастване с храстова и дървесна растителност на част от полигоните, главно от бял бор (*Pinus sylvestris*), черен бор (*Pinus nigra*), бук (*Fagus sylvatica*) и видове шипка (*Rosa* spp.). Повлияната площ е малко над 10 % . В част от полигоните е установена рудерализация в резултат от паша. В тях е увеличено участието на *Nardus stricta* за сметка на *Agrostis capillaris*. Установени са следните рудерални видове: *Carlina acanthifolia*, *Conyza canadensis*, *Berteroa incana*, *Daucus carota*, *Rumex acetosa*, *Verbascum longifolium*, *Urtica dioica*. Общата повлияна площ е около 15 %.

При теренните наблюдения е установено, че има характерните видове, но част от заетите от него площи не се косят редовно, поради което обрастват с орлова папрат, храстова и дървесна растителност. За подобряване състоянието е необходимо да се поддържа режим на редовно косене.

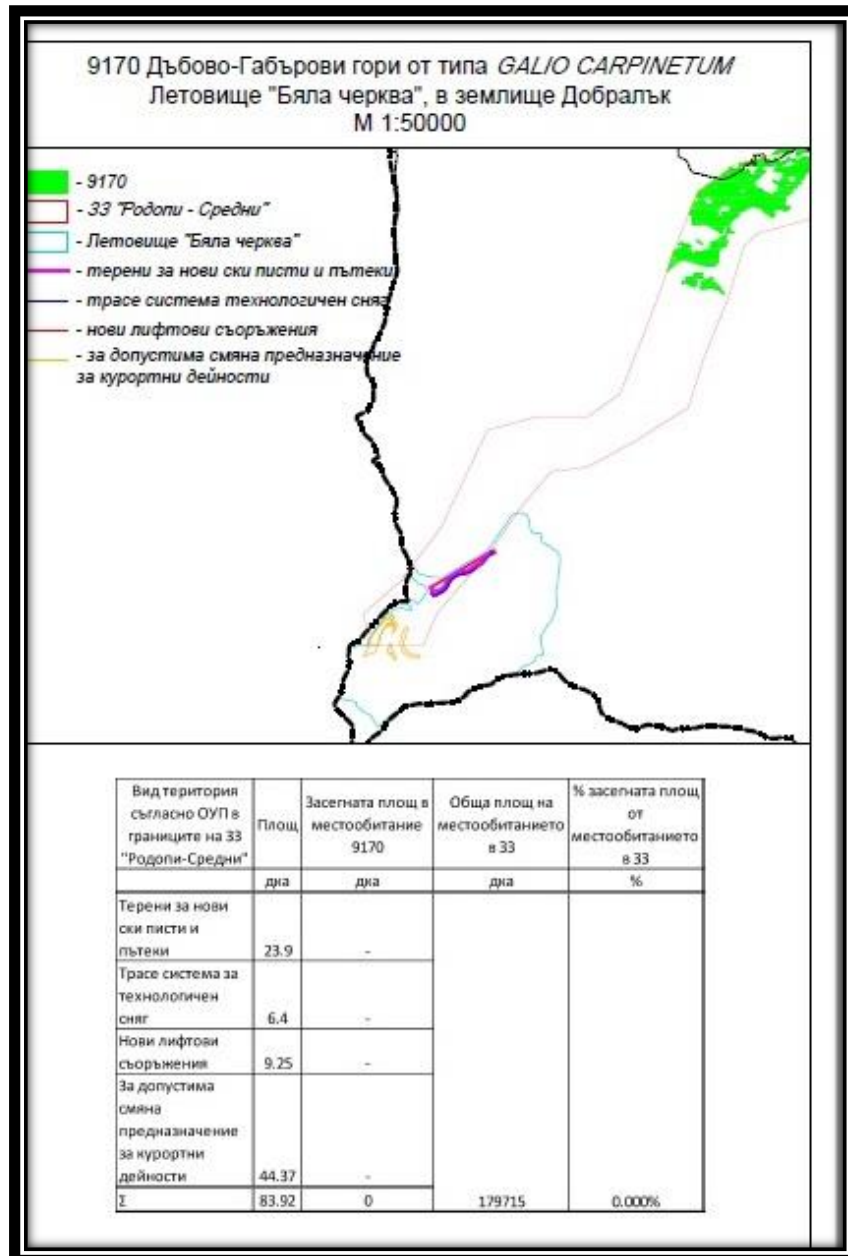

Фигура 5.1.2.3. Местоположение на предложена рекреационна устройствена зона от разновидност „Ос“ спрямо полигони на природно местообитание **6520** Планински сенокосни ливади в землището на село Добралък

Предложената устройствена зона не засяга полигони на Природно местообитание **6520** Планински сенокосни ливади и не се очаква въздействие от реализацията на ОУПО. Не се внасят промени в описаното състояние / Фигура 5.1.2.3, Приложение 1/.

9170 Дъбово-габъррови гори от типа *Galio-Carpinetum*

Общата му площ в границите на зоната е 17 971,50 ха.

Фигура 5.1.2.4. Местоположение на предложена рекреационна устройствена зона от разновидност „Ос“ спрямо полигони на природно местообитание 9170 Дъбово-габъррови гори от типа *Galio-Carpinetum* в землището на село Добралък

Дървесният му състав е смесен, като габърът и зимният дъб са оценени с по-голяма от 5 единици участие. Гората е разновъзрастна. Средната възраст на първия дървесен етаж е под 60 години. Горите във фаза на старост заемат площ по-малко от 10% от територията на местообитанието. Установеният видов състав на тревната покривка е характерен - *Lamiasrum galeobdolon*, *Brachypodium sylvaticum*, *Dactylis glomerata*, *Poa nemoralis*, *Melica uniflora* и др. Природно местообитание 9170 е с обща оценка Благоприятно природозащитно състояние. В местообитанието е отчетено засилено човешко присъствие, което може да е резултат от близостта му до населени места и това че през него преминават асфалтови пътища.

Предложената устройствена зона не засяга полигони на Природно местообитание 9170 Дъбово-габърви гори от типа Galio-Carpinetum в землището на село Добралък и не се очаква въздействие от реализацията на ОУПО. Не се внасят промени в описаното състояние / Фигура 5.1.2.4., Приложение 1/

91СА Рило-Родопски и Старопланински бялборови гори

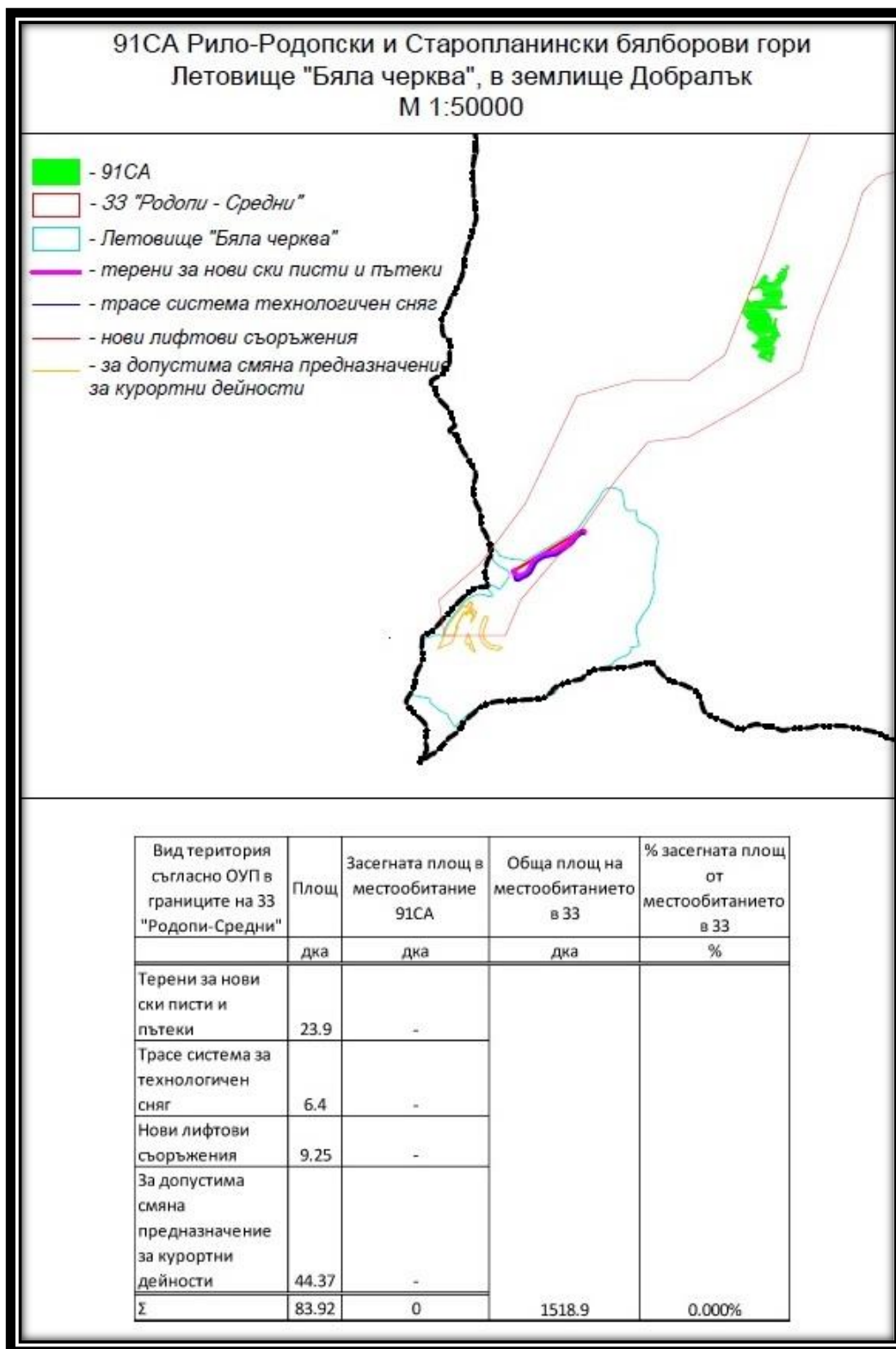
Формиран е смесен дървесен етаж с участие на смърч, обикновена ела, обикновен бук, но има и чисти насаждения от бял бор.

Белият бор доминира и взема участие с повече от 6 единици. Средната възраст на първия дървесен етаж варира в варира между 60 и 80 години. Не са установени гори във фаза на старост.

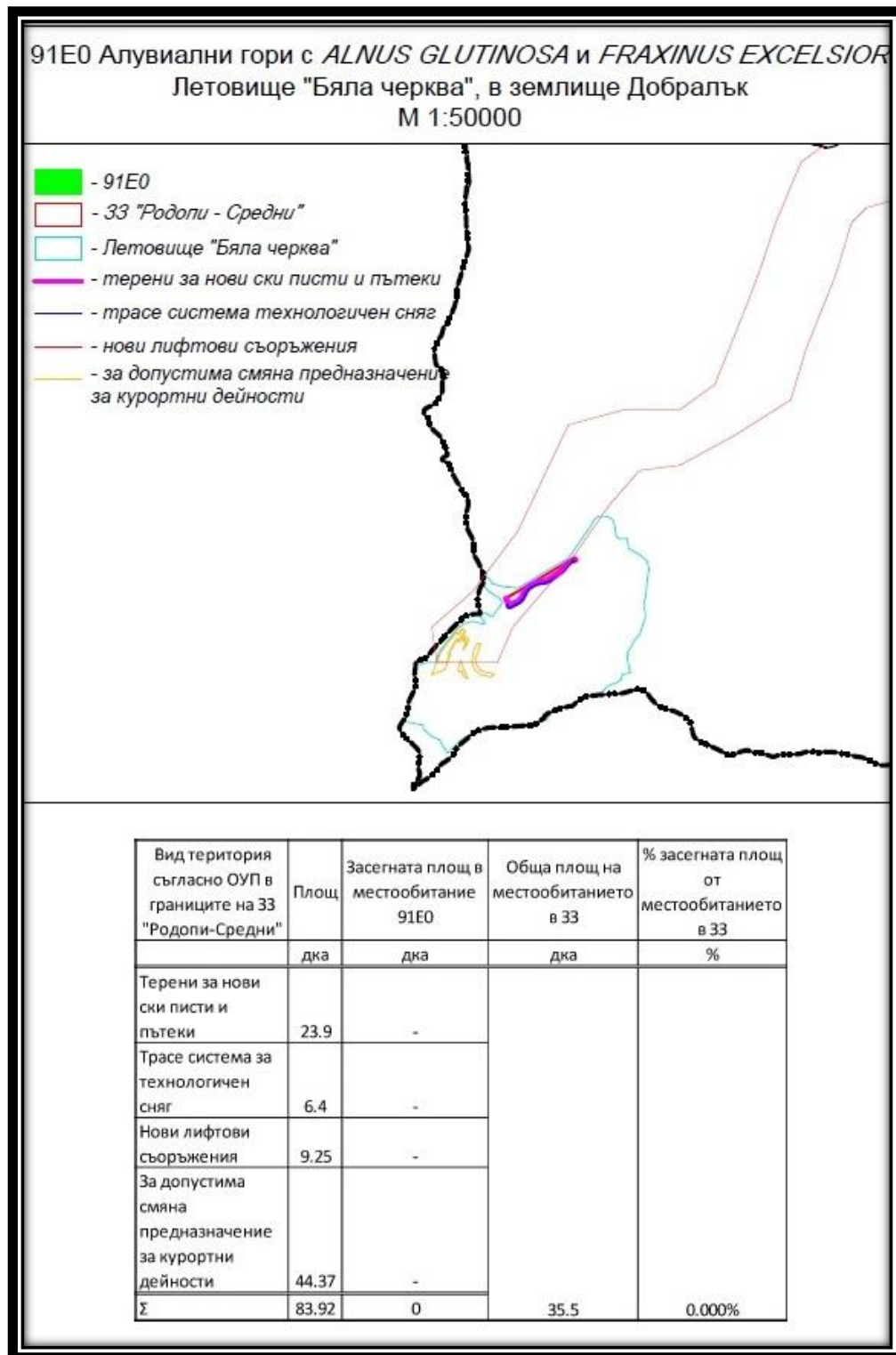
Установеният видов състав на тревната покривка е характерен - *Luzula sylvatica*, *Luzula luzuloides*, *Fragaria vesca*, *Euphorbia amygdaloides*, *Dactylis glomerata*, *Digitalis viridiflora*, *Deschampsia flexuosa*, *Cruciata glabra*, *Moehringia pendula*, *Aremonia agrimonoides*, *Calamagrostis arundinaceae* и др.

91СА е подложено на натиск в резултат на рекреация и туризъм. През насажденията преминават туристически пътеки, има обособени места за отдих, също така в близост до тях има вилни зони. Установени са черни пътища и асфалтов път. Има построени хижи и вили, които заемат повече от 1% от площта на местообитанието в зоната. Те оказват влияние само на посочените места, но не и на местообитанието като цяло.

Предложената устройствена зона не засяга полигони на Природно местообитание 91СА Рило-Родопски и Старопланински бялборови гори в землището на село Добралък и не се очаква въздействие от реализацията на ОУПО. Не се внасят промени в описаното състояние / Фигура 5.1.2.5., Приложение 1/.

Фигура 5.1.2.5. Местоположение на предложена рекреационна устройствена зона от разновидност „Ос“ спрямо полигонами природно местообитание 91СА Рило-Родопски и Старопланински бялборови гори в землището на село Добралък

Фигура 5.1.2.6. Местоположение на предложена рекреационна устройствена зона от разновидност „Ос“ спрямо полигони на природно местообитание 91E0 *Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae) в землището на село Добралък

Природно местообитания 91E0 *Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*)

Развива се на богати алувиални почви, периодично наводнявани от сезонното прииждане на реката. В случая се касае за описания тип Б) Крайречни съобщества на *Alnus glutinosa* и/или *Alnus incana* в горните и средните течения на реките (*Alnion incanae*). Почвите са влажни до преовлажнени, спорадично заливани, отцедливи и проветриви. В ниския планински пояс основен едификатор е *Alnus glutinosa*, а в средния планински елово-буков пояс основен едификатор е *Alnus incana*.

Характерни растителни видове са *Alnus incana*, *Alnus glutinosa*, *Fraxinus excelsior*, *Salix fragilis*, *Salix alba*, *Carex remota*, *Carex sylvatica*, *Equisetum* spp., *Filipendula ulmaria*, *Angelica sylvestris*, *Geranium sylvaticum*, *Geum rivale*, *Lycopus europaeus*, *Rumex sanguineus*, *Stellaria nemorum*, *Oxalis acetosella*, *Impatiens noli-tangere*, *Nasturtium officinale*, *Cirsium appendiculatum*, *Telekia speciosa*... / Кавръкова, В., Димова, Д., Димитров, М., Цонев, Р., Белев, Т., Раковска, К. /ред./ 2009. Ръководство за определяне на местообитания от европейска значимост в България. Второ, преработено и допълнено издание. София, Световен фонд за дивата природа, Дунавско – Карпатска програма и федерация “ЗЕЛЕНИ БАЛКАНИ”/.

Предложената устройствена зона не засяга полигони на Природно местообитание 91E0*Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*) в землището на село Добралък и не се очаква въздействие от реализацията на ОУПО. Не се внасят промени в описаното състояние./ Фигура 5.1.2.6., Приложение 1/

Таблица 5.1.2.1. Въздействие на ОУП на Община Куклен върху типовете природни местообитания, предмет на опазване в Защитена зона BG0001031 „Родопи - Средни”

код	непряко	пряко	краткотрайно	среднотрайно	дълготрайно	временно	постоянно	кумулятивно	положително	отрицателно	загуба %/
3150	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
3260	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
4060	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
5130	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
5210	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0

6110*	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
6210*	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
6220 *	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
6230*	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
62АО	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
6430	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
6510	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
6520	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
7140	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
7220*	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
8110	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
8210	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
8220	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
8230	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
8310	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
9110	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
9130	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
9150	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
9170	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
9410	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
9530*	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
91АА*	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
91ВА	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
91СА	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
91Е0*	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
91М0	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
91W0	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
91Z0	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
92А0	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0
92С0	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	0

При анализа на въздействията върху целевите видове също ще използваме, както официално достъпната информация, получена в резултат на проект: „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“, реализирано по Оперативна програма околна среда, от Практическото ръководство за определяне на гори с висока консервационна стойност в България, така и ограничено от собствени данни и проучвания.

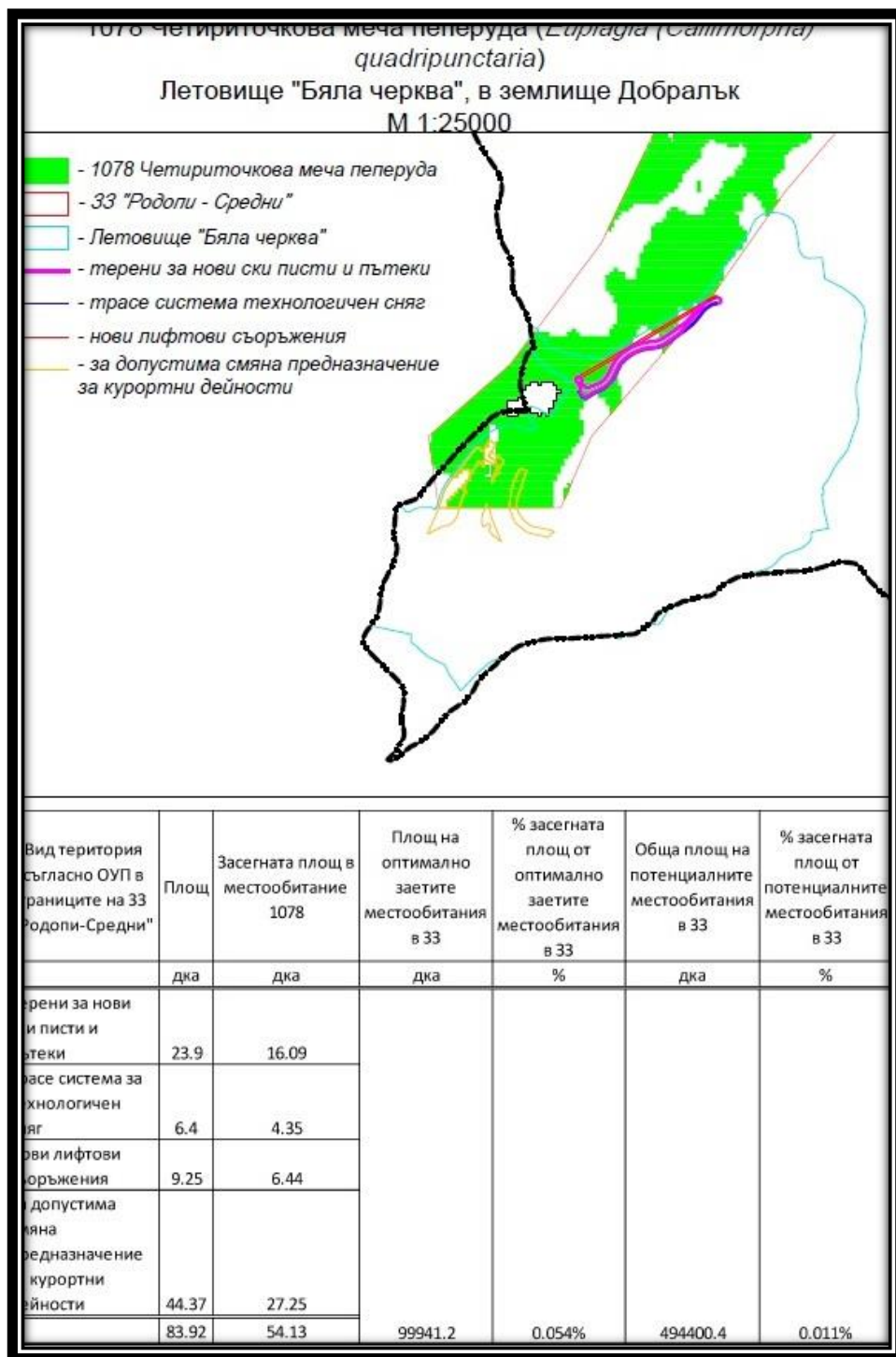
В частта от землището на село Яврово, попадаща в Защитена зона BG0001031 „Родопи - Средни“, не се предвиждат нови устройствени зони и не се очаква въздействие.

На 1111,45 ха в частта от землището на село Добралък, включени в Защитена зона BG0001031 „Родопи - Средни“, не е установено присъствието и липсват местообитания на 1902 венерино пантофче (*Cyripedium calceolus*), 4103 калописиева дактилориза (*Dactylorhiza kalopissii*), 4032 *Dioszeghyana schmidtii*, 1032 бисерна мида (*Unio crassus*), 1083 бръмбар рогач (*Lucanus cervus*), 1065 еуфидрас (*Euphydryas aurinia*), 4053 обикновен паракалоптенус (*Paracaloptenus caloptenoides*), 1088 обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*), 4042 полиматус (*Polyommatus eroides*), 1293 леопардов смок (*Elaphe situla*), 5194 (1279) пъстър смок (*Elaphe Elaphe sauromates*), 1217 шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*), 1219 шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*), 1335 лалугер (*Spermophilus citellus*), 2635 пъстър пор (*Vormela peregusna*), 1371 дива коза (*Rupicapra rupicapra balcanica*). Предлаганата рекреационна устройствена зона / „Ос“/ не засяга водни обекти и не се очаква въздействие върху 1093* ручеен рак (*Austropotamobius torrentium*), 1134 европейска горчица (*Rhodeus sericeus amarus*), 1146 балкански щипок (*Sabanejewia aurata*), 5088 маришка мрена (*Barbus plebejus*), 1149 обикновен щипок (*Cobitis taenia*), 1220 обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*) и 1355 видра (*Lutra lutra*).

В устройваната територия в землището на село Добралък, включени в Защитена зона BG0001031 „Родопи - Средни“, са установени местообитания на няколко целеви животински вида.

1078* Четириточкова меча пеперуда *Euplagia (Callimorpha) quadripunctaria*

Вид от семейство Erebidae, Arctiinae (Мечи пеперуди). Среща от най-ниските части на страната до около 1900 m н.в. в планините. Пеперудата лети и се храни предимно денем през юли и август на сенчести места край храсталаци и в покрайнините на горите, но се привлича и нощем от светлинни източници. Новоизлюпените ларви се хранят с глухарче (*Taraxacum*), мъртва коприва (*Lamium*), коприва (*Urtica*). У нас е известна от множество находища, разпръснати из цялата страна.

Фигура 5.1.2.7. Местоположение на предложена рекреационна устройствена зона от разновидност „Ос“ спрямо оптимално заети и потенциални местообитания на 1078* Четириточкова мечка пеперуда *Euplagia (Callimorpha) quadripunctaria* в землището на село Добралък

Напролет, след зимуването, ларвите сменят хранителните растения и предпочитат нокът (*Lonicera*), малина (*Rubus idaeus*), леска (*Corylus*). Видът се приема в Европа като парамигрант – извършващ сезонни миграции.

Площта на териториите с оптимални условия за вида е 9 994.12 ha, а на потенциалните местообитания е 49 440.04 ha.

Установени са 44 нови находища в зоната. Обилието е високо, денем са установени до 20 екземпляра. Необходимо е до 30 % проективно покритие и опазване на минимум 5% покритие на пионерни видове – трънка, къпини, шипки, тревист бъз и др. по ръба между гората и откритите места или като групи под короните на разпръснати храсти и дървета

Предложената рекреационна устройствена зона от разновидност „Ос“ засяга 54.13 дка от местообитанията на 1078* Четириточкова меча пеперуда *Euplagia (Callimorpha) quadripunctaria* в Защитена зона BG0001031 „Родопи-Средни“.

Съответните видове територии заемат:

- ❖ терени за нови ски писти и пътеки – 16.09 дка;
- ❖ трасе система за технологичен сняг – 4.35 дка;
- ❖ нови лифтови съоръжения – 6.44 дка;
- ❖ за допустима смяна предназначение за курортни дейности – 27.25 дка.

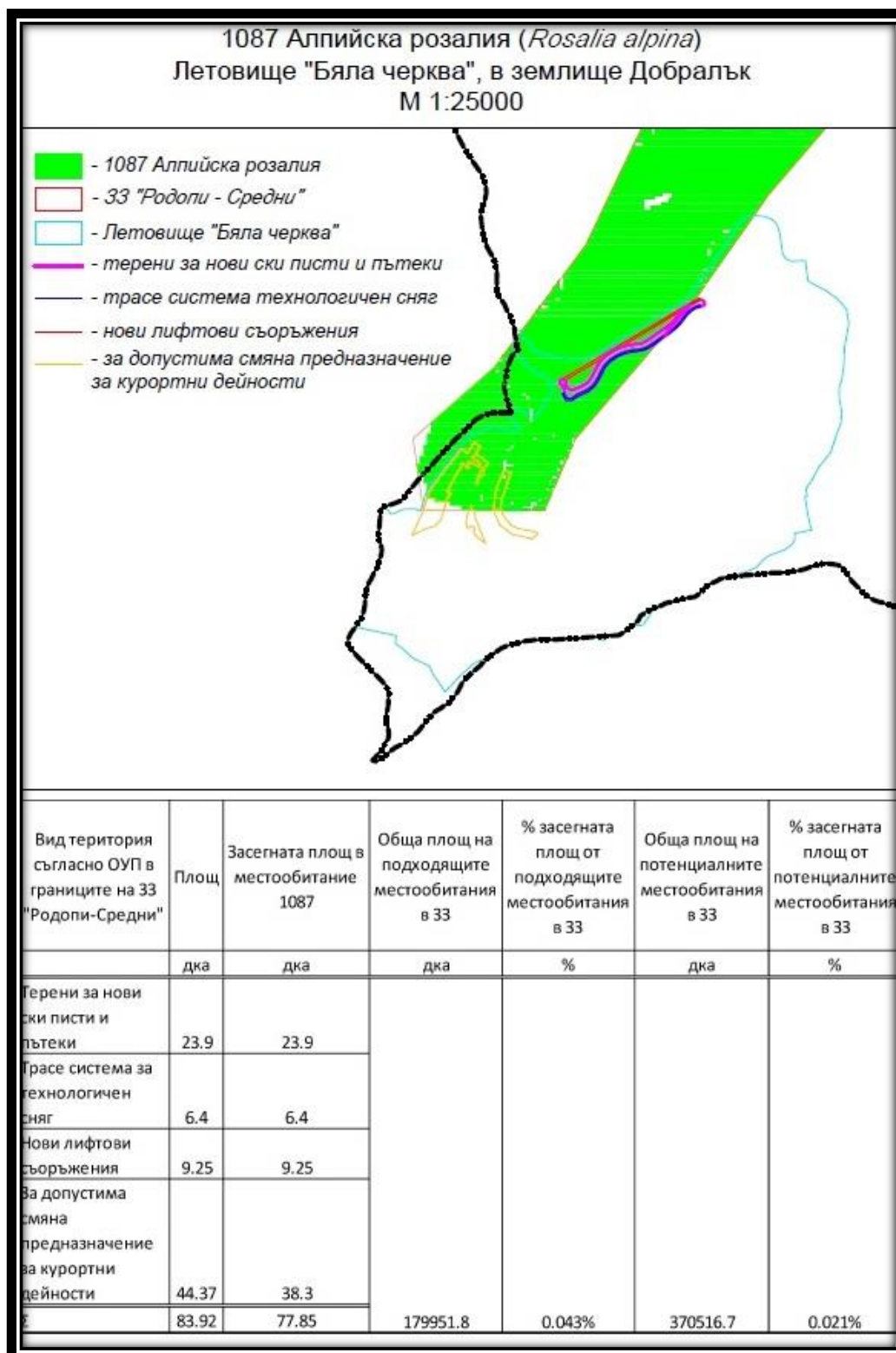
Засягат се 0.054 % от оптимално заетите местообитания в зоната, изчислени на 99 941.2 дка и 0.011 % от потенциалните местообитания на вида в зоната - 49 4400.4 дка (Фигура 5.1.2.7., Приложение 2).

Предвид площта им и установеното обилие очакваме дейността да предизвика много слабо отрицателно въздействие (оценка 1).

1087 алпийска розалиа (*Rosalia alpina*) е вид от сем. Сечковци (*Cerambycidae*), широко разпространен в цялата страна от 0 до 2000 м. н.в. Обитава стари широколистни гори. Развива се предимно по бук, но също по *Carpinus*, *Fraxinus*, *Ulmus*, *Acer*, *Alnus*, *Castanea*, *Crataegus*, *Juglands*, *Larix*, *Quercus*, *Salix* и *Tilia*.

Предпочита места с просвети, огрени от слънцето. Ларвите са ксилофаги, живеят в гниещата дървесина на стари живи или мъртви дървета и се хранят с нея. Възрастното лети през юли–август. Активно е през деня, като през слънчевите часове на деня се наблюдава върху кората на дървета. Яйцата се отлагат в цепнатините на кората. Цикълът на развитие е 3–4 години.

До края на 2012 г. е установено само едно находище в BG0001031 „Родопи Средни“. Общата площ на подходящите местообитания е 17 995,18 хектара, а на потенциалните 37051,67 ха по данни от крайната карта на вида за зоната.

Фигура 5.1.2.8. Местоположение на предложена рекреационна устройствена зона от разновидност „Ос“ спрямо подходящите и потенциалните местообитания на 1087 алпийска розалия (*Rosalia alpina*) в землището на село Добралък

Предложената рекреационна устройствена зона от разновидност „Ос“ засяга 77.85 дка от местообитанията на 1087 алпийска розалия (*Rosalia alpina*) в Защитена зона BG0001031 „Родопи-Средни“. Съответните видове територии заемат:

- ❖ терени за нови ски писти и пътеки – 23.90 дка;
- ❖ трасе система за технологичен сняг – 6.40 дка;
- ❖ нови лифтови съоръжения – 9.25 дка
- ❖ за допустима смяна предназначение за курортни дейности – 38.30 дка.

Засягат се 0.043 % от подходящите местообитания в зоната, изчислени на 179951.8 дка и 0.021 % от потенциалните местообитания на вида в зоната – 37 0516.7 дка (Фигура 5.1.2.8., Приложение 2)

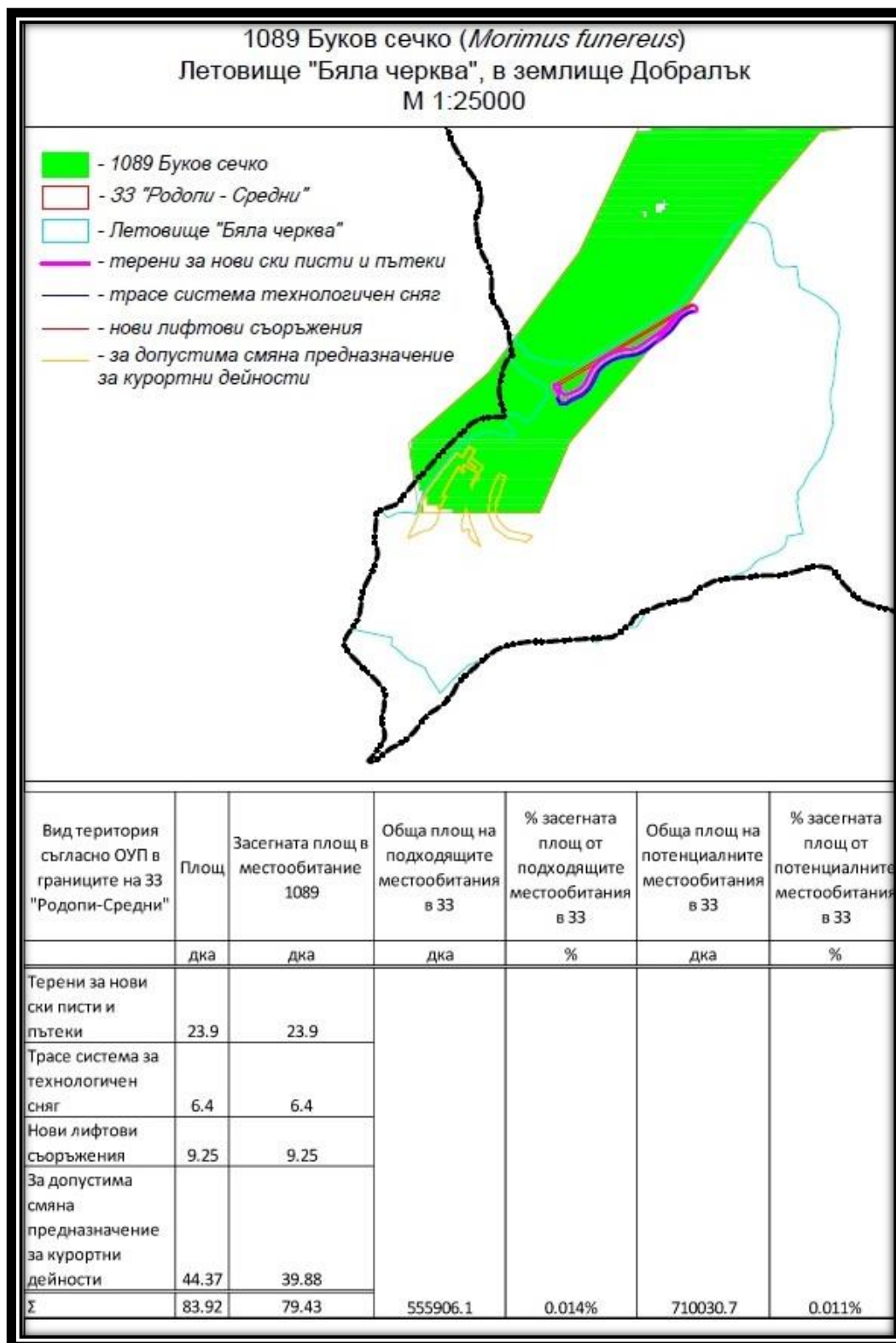
Предвид засегнатата им площ и установеното обилие очакваме дейността да предизвика много слабо отрицателно въздействие (оценка 1).

1089 буков сечко *Morimus funereus*

Вид от сем. Сечковци (*Cerambycidae*), широко разпространен в цялата страна от 0 до 2000 м. н.в. Обитава широколистни, смесени гори и иглолистни гори. Ларвите се развиват в гниеща, влажна дървесина (стволове, трупи, дънери, пънове, кори от дървета), лежаща на земната повърхност, най-често на дъб, бук, топола, кестен, ела. Възрастните се срещат през април–септември в купчини от отсечени трупи. Бръмбарите са безкрили и не могат да летят, което обуславя слабите им разселителни възможности. Женските снасят яйцата си в мъртва дървесина с кора, с предпочитание към по-големи дънери или трупи. Ларвите се развиват под кората, където се хранят със сърцевината на дървесината. До края на 2012 г. не са установени находища в BG0001031 „Родопи Средни“. Общата площ на подходящите местообитания е 55 590.61 хектара, а на потенциалните 71 003.07 ха по данни от крайната карта на вида за зоната.

Предложената рекреационна устройствена зона от разновидност „Ос“ засяга 79.43 дка от местообитанията на 1089 буков сечко *Morimus funereus* в Защитена зона BG0001031 „Родопи-Средни“. Съответните видове територии заемат:

- ❖ терени за нови ски писти и пътеки – 23.90 дка;
- ❖ трасе система за технологичен сняг – 6.4 дка;
- ❖ нови лифтови съоръжения – 9.25 дка
- ❖ за допустима смяна предназначение за курортни дейности – 39.88 дка.

Фигура 5.1.2.9. Местоположение на предложена рекреационна устройствена зона от разновидност „Ос“ спрямо подходящите и потенциални местообитания на 1089 буков сечко (*Morimus funereus*) в землището на село Добралък

Засягат се 0.014% от подходящите местообитания в зоната, изчислени на 555906.1 дка и 0.011% от потенциалните местообитания на вида в зоната – 71 0030.7 дка (Фигура 5.1.2.9., Приложение 2)

Предвид засегнатата им площ и установеното обилие очакваме дейността да предизвика много слабо отрицателно въздействие (оценка 1).

1084 торбогнезница (*Eriogaster catax*)

Сравнително едра нощна пеперуда от сем. Копринопреди (*Lasiocampidae*). В България *E. catax* се среща по топли припечни поляни с единични дървета или в покрайнините на просветни дъбови гори. Лети нощем през септември–октомври и се привлича от светлинни източници. Ларвите се хранят с дива круша (*Pyrus*), трънка (*Prunus spinosa*), глог (*Crataegus*), дъб (*Quercus*), топола (*Populus*) и живеят групово в паяжинно гнездо от началото на април до края на май. Какавидират в почвата в яйцевиден симетричен пашкул. Зимуват яйцата.

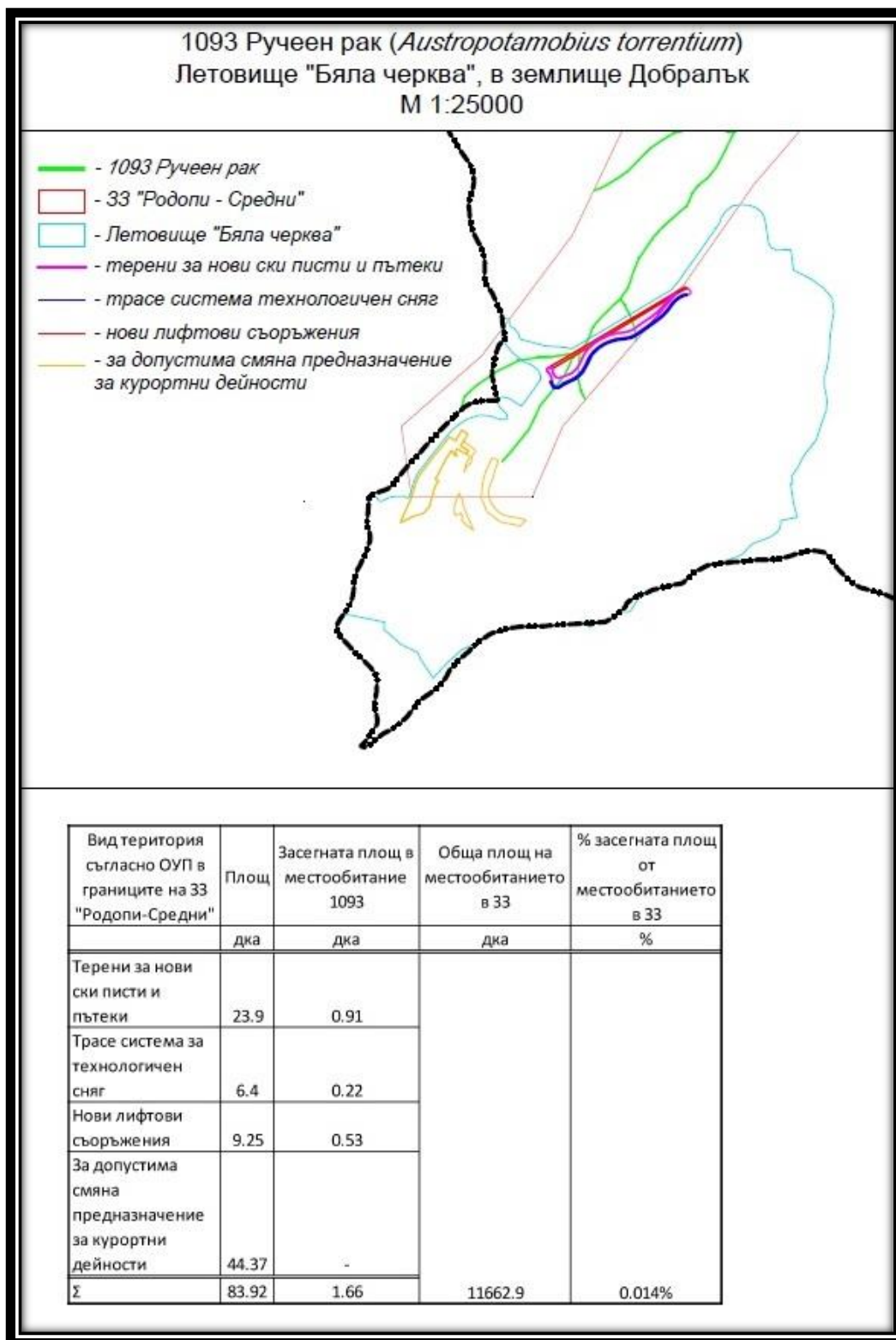
Лимитиращи фактори за опазване е прочистването от храсти на пасища и тревисти местообитания и опожарявания. Опазване на храстовата растителност и подлеса. Забрана за подмяна на широколистни насаждения с иглолистни и несвойствени видове; изготвяне на планове за противопожарна защита и предотвратяване на пожари; забрана за използване на инсектициди (освен при крайна необходимост, и то само биологични и видовоспецифични).

Нововключен вид в предмета на опазване. Няма данни и липсват основания за засягане на установени местообитания. В рамките на рекреационната зона се очаква прочистване от храстова растителност, но мащабите му са минимални и не очакваме въздействие върху целевия вид (оценка 0).

1093* ручеен рак (*Austropotamobius torrentium*)

За периода 2011-2012 г. няма установени геореферирани находища и площта на ефективно заетите местообитания е 0 ha. Общата площ на потенциалните местообитания е 1166,29 ha. През периода на теренните изследвания не е установена съществена промяна на водното ниво в реките от зоната и в тях има необходимото за развитието на вида минимално водно количество. Предпочитаните от вида хабитати с каменист и песъкливо-каменист характер на дъното заемат около 70 % от общата дължина на реките в ЗЗ. Повече от 90 % от потенциалните местообитания са в благоприятно състояние.

Предложената рекреационна устройствена зона от разновидност „Ос“ засяга 1.66 дка от местообитанията на 1093* ручеен рак (*Austropotamobius torrentium*) в Защитена зона BG0001031 „Родопи-Средни“ (Фигура 5.1.2.10., Приложение 2).

Фигура 5.1.2.10. Местоположение на предложена рекреационна устройствена зона от разновидност „Ос“ спрямо потенциалните местообитания на 1093* ручеен рак (*Austropotamobius torrentium*) в землището на село Добралък

Съответните видове територии заемат:

- ❖ терени за нови ски писти и пътеки – 0.91 дка;
- ❖ трасе система за технологичен сняг – 0.22 дка;
- ❖ нови лифтови съоръжения – 0.53 дка
- ❖ за допустима смяна предназначение за курортни дейности – 0 дка.

Предвид изключително малката засегната площ на само потенциални местообитания, тяхното периферно разположение спрямо съоръженията, регламентирани чрез 3 вида територии - терени за нови ски писти и пътеки, трасе система за технологичен сняг и нови лифтови съоръжения и неустановеното присъствие на вида в зоната не очакваме дейността да предизвика отрицателно въздействие (оценка 0).

1083 бръмбар-рогач (*Lucanus cervus*).

В България е широко разпространен във височинен интервал от 0 до 1500 м. Насекомо с пълно превръщане, чиито жизнен цикъл включва 4 стадия: яйце, ларва, какавида и имаго. Ларвата се развива в гниеща дървесина на различни растителни видове (*Fagus, Populus, Quercus, Salix, Tilia*) в продължение на 4-5 години. Имагото е активно от юни до август.

До края на 2012 г. са установени само 2 геореферирани находища. По време на теренното изследване е установено присъствие на дървета във фаза на старост.

Общата площ на подходящите местообитания е 11411.24 ha, а на потенциалните 50477.10 ha.

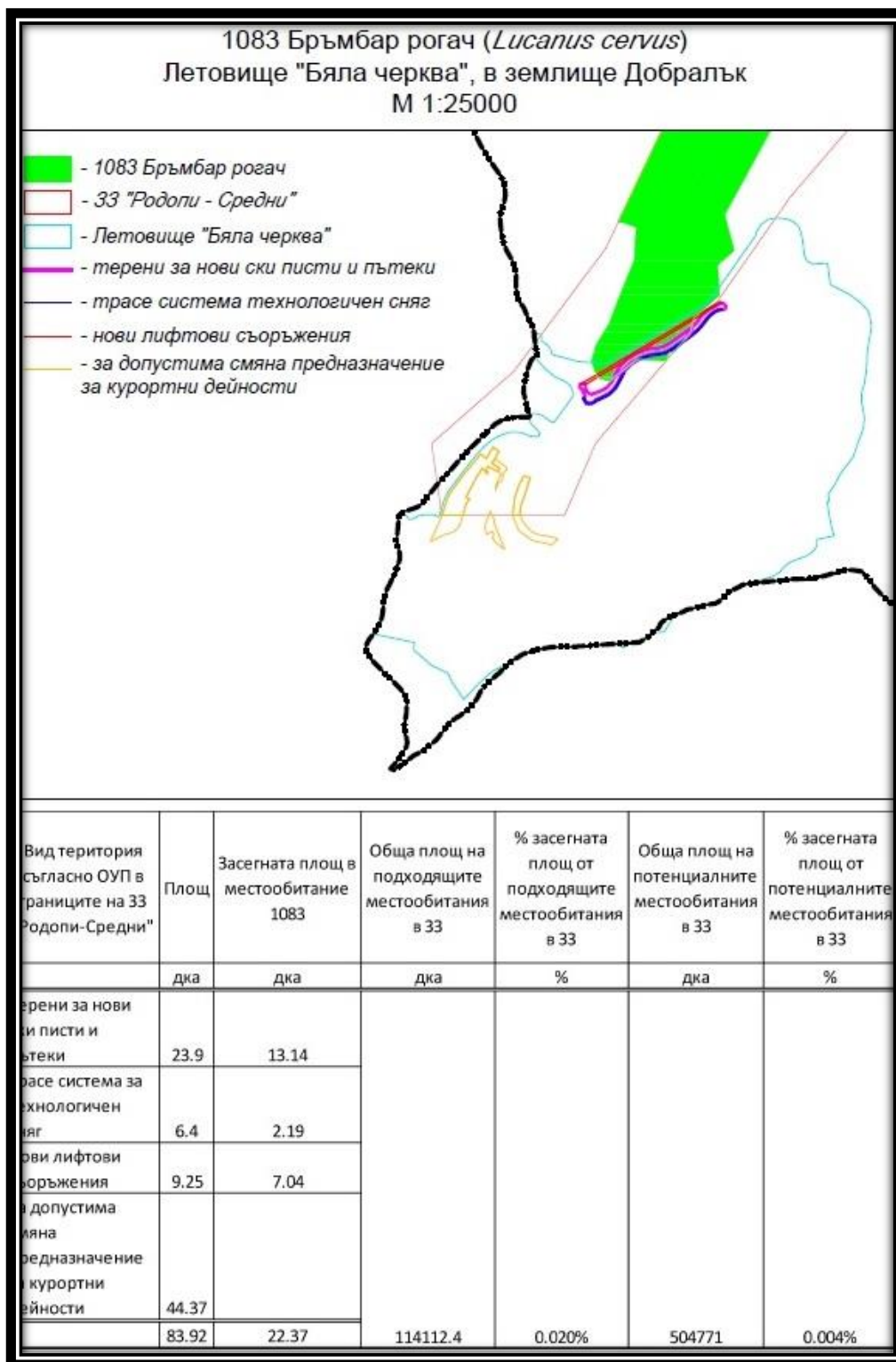
Предложената рекреационна устройствена зона от разновидност „Ос“ засяга 22.37 дка от местообитанията на 1083 бръмбар-рогач (*Lucanus cervus*) в Защитена зона BG0001031 „Родопи-Средни“.

Съответните видове територии заемат:

- ❖ терени за нови ски писти и пътеки – 13.14 дка;
- ❖ трасе система за технологичен сняг – 2.19 дка;
- ❖ нови лифтови съоръжения – 7.04 дка
- ❖ за допустима смяна предназначение за курортни дейности – 0 дка

Засягат се 0.020 % от подходящите местообитания в зоната, изчислени на 114 112.4 дка и 0.004 % от потенциалните местообитания на вида в зоната – 504 771 дка (Фигура 5.1.2.11., Приложение 2)

Очакваме регламентираната чрез „Ос“ дейност да предизвика много слабо отрицателно въздействие (оценка 1).

Фигура 5.1.2.11. Местоположение на предложена рекреационна устройствена зона от разновидност „Ос“ спрямо потенциалните местообитания на 1083 бръмбар-рогач (*Lucanus cervus*) в землището на село Добралък

1171 голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*)

Южният гребенест тритон се среща в почти цялата страна, като в планините спорадично. Не е намиран в северозападните части на страната, крайните североизточни части, прилежащите на р. Дунав части, обширни райони в Западните Родопи и други планински вериги. Обитава блата, езера, микроязовири, крайречни водоеми, канали, оризища, корита на чешми, локви, бавнотечащи участъци на реки и др. Среща се от морското равнище до около 1700 м надм. в. (на Витоша).

Активен е от края на март до началото на ноември. Размножителният период е през април–май, след което повечето тритони напускат водата.

Храната се състои основно от безгръбначни, като червеи, охлюви, дребни рачета, насекоми, ларви и др. Прекарва зимата на сушата във вцепенено състояние, скрит под паднали листа, под камъни или в дупки, като често се събират голям брой тритони на едно и също място. Местата на зимуване обикновено са отдалечени до около 100 m от водоема.

Предпочита плитките и обраснали с водна растителност стоящи водоеми. Среща се в бавните течения на реки, разливи, напоителни и отводнителни канали, езера, блата и други застояли водоеми и техните околности.

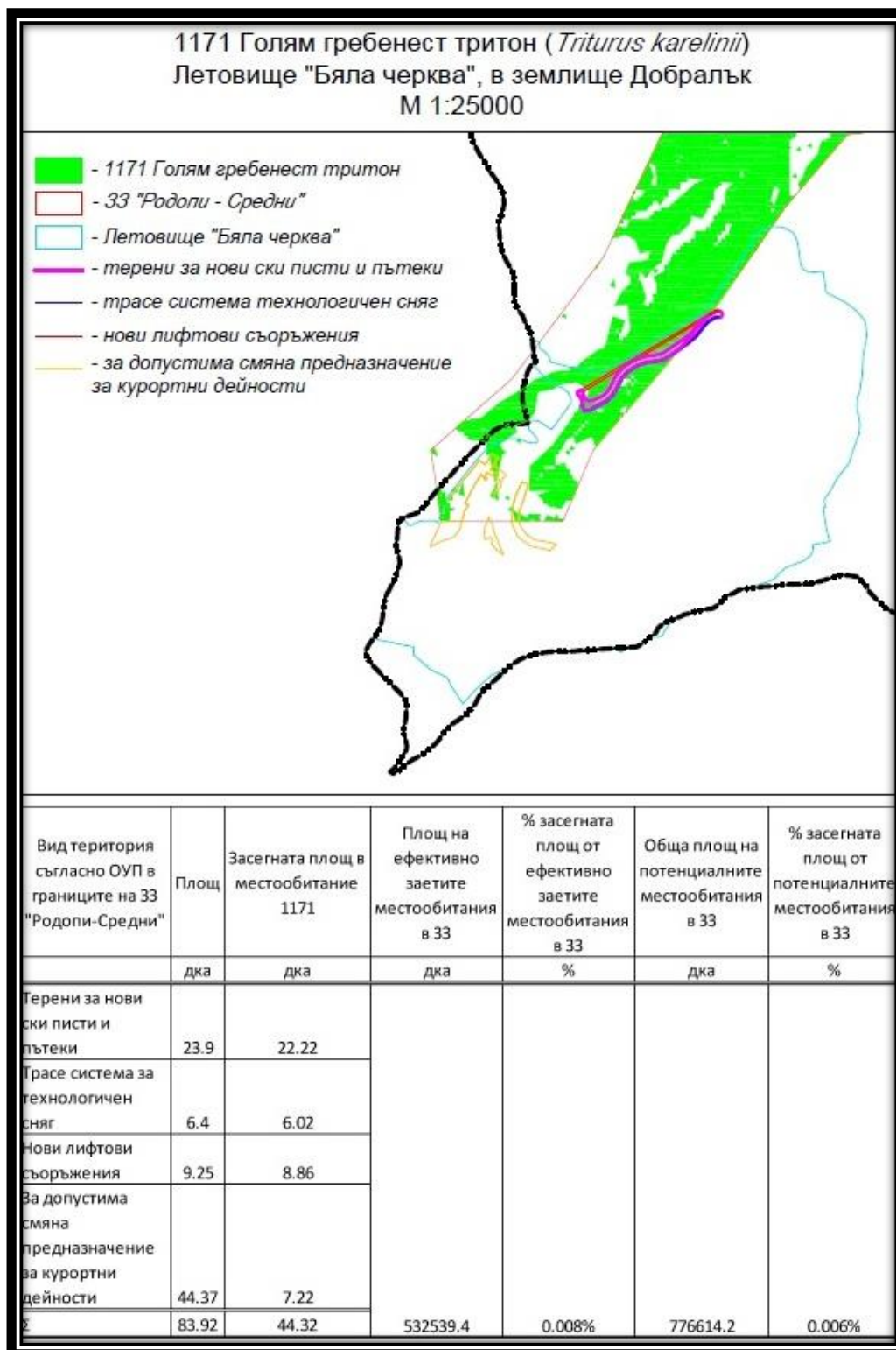
В рамките на полевите проучвания в зоната са установени 47 екземпляра, от които 46 възрастни (28 мъжки и 18 женски) и една ларва.

Площта на 33 „Родопи - Средни“ е 155 112,0045 ha, от която общата пригодна площ според потенциалното местообитание на вида е 77661,42 ha. Разпределението на площта на съответните категории на пригодност е както следва:

- 1) Отсъствие (клас 0): 77 424,82 ha (49,92 % от цялата територия на зоната);
- 2) Слабо пригодни (клас 1): 5 0731,40 ha (32,71 %);
- 3) Пригодни (клас 2): 22 736,90 ha (14,66 %);
- 4) Оптимални(клас 3): 4 193,12 ha (2,70 %).

Общото ефективно заето местообитание на вида в 33 „Родопи - Средни“ е 53253,94 ha .

- 1) Отсъствие: 101 832,30 ha (65,66 % от цялата територия на зоната);
- 2) Слабо пригодни: 26 013,12 ha (16,77 %);

Фигура 5.1.2.12. Местоположение на предложена рекреационна устройствена зона от разновидност „Ос“ спрямо ефективно заетите и потенциални местообитания на 1171 голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*) в землището на село Добралък

3) Пригодни: 23 040,89 ha (14,86 %);

4) Оптимални: 4 199,92 ha (2,71 %).

Като цяло местообитанията на вида са свързани.

Предложената рекреационна устройствена зона от разновидност „Ос“ засяга 44.32 дка от местообитанията на 1171 голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*) в Защитена зона BG0001031 „Родопи-Средни“.

Съответните видове територии заемат:

- ❖ терени за нови ски писти и пътеки – 22.22 дка;
- ❖ трасе система за технологичен сняг – 6.02 дка;
- ❖ нови лифтови съоръжения – 8.86 дка
- ❖ за допустима смяна предназначение за курортни дейности – 7.22 дка.

Засягат се 0.008 % от ефективно заетите местообитания в зоната, изчислени на 532 539.4 дка и 0.006 % от потенциалните местообитания на вида в зоната – 776614.2 дка (Фигура 5.1.2.12. , Приложение 2)

Предвид засегнатата им площ и установеното обилие очакваме дейността да предизвика много слабо отрицателно въздействие (оценка 1).

1193 жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*) е широко разпространен вид в потоци, реки, канали, езера, язовири, блата, временни изкопи, наводнени коловози по черни пътища. Обитава също и силно обрасли и в замърсени водоеми. Не избягва и бързотечащи потоци. Среща се от около 50 м до около 2 000 m н.в. (в Пирин и Стара планина). Не е установен в най-ниските и равнинни райони.

Активна е денем и по сумрак, но през брачния период и през голяма част от нощта. Храни се с насекоми, червеи, охлюви и други безгръбначни. Подвижността на метаморфозиралите жабки е голяма и способства за бързото разселване на вида. Зимува на сушата. В рамките на полевите проучвания през 2011-2012 г. в зоната са установени 417 екземпляра, от които 376 възрастни и 41 неполово зрели .

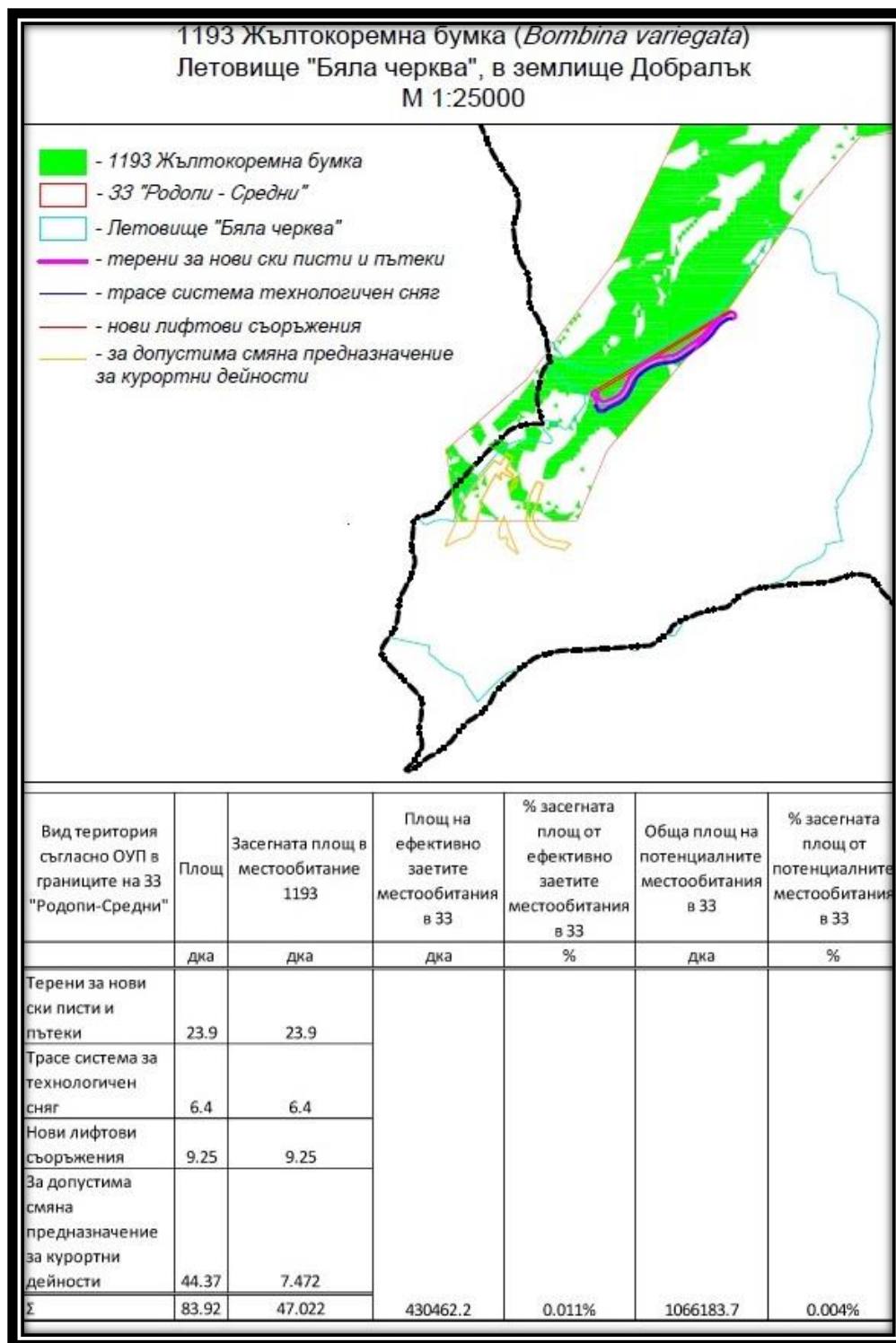
Общото ефективно заето местообитание на вида в 33 „Родопи - Средни“ е 43046,22 ha, от които

Отсъствие (клас 0): 48 467,94 ha (31,25% от цялата територия на зоната);

Слабо пригодни (клас 1): 79 936,67 ha (51,54%);

Пригодни (клас 2): 19 527,30 ha (12,59%);

Оптимални(клас 3): 7 154,39 ha (4,61%).

Фигура 5.1.2.13. Местоположение на предложена рекреационна устройствена зона от разновидност „Ос“ спрямо ефективно заетите и потенциални местообитания на 1193 жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*) в землището на село Добралък

Общата пригодна площ според потенциалното местообитание на вида е 106618,37 ha, от които

Отсъствие: 112 040,07 ha (72,24% от цялата територия на зоната);

Слабо пригодни: 16 238,10 ha (10,47%);

Пригодни: 19 638,18 ha (12,66%);

Оптимални: 7 169,95 ha (4,62%).

Предложената рекреационна устройствена зона от разновидност „Ос“ засяга 47.022 дка от местообитанията на 1193 жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*) в Защитена зона BG0001031 „Родопи-Средни“.

Съответните видове територии заемат:

- ❖ терени за нови ски писти и пътеки – 23.90 дка;
- ❖ трасе система за технологичен сняг – 6.40 дка;
- ❖ нови лифтови съоръжения – 9.25 дка
- ❖ за допустима смяна предназначение за курортни дейности – 7.472 дка.

Засягат се 0.011 % от ефективно заетите местообитания в зоната, изчислени на 430 462.2 дка и 0.004 % от потенциалните местообитания на вида в зоната – 1 066 183.7 дка (Фигура 5.1.2.13., Приложение 2)

Предвид засегнатата им площ и установеното обилие очакваме дейността да предизвика много слабо отрицателно въздействие (оценка 1).

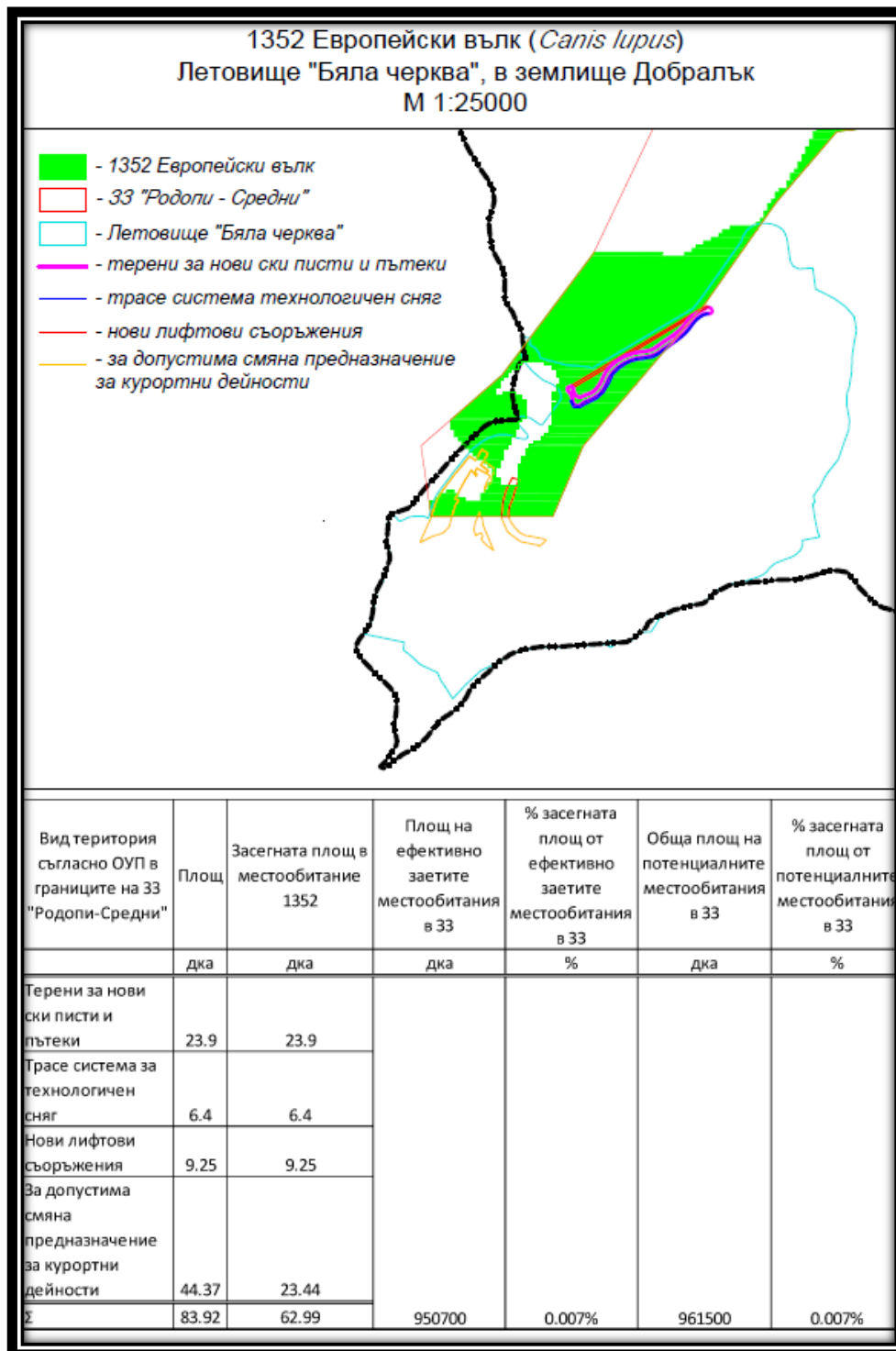
1352 *европейски вълк (*Canis lupus*)

Автохтонен вид за страната ни. Представител на сем. Кучета (*Canidae*), род (*Canis*). Вълкът е включен в Директива 92/43 на ЕС (Директива за местообитанията) е включен в Приложения II и V, в Бернската конвенция – в Приложение II и в Конвенцията за търговия със застрашени видове CITES – Приложение II, а В Червения списък на IUCN, е в категорията „least concern“ (LC), в Червената книга на България в категория „уязвим“, в Закона за биологичното разнообразие – Приложение II и IV.

Живее на семейни групи, които охраняват обширни територии (за България 100 - 300 кв.км). Зоната се обитава от поне 20 - 25 индивида в поне четири семейни двойки.

Общото ефективно заето местообитание на вида в ЗЗ „Родопи - Средни“ покрива 950,7 км² или почти 99 % от оптималните, пригодни местообитания. Според модела на потенциално пригодните местообитания в зоната, общата площ на оптималните такива е 961,5 км², което е 62 % от площта ѝ. Пригодните местообитания са свързани и позволяват присъствието на териториални семейни двойки, които се нуждаят от обширни територии

за заселване. Осигурено е свободното придвижване през зоната и до съседни пригодни местообитания.

Фигура 5.1.2.14. Местоположение на предложена рекреационна устройствена зона от разновидност „Ос“ спрямо ефективно заети и потенциални местообитания на 1352 *европейски вълк (*Canis lupus*) в землището на село Добралък

За тази свързаност допринасят и суб-оптималните местообитания (биокоридори) или местообитанията, в които вида не може да се заселва трайно, но през които може свободно да се придвижва.

Общата площ на местообитанията, подходящи за сърцевинни зони е 57,72 км² или 6% от общата площ на оптималните за вида местообитания в зоната. Това са местата, подходящи за устройване на леговище и отглеждане на малките в летния период. Според модела за пригодност на местообитанията, места подходящи за сърцевинни зони в ЗЗ „Родопи - Средни“ има в южната част на зоната. Концентрирани са в един обширен район.

Според модела на основния хранителен потенциал за вида – копитните, 486,31 км² или малко над 31,36 % от площта ѝ е с висок потенциал и 801,06 км² или 51,65 % е със среден. Допълнителния хранителен потенциал за вида, изразен в присъствието на дивия заек е с висок потенциал върху 418,37 км² или почти 27 % от площта на зоната и със среден потенциал върху 1008,20 км² или 65 % от площта ѝ.

При работата на терен се установи, че видовете, съставляващи естествената хранителна база, основно копитните, са с много добра плътност и хранителния потенциал за вълка в ЗЗ „Родопи - Средни“ е много добър, т.е. налична е естествена плячка.

В границите на зоната няма фрагментиращи фактори. Не се наблюдават бариери за свободното придвижване на вида и около нея.

Единствено на север и извън зоната е образувана плътна бариера от големи населени места и обширни урбанизирани, открити райони. Тя е част от планинския масив на Родопите и освен на север към урбанизираните райони, в никоя друга посока извън зоната няма бариери за вида.

По принцип вълкът предпочита по-изолирани от човека и трудно достъпни райони с гори, храсталаци, скали и ждрела, каквито не са характерни за изследвания район, но са налице ефективно заети и потенциални местообитания, които съвпадат като контур. Въвежданата ограничена по площ устройствена зона от разновидност „Ос“ ги засяга минимално (Фигура 5.1.2.14., Приложение 2)

Тя е далеч от сърцевидната зона, не въвежда никоя от традиционните заплахи - целогодишен лов, намаляване на хранителната база, конкуренция с хибридизация със скитащи кучета, употреба на отровни примамки... Не представлява бариерна преграда за свободното придвижване при миграции, не е фрагментиращ фактор, но с увеличеното присъствие на хора особено през зимния период може да предизвика безпокойство.

Предложената рекреационна устройствена зона от разновидност „Ос“ засяга 62.99 дка от местообитанията на 1352 *европейски вълк (*Canis lupus*) в Защитена зона BG0001031 „Родопи-Средни“.

Съответните видове територии заемат:

- ❖ терени за нови ски писти и пътеки – 23.90 дка;
- ❖ трасе система за технологичен сняг – 6.40 дка;
- ❖ нови лифтови съоръжения – 9.25 дка
- ❖ за допустима смяна предназначение за курортни дейности – 23.44 дка.

Засягат се 0.007 % от ефективно заетите местообитания в зоната, изчислени на 950 700 дка и 0.007 % от потенциалните местообитания на вида в зоната – 961 500 дка (Фигура 5.1.2.14., Приложение 2)

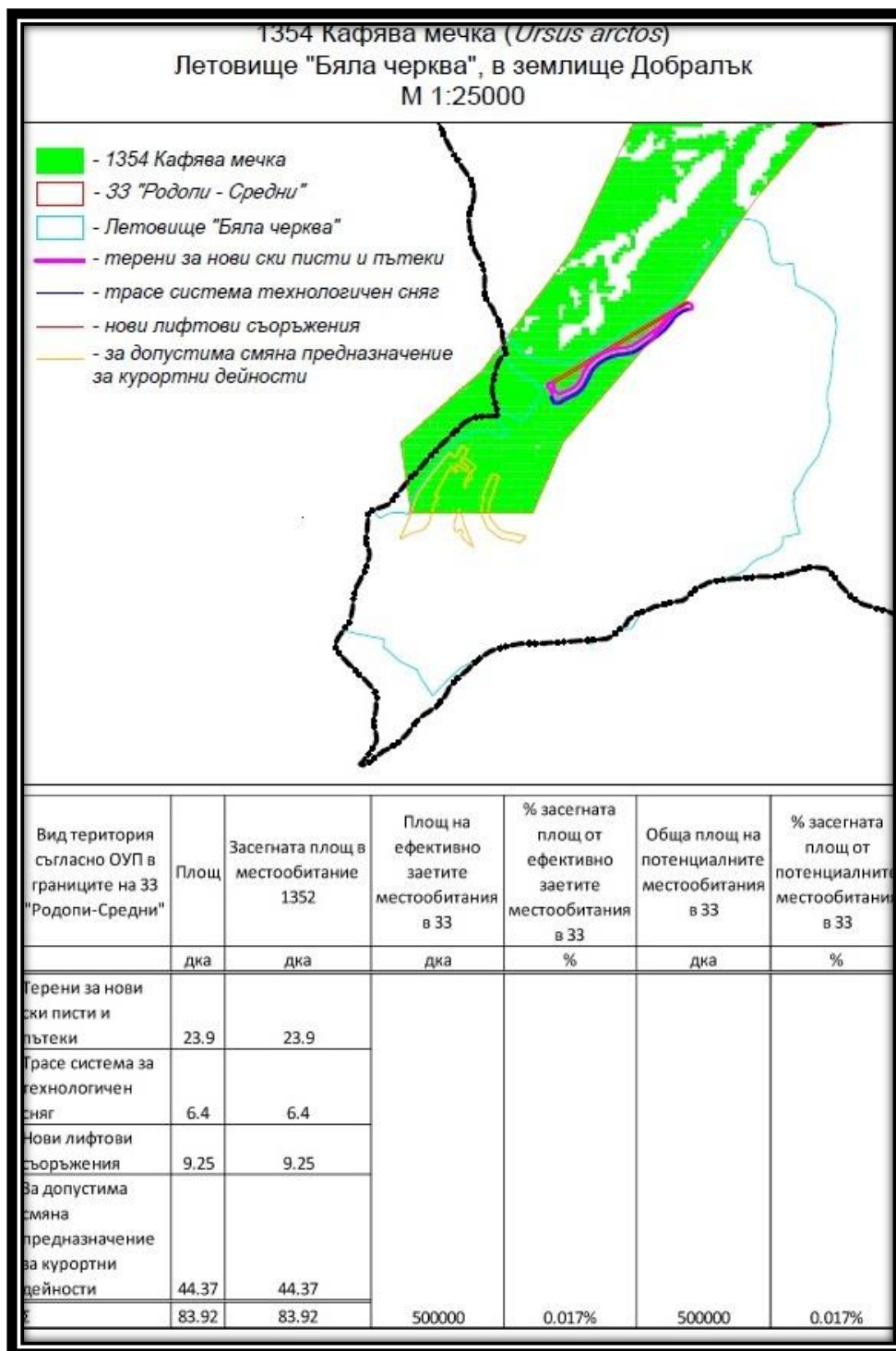
Регламентираните чрез „Ос“ съоръжения не са бариерна преграда и не представляват препятствие, което вълкът да не може лесно да преодолее или заобиколи. Все пак очакваме регламентираната чрез „Ос“ дейност да предизвика много слабо отрицателно въздействие (оценка 1).

1354 *кафява мечка (*Ursus arctos*)

Представител е на семейство Мечкови (*Ursidae*), разред Хищници (*Carnivora*). Обект на защита е от Бернската конвенция (Приложение II), Директивата за местообитанията (Приложение II и Приложение IV), CITES (Приложение II) и от Закона за биологичното разнообразие. Застрашен вид, включен в Червената книга на България.

Основните ѝ местообитания са иглолистни и широколистни гори, обикновено над 600–1000 м н.в., субалпийски храсталаци, скални масиви и ждрела.

Цялата територия на потенциалното местообитание в Защитена зона BG0001031 „Родопи Средни“ (към 50 000 ха: около 32 % от общтата територия) е ефективно обитавана от мечката, следователно картата на ефективно заето местообитание съвпада с картата на потенциалното местообитание. Няма отделени, изолирани местообитания. Местообитанията са едно, относително компактно цяло, в което индивидите могат сравнително безпрепятствено да се придвижват. Няма територии в зоната, които мечката да не може относително лесно да преодолее или заобиколи. Числеността е стабилна - 13-15 възрастни индивида. Горите от първи и втори бонитет са около 19 000 (38 % от значителната обитавана площ от 50 000 ха). Подхранването на дивеча на хранилки, привличащи и мечките, допълнително увеличава (независимо от другите странични ефекти) хранителния потенциал.

Фигура 5.1.2.16. Местоположение на предложена рекреационна устройствена зона от разновидност „Ос“ спрямо ефективно заети и потенциални местообитания на 1354 *кафява мечка (*Ursus arctos*) в землището на село Добралък

Над 26 000 ха са териториите, подходящи за бърлоги и укрития, което прави повече от 50% от потенциално (и съответно ефективно) обитаваната територия.

Предложената рекреационна устройствена зона от разновидност „Ос“ засяга 83.92 дка от местообитанията на 1354 *кафява мечка (*Ursus arctos*) в Защитена зона BG0001031 „Родопи-Средни“.

Съответните видове територии заемат:

- ❖ терени за нови ски писти и пътеки – 23.90 дка;
- ❖ трасе система за технологичен сняг – 6.40 дка;
- ❖ нови лифтови съоръжения – 9.25 дка
- ❖ за допустима смяна предназначение за курортни дейности – 44.37 дка.

Засягат се по 0.017 % от ефективно заетите и потенциалните местообитания на вида в зоната, изчислени на по 500 000 дка (Фигура 5.1.2.16., Приложение 2)

Регламентираните чрез „Ос“ съоръжения не са бариерна преграда и не представляват препятствие, което мечката да не може лесно да преодолее или заобиколи. Активното използване на пистата е в периода на зимен сън. Не се засягат териториите, подходящи за бърлоги и укрития, а в близост от над 30 км не е установено присъствие на вида.

Въвежда се възможност за малка като мащаби урбанизация в района и е възможно при заемане на местообитанието да се предизвика безпокойство, което е малко вероятно и все пак може да се предвиди много слабо отрицателно въздействие (оценка 1)

По данни от официално достъпната информация, получена в резултат на проект: „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“, реализирано по Оперативна програма околна среда, в района няма местообитания на повечето от видовете прилепи, включени в предмета на опазване на Защитена зона BG0001031 „Родопи - Средни“ - **1324 голям нощник (*Myotis myotis*)**, **1304 голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*)**, **1316 дългопръст нощник (*Myotis capaccinii*)**, **1323 дългоух нощник (*Myotis bechsteini*)**, **1303 малък подковонос (*Rhinolophus hipposideros*)**, **1302 подковонос на Мехели (*Rhinolophus mehelyi*)**, **1306 средиземноморски подковонос (*Rhinolophus blasii*)**, **1321 трицветен нощник (*Myotis emarginatus*)**, **1308 широкоух прилеп (*Barbastella barbastellus*)** и **1305 южен подковонос (*Rhinolophus euryale*)**. Не се очаква въздействие върху тези целеви видове прилепи (оценка 0).

1310 дългокрил прилеп (*Miniopterus schreibersi*)

Пещеролюбив вид, който през своя жизнен цикъл използва подземни убежища за размножаване, зимуване или миграции - пещери, пропасти, минни галерии, подземия на сгради, шахти и подземни резервоари, бункери, дълбоки тунели и други подобни, в които е налице сравнително постоянен микроклимат. Формира размножителни колонии с численост от 500 до 10 000 екземпляра, често смесени с *Myotis capaccinii*. Зимува само в подземни убежища при температура между 6° и 9°C. Пещерните дългокрили са добри летци, с бърз и маневрен полет, което е предпоставка за денонощни хранителни (до около 20 км) и сезонни миграции между убежищата си от порядъка на 50 до 150 км.

В известните находища за зимуване в зоната са установени общо 3 201 екземпляра, а в известните летни 4 044. Установени са общо 3 находища.

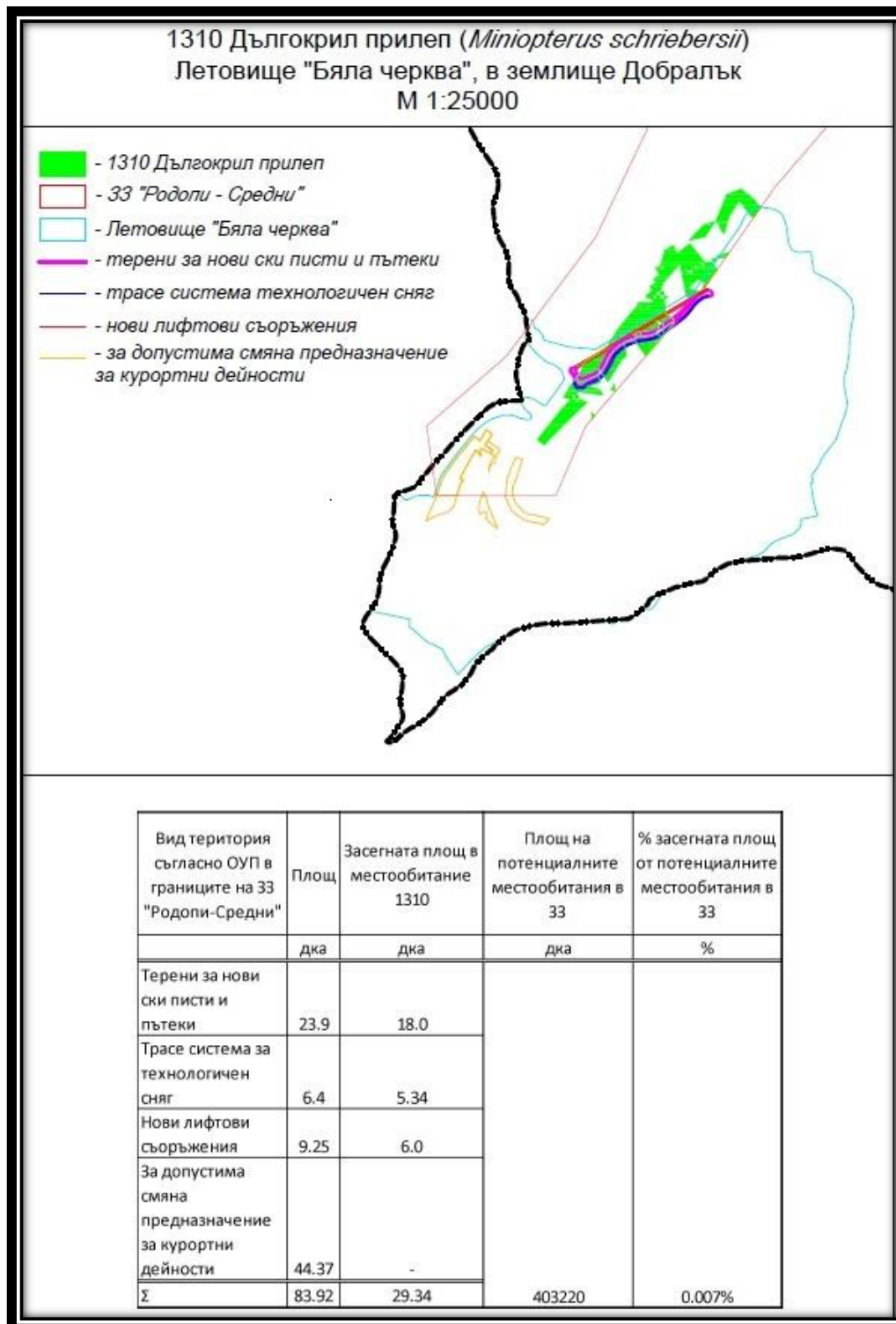
Площта на потенциално най-благоприятните местообитания е оценена на 1 836.2 ha (1.2% от площта на защитената зона). Площта на потенциалните подходящи ловни местообитания е оценена на 40 322 ha (26,0% от площта на защитената зона). Площта на урбанизираните и неподходящите за вида местообитания е оценена на 429 ha (0,3% от площта на защитената зона). Най-близките находища са на над 15 км източно и югоизточно – изоставена сграда на рудник „Хан Аспарух“ и пещерите Иванова вода в землището на село Добростан /водна, дълга 695 m и дълбока – 113 m./ и Гаргина дупка /дълга 524 m с обща денивелация 38 m/ в землището на село Мостово, община Асеновград.

Предложената рекреационна устройствена зона от разновидност „Ос“ засяга 29.34 дка от местообитанията на 1310 дългокрил прилеп (*Miniopterus schreibersi*) в Защитена зона BG0001031 „Родопи-Средни“.

Съответните видове територии заемат:

- ❖ терени за нови ски писти и пътеки – 18.00 дка;
- ❖ трасе система за технологичен сняг – 5.34 дка;
- ❖ нови лифтови съоръжения – 6.00 дка
- ❖ за допустима смяна предназначение за курортни дейности – 0 дка.

Засягат се по 0.007 % от потенциалните местообитания на вида в зоната (Фигура 5.1.2.17., Приложение 2) Не се отнемат подземни убежища за размножаване, зимуване или миграции. Въздействието върху засегнатите територии ще е през светлите часове на денониоцието и ще е с на практика незабележим интензитет и сила тъй като ще се реализира върху типични нощни животни (оценка 0)..

Фигура 5.1.2.17. Местоположение на предложена рекреационна устройствена зона от разновидност „Ос“ спрямо потенциални местообитания на 1310 дългокрил прилеп (*Miniopterus schreibersii*) в землището на село Добралък.

1307 остроух нощник (*Myotis blythii*)

Често срещан вид, известен е от около 130 находища в почти всички карстови и скалисти райони на страната, без най-високите части на планините. Повечето находища са между 100 и 800 m н.в. Видът е с азиатски произход и еволюционно е свързан със засушливи, топли и открити местообитания. Целогодишно обитава подземни убежища – карстови, вулкански и морски пещери и минни галерии, и само рядко единични прилепи са намирани в постройки. В много от случаите и през зимата, и през лятото обитава едни и същи убежища с вида-двойник *Myotis myotis*. Максимумът на ражданията е през периода 20 май - 10 юни. Данни за хранителната биология на вида у нас засега не са публикувани. В Швейцария е установено, че над 60% от храната му се състои от едри дългопипалести скакалци (сем. Tettigoniidae), които лови в открити райони, пасища и често в прясно окосени ливади. У нас извършва редовни сезонни миграции между зимните и летни убежища в рамките на 50 до 80 km, а зимуването започва в края на ноември и продължава до към средата на март. През този период е установен в много пещери. Миграцията към местата за размножаване вероятно става след 10-20 април (МОСВ 2013).

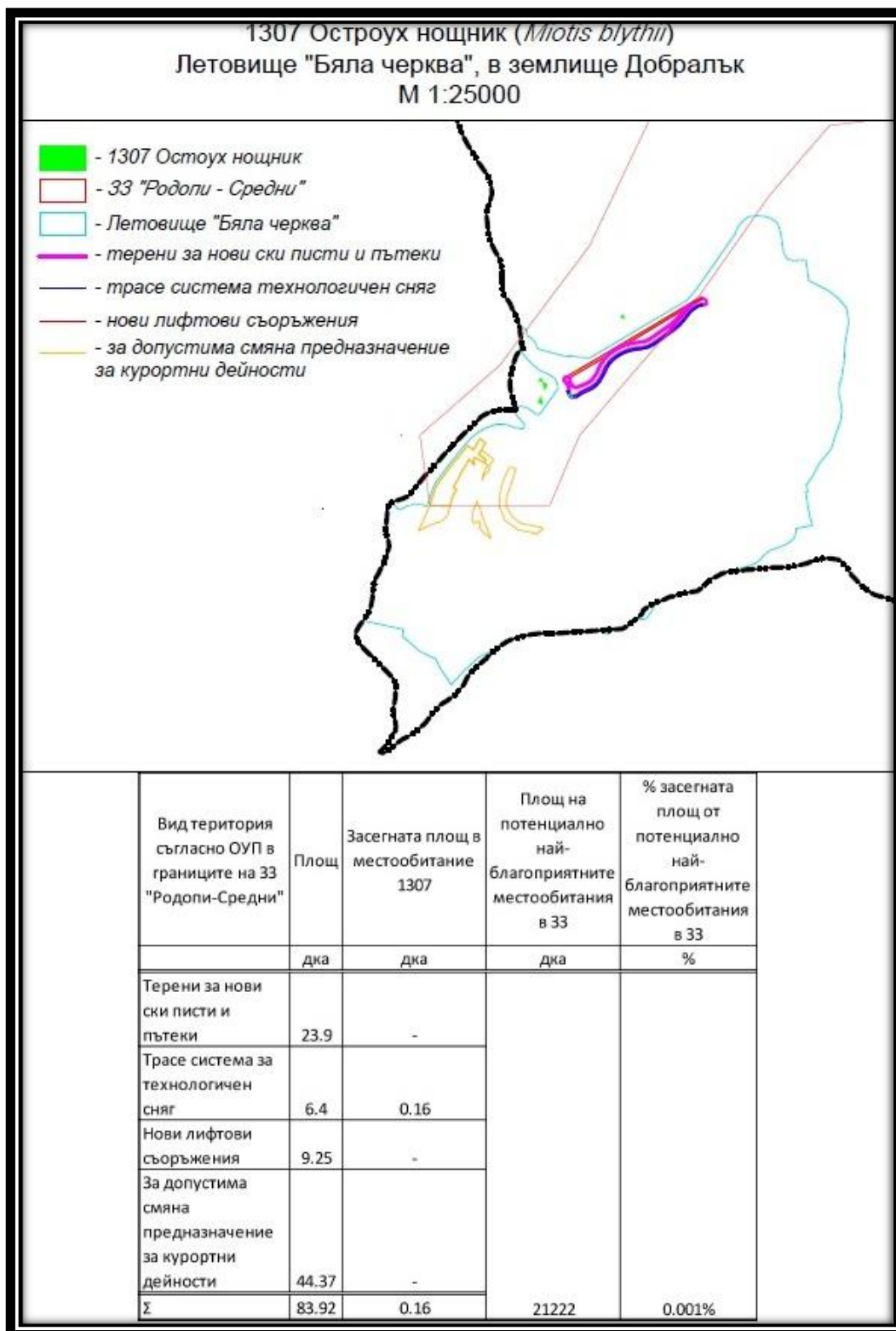
В известните находища за зимуване в зоната са установени общо 2970 екземпляра, а в известните летни 797 . Установени са общо 7 находища.

Площта на потенциално най-благоприятните местообитания е оценена на 2 122.2 ha (1.4 % от площта на защитената зона). Площта на потенциалните подходящи ловни местообитания е оценена на 106 345 ha (68,6 % от площта на защитената зона). Площта на урбанизираните и неподходящите за вида местообитания е оценена на 1 944 ha (1,3 % от площта на защитената зона).

Най-близките находища са на над 15 км източно, югоизточно и североизточно – тунел към ВЕЦ „Бачково”, минна галерия „Дряново” в землището на село Дряново, община Лъки и пещерите Иванова вода /водна, дълга 695 m и дълбока – 113 m/ и Топчика с дължината на галериите 727 m и денивелация е 61 m в землището на село Добростан община Асеновград.

Предложената рекреационна устройствена зона от разновидност „Ос” засяга 0.16 дка от местообитанията на 1307 остроух нощник (*Myotis blythii*) в Защитена зона BG0001031 „Родопи-Средни”. Съответните видове територии заемат:

- ❖ терени за нови ски писти и пътеки – 0 дка;
- ❖ трасе система за технологичен сняг – 0.16 дка;
- ❖ нови лифтови съоръжения – 0 дка
- ❖ за допустима смяна предназначение за курортни дейности – 0 дка.

Фигура 5.1.2.18. Местоположение на предложена рекреационна устройствена зона от разновидност „Ос“ спрямо потенциално най-благоприятните местообитания на 1307 остроух нощник (*Myotis blythii*) в землището на село Добралък.

Засягат се по 0.001 % от потенциалните местообитания на вида в зоната (Фигура 5.1.2.18., Приложение 2) Не се отнемат убежища за размножаване, зимуване или миграции. Въздействието върху засегнатите територии ще е през светлите часове на денощието и на практика ще е с незабележим интензитет и сила тъй като прилепите са нощни животни (оценка 0).

Очакваното на този етап на изготвяне на ОУП – Предварителен проект, въздействие върху видовете, включени в предмета на опазване, представяме в таблица 5.1.2.1.

Таблица 5.1.2.1. Очаквано от реализацията на ОУП на Община Куклен, въздействие върху видовете, включени в предмета на опазване на Защитена зона BG0001031 „Родопи Средни“

ВИД	SPECIES	Оценка за степента на въздействие	
РАСТЕНИЯ			
1902 венерино пантофче	<i>Cypripedium calceolus</i>	0	Липсва въздействие
4103 калописиева дактилориза	<i>Dactylorhiza kalopissii</i>	0	Липсва въздействие
БЕЗГРЪБНАЧНИ			
4032	<i>Dioszeghyana schmidtii</i>	0	Липсва въздействие
4053 обикновен паракалоптенус	<i>Paracaloptenus caloptenoides</i>	0	Липсва въздействие
1093* ручеен рак	<i>Austropotamobius torrentium</i>	0	Липсва въздействие
1088 обикновен сечко	<i>Cerambyx cerdo</i>	0	Липсва въздействие
1083 бръмбар рогач	<i>Lucanus cervus</i>	1	много слабо отрицателно въздействие
1089 буков сечко	<i>Morimus funereus</i>	1	много слабо отрицателно въздействие
1087 алпийска розалиа	<i>Rosalia alpina</i>	1	много слабо отрицателно въздействие
1032 бисерна мида	<i>Unio crassus</i>	0	Липсва въздействие
1084 торбогнезница	<i>Eriogaster catax</i>	0	Липсва въздействие
1065 еуфидрас	<i>Euphydryas aurinia</i>	0	Липсва въздействие

1078* Четириточкова меча пеперуда	<i>Euplagia (Callimorpha) quadripunctaria</i>	1	много слабо отрицателно въздействие
РИБИ			
1146 балкански щипок	<i>Sabanejewia aurata</i>	0	Липсва въздействие
1149 обикновен щипок	<i>Cobitis taenia</i>	0	Липсва въздействие
1134 европейска горчивка	<i>Rhodeus sericeus amarus</i>	0	Липсва въздействие
1137 маришка мряна	<i>Barbus plebejus</i>	0	Липсва въздействие
ЗЕМНОВОДНИ			
1193 жълтокоремна бумка	<i>Bombina variegata</i>	1	много слабо отрицателно въздействие
1171 голям гребенест тритон	<i>Triturus karelinii</i>	1	много слабо отрицателно въздействие
ВЛЕЧУГИ			
1220 обикн.блатна к-ка	<i>Emys orbicularis</i>	0	Липсва въздействие
1217 шипоопаш костенурка	<i>Testudo hermanni</i>	0	Липсва въздействие
1219 шипобедр. костенурка	<i>Testudo graeca</i>	0	Липсва въздействие
5194 (1279) пъстър смок	<i>Elaphe quatuorlineata</i>	0	Липсва въздействие
1293 леопардов смок	<i>Elaphe situla</i>	0	Липсва въздействие
БОЗАЙНИЦИ			
1302 подковонос на Мехели	<i>Rhinolophus mehelyi</i>	0	Липсва въздействие
1306 средиземноморски подковонос	<i>Rhinolophus blasii</i>	0	Липсва въздействие
1305 южен подковонос	<i>Rhinolophus euryale</i>	0	Липсва въздействие
1304 голям подковонос	<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>	0	Липсва въздействие
1303 малък подковонос	<i>Rhinolophus hipposideros</i>	0	Липсва въздействие
1324 голям нощник	<i>Myotis myotis</i>	0	Липсва въздействие
1323 дългоух нощник	<i>Myotis bechsteini</i>	0	Липсва въздействие
1310 дългокрил прилеп	<i>Miniopterus schreibersi</i>	0	Липсва въздействие
1307 остроух нощник	<i>Myotis blythii</i>	0	Липсва въздействие
1321 трицветен нощник	<i>Myotis emarginatus</i>	0	Липсва въздействие
1308 широкоух прилеп	<i>Barbastella barbastellus</i>	0	Липсва въздействие

1316 дългопръст нощник	<i>Myotis capaccinii</i>	0	Липсва въздействие
1352 *европейски вълк	<i>Canis lupus</i>	1	много слабо отрицателно въздействие
1354 *кафява мечка	<i>Ursus arctos</i>	1	много слабо отрицателно въздействие
1371 дива коза	<i>Rupicapra rupicapra balcanica</i>	0	Липсва въздействие
1355 видра	<i>Lutra lutra</i>	0	Липсва въздействие
1335 лалугер	<i>Spermophilus citellus</i>	0	Липсва въздействие
2635 пъстър пор	<i>Vormela peregusna</i>	0	Липсва въздействие

5.2. ОПИСАНИЕ И АНАЛИЗ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА ОУП ВЪРХУ ЦЕЛОСТТА НА ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ, С ОГЛЕД НА ТЯХНАТА СТРУКТУРА, ФУНКЦИИ И ПРИРОДОЗАЩИТНИ ЦЕЛИ (ЗАГУБА НА МЕСТООБИТАНИЯ, ФРАГМЕНТАЦИЯ, ОБЕЗПОКОЯВАНЕ НА ВИДОВЕ, НАРУШАВАНЕ НА ВИДОВИЯ СЪСТАВ, ХИМИЧЕСКИ, ХИДРОЛОЖКИ И ГЕОЛОЖКИ ПРОМЕНИ И ДР.)

5.2.1. Въздействие върху структурата на защитените зони

Предварителният проект за ОУП на Община Куклен не внася устройствени изменения в частта от територията, заета от Защитена зона BG0002073 „Добростан“.

Не внася значими устройствени изменения в територии от Защитена зона BG0001031 „Родопи Средни“. Въвежда се единствено рекреационна устройствена зона от разновидност „Ос“ с площ от 83.92 дка.

Няма да бъдат променени балансите в цитираните в т.т. 4.1 и 4.2. „класове земно покритие“ за защитените зони. На практика, терените от зоните ще останат със съхранено настоящо състояние, изяснено в т.т. 5.1 и 5.2. Не се налага да бъдат реализирани специални компенсирани мерки. Не се отнемат или увреждат местообитания на растителни или животински видове. Не се очаква значително отрицателно въздействие и нарушаване на благоприятното природозащитно състояние на природните местообитания и на видовете, предмет на опазване.

Няма да се нарушат други баланси, характеризиращи структурата на защитените зони. Структурноопределящите инвестиционни предложения, планове и програми, цитирани в т. 2 за останалите утвърдени по ЗООС и ЗБР предложения, заедно с настоящия План, няма вероятност да доведат до прояви на кумулативен ефект. Не се засягат елементи, които могат да повлияят негативно върху техните ключови структурни звена.

Предвид изложеното, не може да се очакват нарушения в структурата на защитени зони BG0002073 „Добростан“ и BG0001031 „Родопи Средни“.

5.2.2. Въздействие върху функциите и природозащитните цели на защитените зони

➤ Загуба на местообитания

Предварителният проект за ОУПО не внася нови устройствени зони, засягащи пряко територии от защитена зона BG0001031 „Родопи Средни“, съхраняващи природни местообитания, което изяснихме в т.т. 5.1.2.

Планът не създава устройствени предпоставки за проява на изведените за природните местообитания заплахи.

В този смисъл при предлагания вариант на Предварителен проект за ОУП на Община Куклен не се очаква загуба на установени природни местообитания в устройваната територия, включени в предмета на опазване на зоната.

Предварителният проект за ОУП не внася решения, с които да се засягат деструктивно установените в устройваната територия местообитания на болшинството видове от предметите на опазване на двете защитени зони, съгласно извършения анализ в т.5.1.

Очаква се много слабо отрицателно въздействие (оценка 1) върху 1078* четириточкова меча пеперуда (*Euplagia (Callimorpha) quadripunctaria*), 1087 алпийска розалия (*Rosalia alpina*), 1089 буков сечко *Morimus funereus*, 1083 бръмбар-рогач (*Lucanus cervus*), 1171 голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*), 1193 жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*), 1354 *кафява мечка (*Ursus arctos*), 1352 *европейски вълк (*Canis lupus*)

Липсват предпоставки за основните и традиционно действащи заплахи върху благоприятното природозащитно състояние на всички целеви видове. Като резултат на ОУПО не се очакват редуциране на заеманата площ, фрагментация в рамките на местообитанието, промени в доминиращи видове, отрицателни промени в проективно покритие на ценозите, на типични видове растения, засилена рудерализация и присъствие на инвазивни видове, неподходящо обрастване с храстова и дървесна растителност, неадекватен интензитет на пашата, завишено използване на торове и пестициди, внасяне на замърсители (вносители на биогени), браконьерство, нерегламентирани и неправилно извеждани сечи, завишена пожароопасност, засилена водна и ветрова ерозия...

При проектиране и реализация на ОУПО не се нарушава нито една от целите на Европейската и Националната екологична мрежа Natura 2000 – създаване на условия за генетичен обмен между разделени популации и видове.

Осигурява се възможност за съхраняване и развитие на местообитанията, с което се създават предпоставки и за развитие на функционални връзки в защитените зони и извън тях.

От извършения анализ и представен картен материал е видно, че на този етап не се засягат ефективно заети за момента местообитания, но всяко инвестиционно предложение или план, в бъдеще, ще бъде преценявано по реда на ЗООС и ЗБР.

Не се налага планирането и реализирането на специални компенсиращи мерки в защитените зони.

➤ **Фрагментация**

Извършеният в т. 5.1. анализ води до извода, че изготвянето и реализацията на ОУП не води до прояви на прекъсване на функционалните връзки в популациите на видовете от предмета на опазване на защитените зони. Липсват основания да се очаква измеримо изменение на фактора „фрагментиране“ на популации в тях. Не се очакват и прояви на бариерен ефект. С оглед максималното избягване на евентуални затруднения в близки и далечни хоризонтални или вертикални, размножителни или трофични миграции са препоръчани съответните мерки в т. 6.

Съхраняването на горските и крайречни територии, ливадите, пасищата и мерите осигуряват до голяма степен нуждите от биокоридорни връзки между екосистемите в Родопите и Горнотракийската низина.

Няма основание да се очаква някакво забележимо или измеримо изменение на фактора „фрагментиране“ на популации на видовете, включени в предмета на опазване на зоните, причинено от реализацията на ОУП. Не се очакват и прояви на бариерен ефект.

➤ **Обезпокояване на видове**

По принцип, не се изключват въздействия като „обезпокояване на видове“ по време на практическата реализация на възможните дейности, отговарящи на съответните устройствени зони.

За минимизиране на евентуални „щети“ върху най-близко разположените територии от защитените зони и от отдръпване на целевите видове, са предвидени процедурите по ЗООС и ЗБР за всяка конкретна дейност или план.

Липсват основания, че новото устройство на територията ще доведе до завишаване на проявата на въздействия като „обезпокояване на видове“. Площите за производствени, многофункционални, жилищни, обществено обслужващи и други зони с урбанизиран характер се обособяват в райони, където екологични ниши на включените в предмета на опазване видове липсват или са трайно незаети.

Не очакваме значими, за популациите на целевите видове, прояви на фактора „безпокойство“ със значение за тяхната структура и динамика.

➤ **Нарушаване на видовия състав.** Извършеният анализ не дава основание да се смята, че ще има нарушаване на установения видов състав на популациите на целевите видове в зоните, в резултат на реализацията на ОУП

➤ **Не се очакват загуби на индивиди.** Не се очакват и загуби на индивиди. Не се прекъсват миграционни коридори и не може да се очакват каквито и да е прояви на бариерен ефект. Площта на общината като цяло не променя качествата си и като трофична база, а ОУП няма да окаже видимо деструктивно въздействие на състоянието на хранителните ресурси на популациите на целевите видове в своя обхват. В този смисъл, ще съхрани изцяло ценологичния облик на района, характерен за настоящия етап.

Предвид всичко изложено, **не могат да бъдат очаквани загуба на местообитания и фрагментация на популациите на видовете**, предмет на опазване, и **влошаване на структурата им.**

Планът не внася драстични промени в ландшафта и не предизвиква никакви промени в геоложката основа, повърхностните и подземните води. Не води до значими, за живите организми, емисии на химически вещества във въздуха, водите и почвите.

Реализацията на ОУП няма да предизвика сукцесионни процеси в зоната, водещи до промяна на **видовия състав** или в условията на средата - **химически, хидроложки, геоложки, климатични или други промени.**

Няма да бъдат засегнати по никакъв начин ключовите елементи и отнети местообитания на видове, предмет на опазване в защитените зони

Може да се очаква незначително засилване на антропогенния натиск, но в рамките на емкоста на формираните екосистеми и на популациите на видовете.

Очакваното въздействие има изключително ограничен характер и не противоречи на поставените цели с обявяването на зоните.

Очакваното въздействие може да бъде минимизирано при спазване на препоръките, дадени в т. 6.

5.3. КУМУЛАТИВЕН ЕФЕКТ

При анализа на всички инвестиционни предложения, планове, програми и техните изменения, представени в т.2, изпъкват данни за площното им разпределение, отразени в Приложение 3.

При хипотетичната ситуация, при която всички инвестиционни предложения, планове и програми, утвърдени за защитените зони по реда на чл.31 от ЗБР, бъдат реализирани, площното засягане на зоните ще има вида, представен в табл. 5.3.1.:

Таблица 5.3.1. Площна засегнатост на защитени зони BG0002073 „Добростан” и BG0001031 „Родопи Средни” от всички инициирани до момента инвестиционни предложения, планове и програми

Защитена зона	BG0002073 „Добростан”	BG0001031 „Родопи Средни”	Общо
засегната площ (дка)	1 193.530	2 272.928	3 466.458
засегната площ (%)	0.14	0.196	

Засегнатната площ е общо 3 466.458 дка с припокриване, а по общини е представена в таблица 2.1.1. /Приложение 3/.

За община Куклен съгласуваните планове, програми и инвестиционни предложения за периода 2007-2021 година са минимални като обхваната площ :

❖ **За защитена зона BG0002073 „Добростан” са само 1.598 дка или 0.0002% от площта на зоната. Отредени са за строителство /таблица 2.1.1. /Приложение 3/;**

❖ **За защитена зона BG0001031 „Родопи Средни” са 7.676 дка или или 0.0009% от площта на зоната. Отредени са за строителство /таблица 2.1.1. /Приложение 3/ ;**

Общо производството в различните му форми и характер заема най-голям дял:

➤ 585.678 дка за защитена зона BG0002073 „Добростан” или 0.070 % от площта на зоната;

➤ 1 219.647 дка за защитена зона BG0001031 „Родопи Средни” или 0.079 % от площта на зоната.

За община Куклен липсват производствени инициативи до момента за територии от защитените зони.

Строителството заема второ място по площно засягане в териториите от двете защитени зони, като в BG0001031 „Родопи Средни” дори е минимално по-голямо:

- **59.73** дка за защитена зона BG0002073 „Добростан ” или 0.007 % от площта на зоната;
- **214.823** дка за защитена зона BG0001031 „Родопи Средни” или 0.014 % от площта на зоната.

За община Куклен съгласуваните планове, програми и инвестиционни предложения за периода 2007-2021 година, свързани със строителство, представихме по-горе.

Инфраструктурата заема:

- **107.275** дка за защитена зона BG0002073 „Добростан ” или 0.013 % от площта на зоната;
- **212.187** дка за защитена зона BG0001031 „Родопи Средни” или 0.014 % от площта на зоната.

За община Куклен липсват инфраструктурни инициативи до момента за територии от защитените зони.

Енергетиката заема:

- **59.73** дка за защитена зона BG0002073 „Добростан ” или 0.007 % от площта на зоната;
- **91.563** дка за защитена зона BG0001031 „Родопи Средни” или 0.006 % от площта на зоната.

За община Куклен липсват енергийни инициативи до момента за територии от защитените зони.

Представените в таблици **2.1.1.** и **2.1.2.** /Приложение 3/ данни показват, че развитието на инвестиционните процеси е все още слабо и реалната **обща засегаатост е под 1 %**.,.

Голяма част от инвестиционните предложения, планове и програми касаят традиционни дейности в горите и инфраструктурата, които както по характера си, така и по времетраене, не могат да окажат значително кумулативно въздействие с устройването на територията. Те са ограничени по мащаби и с временно и възстановимо за зоните въздействие като подземно прокарване на кабели и водопроводи, което обикновено се извършва по полски пътища или в сервитутите на други създадени инфраструктурни елементи, което също не води до проява на отрицателен кумулативен ефект.

Структурно-определящите инвестиционни предложения, планове и програми, цитирани в т. 2, за останалите утвърдени по ЗООС и ЗБР предложения, заедно с ОУПО на настоящия етап, нямат вероятност да доведат до прояви на кумулативен ефект.

Липсват близкостоящи и утвърдени по реда на Глава VI от ЗООС или чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие, планове, проекти и инвестиционни предложения, съществуващи или в процес на разработване или одобряване, които в съчетание с ОУП могат да окажат неблагоприятно въздействие върху тях.

ОУП на Община Куклен не внася реални промени в съществуващата ситуация и не засяга с устройствени решения защитените зони в тяхната територия. Анализираното, вече в т.5., обособяване на устройствени зони „де факто“ не внася нови урбанизиращи елементи в средата, тъй като привежда в съответствие с изискванията на ЗУТ и подзаконовата нормативна уредба, съществуващите теренни дадености.

До момента няма други инвестиционни предложения, планове или програми, които да засягат трайно площи от защитените зони в устройваните землища на селищата от общината. От реализацията им не се очаква отрицателно въздействие и нарушаване на благоприятното природозащитно състояние на природните местообитания и на видовете, предмет на опазване. Не се нарушават балансите, характеризиращи структурата на защитени зони. С реализацията на ОУП не се създават предпоставки за отрицателни въздействия, не само върху изяснените и представени в Оценката ефективно заети местообитания, но и върху потенциални природни местообитания (пригодни площи) и местообитания на видовете, незаети в момента.

В смисъла на всичко изложено е ясно, че при разглеждане на проекта за ОУП на Община Куклен в съчетание с всички останали инвестиционни предложения, планове и програми, не може да се очаква нарастване на антропогенното въздействие върху защитени зони BG0002073 „Добростан“ и BG0001031 „Родопи Средни“.

6. ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА СМЕКЧАВАЩИ МЕРКИ, ПРЕДВИДЕНИ ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ, НАМАЛЯВАНЕ И ВЪЗМОЖНО ОТСТРАНЯВАНЕ НА НЕБЛАГОПРИЯТНИТЕ ВЪЗДЕЙСТВИЯ ОТ ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ПЛАНА, ПРОГРАМАТА И ПРОЕКТА/ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ ВЪРХУ ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ И ОПРЕДЕЛЯНЕ НА СТЕПЕНТА ИМ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ПРЕДМЕТА НА ОПАЗВАНЕ НА ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ, В РЕЗУЛТАТ НА ПРИЛАГАНЕТО НА ПРЕДЛОЖЕНИТЕ СМЕКЧАВАЩИ МЕРКИ

При изготвяне на предложените смекчаващи мерки сме се старали да бъдем пределно конкретни предвид фазата на разглеждане и оценка на предварителния проект за ОУП на най-ранен етап, определено от изискванията на хармонизираното българско екологично законодателство.

Считаме, че е редно мерките да очертаят рамката, осигуряваща параметри, недопускащи увреждане на околната среда и ключовите елементи на защитени зони BG0002073 „Добростан“ и BG0001031 „Родопи Средни“ при реализацията му. Мерките за намаляване на отрицателното действие върху защитените зони са свързани преди всичко с прецизиране на устройствените зони, с оглед осигуряване съхраняването и развитието на разгледаните ключови елементи.

❖ Съхраняването на горските и крайречни територии, ливадите, пасищата и мерите осигуряват до голяма степен нуждите от биокоридорни връзки между екосистемите в Родопите и Горнотракийската низина, а озеленяването - в урбанизираните зони. В окончателния проект на ОУП да не се внасят различни от предлаганите устройствени зони, възпрепятстващи функционирането на локалните биокоридорни връзки.

❖ Да не се допуска под никаква форма урбанизация в местата с концентрация на биологично разнообразие в защитените зони, изяснени в доклада – природни местообитания, местообитания на целевите видове, биокоридорни връзки, миграционни маршрути...

❖ Да се предпазят от урбанизация местата с екотонен ефект.

❖ При одобряване на ПУП-ПЗ или ПУП-ПП в защитени зони в програмния период, не само да не се допуска пряко отрицателно въздействие върху природни местообитания или местообитания и популации на видовете, предмет на опазване, но и тяхното фрагментиране или нарушения на биокоридорните връзки.

❖ В програмния период на ОУП да се развие специализиран кадастър, като се паспортизират елементите на зелената система в общината чрез ландшафтно-таксационен анализ и оценка.

❖ Да не се допуска утвърждаването на ПУП-ПЗ, ПУП-ПП или дейности в близост до елементите на Националната екологична мрежа, водещи до настаняване на инвазивни видове или предизвикващи рудерализация на площи

❖ Да се потърсят реални възможности за съхраняване и пълно възстановяване на крайречни местообитания в участъците от реките в обхвата на плана при запазване и прецизиране на системата за защита от вредното въздействие на водите.

❖ При изграждането на нови елементи от напоителната система и водоземни съоръжения от повърхностни водни тела да не се допуска възпрепятстване на миграционните коридори на хидробионтите или увреждащи крайречната флора и фауна.

❖ Дейности във влажни зони, част от разглежданите защитени зони, да се предвиждат в извън размножителния период на животинските видове (м.април – м.юни).

❖ Да се предвиди подходящо устройствено решение за адекватна рекултивация и разработване на ландшафтно-устройствени проекти за възстановяване и рекултивация на деградирани ландшафти.

❖ Да се предвиди подходящо оформление на сервитутните ивици и площите около нови комуникационно-транспортни артерии, за тяхното ландшафтно вписване и осигуряване на условия за биокоридорни връзки.

❖ При трасиране на нова пътна инфраструктура, засягаща защитените зони, техническите проекти да са в съответствие с най-добрите налични техники в Европейския съюз с оглед опазване на ключовите им елементи.

❖ В окончателния вариант на ОУП да не се внасят изменения, водещи до влошаване на условията на средата в защитените зони и в площи около тях, използвани като трофична база от целевите видове.

❖ Да се запази, от изменения, устройството на жизненоважни за популациите на видовете от предмета на опазване на защитените зони територии, прилежащи на зоните, но извън тях - обработваеми земи, пасища, мери и ливади, дерета.

❖ Окончателният вариант на ОУП да не внася изменения в съответствие с изискванията на документите по българското природозащитно законодателство, регламентиращи цифровите модели и граници, обявяването, промените, целите и режимите за обявяване на защитените зони.

❖ В окончателния вариант на ОУП да се корегира площта на единствената въвеждана нова устройствена зона - рекреационна от разновидност „Ос” в Защитена зона BG0001031 „Родопи - Средни”. След направените подробни разчети от екипа по Екологична оценка и оценка на съвместимостта се оказа, че тази площ не е 44,37 дка, а **83,92 дка или 0.004 %** от общата площ на Защитена зона BG0001031 „Родопи - Средни” и включва 4 вида територии:

- ❖ терени за нови ски писти и пътеки – 23.9 дка;
- ❖ трасе система за технологичен сняг – 6.4 дка;
- ❖ нови лифтови съоръжения – 9.25 дка;
- ❖ за допустима смяна предназначение за курортни дейности – 44.37 дка.

7. РАЗГЛЕЖДАНЕ НА АЛТЕРНАТИВНИ РЕШЕНИЯ И ОЦЕНКА НА ТЯХНОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ, ВКЛЮЧИТЕЛНО НУЛЕВА АЛТЕРНАТИВА

При избора на настоящия вариант на ПП на ОУП, бяха разгледани различни **алтернативи** за устройство на територията. При нито една от тях не се засягат пряко неурбанизирани в миналото части от защитените зони в обхвата на Плана, поради което не са оценяни в Доклада.

Проектните предложения на ОУП на община Куклен са максимално съобразени с целите и ограниченията за извършване на дейности, противоречащи на опазването на защитените видове и техните местообитания. С доработката на ОУП са отчетени ограниченията на ЗЗ „Родопи – Средни“ и предвидените мероприятия за устройство на курорта „Бяла черква“ са намалени с 645.13 дка.

По този начин устройствените мероприятия, попадащи в защитената зона, остават само 44.37 дка /рекреационна устройствена зона от разновидност „Ос“ или 0.002% от общата площ на Защитена зона BG0001031 „Родопи - Средни“

При работата на екипите, изготвящи ОУП и оценката за съвместимост, е прецизиран до голяма степен вариант, при който максимално, при съществуващите дадености, се съхраняват защитените зони. След направените подробни разчети от екипа по Екологична оценка и оценка на съвместимостта се оказва, че тези площи не са 44,37 дка, а са **83,92 дка или 0.004 %** от общата площ на Защитена зона BG0001031 „Родопи - Средни“ /Фигура 5.1.2.1./ и включват 4 вида територии, които предлагаме да бъдат адекватно отразени в окончателния проект за ОУПО:

- ❖ терени за нови ски писти и пътеки – 23.9 дка;
- ❖ трасе система за технологичен сняг – 6.4 дка;
- ❖ нови лифтови съоръжения – 9.25 дка;
- ❖ за допустима смяна предназначение за курортни дейности – 44.37 дка.

При „нулевата алтернатива“ би се съхранило настоящото положение с неадекватно, на времето и изискванията, устройство на територията. Тенденцията е да се запази настоящото състояние с наличие на сравнително малко подлежащи на опазване местообитания и видове, включени в предмета на опазване на защитените зони.

Сукцесионните процеси ще продължат в посока самонастаняването на много места на рудерални и инвазивни видове в ксерофитизираните терени, а във все по-антропогенизиращите се поречия на реките ще се съхрани липсата на типичните, в миналото, крайречни местообитания. Би се съхранило сегашното, не удовлетворяващо

етапа на развитие, състояние на общината по отношение на устроеността на територията..

С оглед изясненото въздействие върху защитените зони и околната среда считаме, че реализацията на ОУП в предложения вариант няма да измени в отрицателна посока качествените и количествени характеристики на съществуващите екосистеми в района и зоните и да внесе значителни отрицателни изменения в установените връзки и взаимодействия между тях, поради което не предлагаме и алтернативни предложения.

8. КАРТЕН МАТЕРИАЛ С МЕСТОПОЛОЖЕНИЕТО НА ОБЕКТИТЕ, СПРЯМО ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ И ТЕХНИТЕ ЕЛЕМЕНТИ

Поради големия обем на информацията, картният материал с проекта за Общ устройствен план на Община Куклен с нанесени контури на защитени зони BG0002073 „Добростан ” и BG0001031 „Родопи Средни” представяме като приложение към Доклада за степента на въздействие върху защитените зони.

Картен материал с местоположението на установени или потенциални ключови елементи на защитените зони представихме в т. 5.1.

9. ЗАКЛЮЧЕНИЕ ЗА ВИДА И СТЕПЕНТА НА ОТРИЦАТЕЛНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ, СЪОБРАЗНО КРИТЕРИИТЕ ПО ЧЛ. 22.

Пълна характеристика на проекта за ОУП на Община Куклен беше представена в т.1, а характеристиката на други планове, програми, инвестиционни предложения и техните изменения с оглед изясняване на кумулативен ефект, в т. 2 и т. 5.3.

Предвид изяснените, подробно в т.3, описания на елементите на Предварителния проект за ОУП, които самостоятелно или в комбинация с други планове, програми и проекти/инвестиционни предложения биха могли да окажат значително въздействие върху защитените зони или техните елементи, както и пълните описания и характеристики на защитени зони BG0002073 „Добростан ” и BG0001031 „Родопи Средни” се налага заключение, в съответствие с изводите в края на изложението в т. 5, 6 и 7.

То е, че при предлагания предварителен проект на ОУП могат да се направят следните изводи:

❖ Реализацията на ОУП не внася устройствени изменения в територии от разгледаните 2 защитени зони, водещи до негативно въздействие върху техните ключови елементи.

- ❖ Не се налага да бъдат реализирани специални компенсирани мерки. Не се отнемат или увреждат местообитания на растителни или животински видове.

- ❖ Не се очаква отрицателно въздействие и нарушаване на благоприятното природозащитно състояние на природните местообитания и на целевите видове

- ❖ Няма да се нарушат балансите, характеризирани структурата на защитените зони.

- ❖ С реализацията на ОУП не се създават предпоставки за отрицателни въздействия, не само върху изяснените и представени в Оценката ефективно заети местообитания, но и върху потенциални природни местообитания (пригодни площи) и местообитания на видовете, незаети в момента.

Предварителният проект за ОУП не внася решения, с които да се засягат деструктивно установените в устройваната територия местообитания на болшинството видове от предметите на опазване на двете защитени зони, съгласно извършения анализ в т.5.1. Очаква се много слабо отрицателно въздействие (оценка 1) единствено върху 1078* четириточкова мечка пеперуда (*Euplagia (Callimorpha) quadripunctaria*), 1087 алпийска розалия (*Rosalia alpina*), 1089 буков сечко *Morimus funereus*, 1083 бръмбар-рогач (*Lucanus cervus*), 1171 голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*), 1193 жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*), 1354 *кафява мечка (*Ursus arctos*), 1352 *европейски вълк (*Canis lupus*)

- ❖ Липсват предпоставки за основните и традиционно действащи заплахи върху благоприятното природозащитно състояние на всички целеви видове.

- ❖ ОУП не въвежда устройствени решения, засягащи локализираните в общината местообитания на установените целеви растителни и животински видове.

- ❖ Липсват предпоставки за основните и традиционно действащи заплахи върху благоприятното природозащитно състояние на природните местообитания и видовете от предмета на опазване.

- ❖ Изготвянето и реализацията на ОУП не води до прояви на прекъсване на функционалните връзки в популациите на видовете от предмета на опазване в защитените зони. Липсват основания да се очаква измеримо изменение на фактора „фрагментиране“ на популации в защитените зони. Не се очакват прояви на бариерен ефект.

- ❖ Не се въвеждат устройствени зони, променящи в голяма степен горите по вид и предназначение и се запазва компактността на Горския фонд, с което се осигуряват, до голяма степен нуждите от биокоридорни връзки.

❖ Липсват основания, че новото устройство на територията ще доведе до промени в проявата на въздействия като „обезпокояване на видове“. Площите за производствени, многофункционални, жилищни, обществено обслужващи и други зони с урбанизиран характер се обособяват в райони, където екологични ниши, на включените в предмета на опазване видове, липсват и не очакваме значими, за популациите им, прояви на фактора „безпокойство“ със значение за тяхната структура и динамика.

❖ Извършеният анализ не дава основание да се допусне нарушаване, в резултат на реализацията на ОУП, на установения видов състав на популациите на видовете от предмета на опазване на зоните.

❖ Не се очакват и загуби на индивиди. Не се прекъсват миграционни коридори и не може да се очакват каквито и да е прояви на бариерен ефект.

❖ Площта на общината, включена в защитените зони, като цяло не губи качествата си и като трофична база и няма да окаже видимо деструктивно въздействие на състоянието на хранителните ресурси на популациите на целевите видове в обхвата на Плана. В този смисъл, ще се съхрани изцяло ценологичния облик на района, характерен за настоящия етап.

❖ Не могат да бъдат очаквани загуба на местообитания и фрагментация на популациите на видовете, предмет на опазване и влошаване на структурата им.

❖ Планът не внася промени в ландшафта на анализиранияте 2 защитени зони и не предизвиква такива в геоложката основа, повърхностните и подземните води. Не води до значими, за живите организми, емисии на химически вещества във въздуха, водите и почвите.

❖ Реализацията на ОУП няма да предизвика сукцесионни процеси в зоните, водещи до промяна на видовия състав или в условията на средата - химически, хидроложки, геоложки, климатични или други промени.

❖ Очакваното въздействие има изключително ограничен характер и не противоречи на поставените цели с обявяването на зоните.

❖ При реализацията на проекта за ОУП на Община Куклен, в съчетание с всички останали инвестиционни предложения, планове и програми, не може да се очаква значително нарастване на антропогенното въздействие върху защитените зони, имащо кумулативен характер.

Налага се логично следното общо заключение:

Реализацията на предложения в Доклада Проект за Общ устройствен план на Община Куклен няма да окаже съществено и забележимо въздействие върху предмета и целите на опазване в защитени зони BG0002073 „Добростан” и BG0001031 „Родопи Средни”. Няма да бъдат засегнати необратимо приоритетни типове природни местообитания, местообитания на видове и видове, предмет на опазване.

Няма да бъдат фрагментирани популациите на редки, защитени и ендемични видове, характерни за зоната, както и няма да бъде влошена структурата и динамиката на техните популации.

Антропогенният натиск ще се запази в рамките на емкостта на формираните екосистеми.

Въздействието върху защитените зони може да се характеризира така:

СТЕПЕН НА ВЪЗДЕЙСТВИЯ ВЪРХУ ТИПОВЕ ПРИРОДНИ МЕСТООБИТАНИЯ	СТЕПЕН НА ВЪЗДЕЙСТВИЯ ВЪРХУ МЕСТООБИТАНИЯ И ПОПУЛАЦИИ НА ВИДОВЕТЕ - ПРЕДМЕТ НА ОПАЗВАНЕ	СТЕПЕН НА ВЪЗДЕЙСТВИЯ ВЪРХУ ПРИРОДОЗАЩИТНИТЕ ЦЕЛИ И ЦЕЛОСТТА НА ЗАЩИТЕНАТА ЗОНА	ВЪЗМОЖНИ СМЕКЧАВАЩИ И/ИЛИ ВЪЗСТАНОВИТЕЛНИ МЕРКИ	НАЛИЧИЕ НА АЛТЕРНАТИВНИ РЕШЕНИЯ И ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ПРОМЕНИ НА ИП	НАЛИЧИЕ НА ПРИЧИНИ ОТ ПЪРВОСТЕПЕН ОБЩЕСТВЕН ИНТЕРЕС ЗА ИП/	ПРЕДЛОЖЕНИ КОМПЕНСИРАЩИ МЕРКИ
НИСКА	НИСКА	НИСКА	ДА	НЕ	НЕ	НЕ

10. НАЛИЧИЕ НА ОБСТОЯТЕЛСТВА ПО ЧЛ. 33 ЗБР, ВКЛЮЧИТЕЛНО ДОКАЗАТЕЛСТВА ЗА ТОВА И ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА КОНКРЕТНИ КОМПЕНСИРАЩИ МЕРКИ ПО ЧЛ. 34 ЗБР - КОГАТО ЗАКЛЮЧЕНИЕТО ПО Т. 9 Е, ЧЕ ПРЕДМЕТЪТ НА ОПАЗВАНЕ НА СЪОТВЕТНАТА ЗАЩИТЕНА ЗОНА ЩЕ БЪДЕ ЗНАЧИТЕЛНО УВРЕДЕН ОТ РЕАЛИЗИРАНЕТО НА ПЛАНА, ПРОГРАМАТА И ПРОЕКТА, ИЛИ ОТ РЕАЛИЗИРАНЕТО И ЕКСПЛОАТАЦИЯТА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ И ЧЕ НЕ Е НАЛИЦЕ ДРУГО АЛТЕРНАТИВНО РЕШЕНИЕ

От гореизложеното се налага извода, че липсва наличие на обстоятелства по чл. 33 от Закона за биологичното разнообразие, включително доказателства за това и предложение за конкретни компенсиращи мерки по чл. 34 от Закона.

11. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ИЗПОЛЗВАНИТЕ МЕТОДИ НА ИЗСЛЕДВАНЕ, МЕТОДИ ЗА ПРОГНОЗА И ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО, ИЗТОЧНИЦИ НА ИНФОРМАЦИЯ, ТРУДНОСТИ ПРИ СЪБИРАНЕ НА НЕОБХОДИМАТА ИНФОРМАЦИЯ

При разработването на оценката са използвани ограничено стандартните методи за полеви изследвания, прилагани за определяне на видовия състав при висшите растения (маршрутен метод, трансекти и методът на пробните площадки) и гръбначните животни (маршрутен или трансектен метод (*Line transects*) и методът на точковото броене (*Point counts*) (Bibby et al., 1992).

Извършени са ограничени теренни проучвания върху фито- и зооценозите в района през 2021 година.

Определянето на местообитанията е съгласно Ръководството за определяне на местообитания от европейска значимост в България (Кавръкова В, Димова Д., Димитров М., Цонев Р., Белев Т., 2005).

Определянето на видовете е по таблици и определители, цитирани в използваната литература.

Описанието и анализът на вероятността и степента на въздействие на разглеждания план върху предмета и целите на опазване на защитените зони са направени на база характеристиката, по литературни данни, на флората, фауната и формираните вторични екосистеми, върху част от терените след извършени ограничени теренни проучвания в периода март-октомври 2021 година.

Данни за състоянието на местообитанията и целевите видове в защитената зона са ползвани от сайта на МОСВ, Информационна система за защитените зони от екологична мрежа Натура 2000 в България, проект: „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“, <http://natura2000.moew.government.bg/>.

Направените анализи и изводи са в съответствие с изискванията на Директивите на Европейския съюз, на всички международни конвенции, по които Република България е страна и хармонизираното българско законодателство.

За изясняване на кумулативния ефект върху защитените зони е ползвана базата данни на МОСВ, ИАОС, РИОСВ – Пловдив, РИОСВ - Хасково и РИОСВ - Смолян.

Не са срещани трудности при набирането на необходимата информация.

Използвани са Уеб страници и предложения от НПО – БДЗП и СНЦ „Зелени Балкани“ и богата литература, като източник на информация за региона и защитените зони.

Законодателна рамка:

✓ Закон за опазване на околната среда (обн.ДВ, бр.91/ 25.09.2002 г, посл.изм и доп., ДВ, бр. 12 от 03.02.2017 г.);

✓ Закон за биологичното разнообразие (обн.ДВ, бр.77/ 09.08.2002г, посл.изм ДВ бр. 76 от 19.09.2017 г.г.)

✓ Закон за защитените територии (обн.ДВ бр.133/11.11.1998 г, посл.изм. ДВ, бр.66/2013 г., в сила от 26.07.2013 г).

✓ Закон за лечебните растения (ДВ, бр. 29 / 07.04.2000 г. посл. изм. ДВ, бр. 58 от 18.07.2017 г.)

✓ Закон за генетично модифицирани организми (ДВ, бр.27 / 29.03.2005 г.)

✓ Закон за лова и опазване на дивеча (изм. ДВ, бр. 77 / 04 Октомври 2011 г. , посл. изм., ДВ бр. 63 от 4.08.2017 г.)

✓ Закон за рибарството и аквакултурите (ДВ, бр. 41 / 24.04.2001 г., посл. изм. и доп., ДВ бр. 63 от 4.08.2017 г.))

✓ Закон за митниците (ДВ, бр. 15 / 6.02.1998 г., в сила от 1.01.1999 г., посл. изм. ДВ бр. 98 от 9.12.2016 г.)

✓ Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (обн. ДВ бр. 73/ 2007 г., посл. изм. ДВ. бр. 94 от 30.11.2012г.)

✓ Наредба № 2 от 20.01.2004 г. за правилата и изискванията за събиране на билки и генетичен материал от лечебни растения, издадена от министъра на околната среда и водите (ДВ, бр. 14 от 20.02.2004 г.).

✓ Наредба № 4 от 8.07.2003 г. за условията и реда за издаване на разрешителни за въвеждане на неместни или повторно въвеждане на местни животински и растителни видове в природата .

✓ Наредба № 5 от 1.08.2003 г. за условията и реда за разработване на планове за действие за растителни и животински видове

✓ Наредба за разработване на планове за управление на защитени територии (обн. ДВ бр.13 от 15.02.2000 г., изм. и доп. ДВ бр.55/20.07.2012 г.).

✓ Наредба за условията и редът за разработване и утвърждаване на планове за управление на защитени зони (Приета с ПМС № 349 от 30.12.2008 г., обн., ДВ, бр. 7 от 27.01.2009 г., в сила от 27.01.2009г., изм., бр. 93 от 24.11.2009 г., в сила от 24.11.2009 г.).

✓ Правилник за условията и реда за управлението, възлагането на дейностите по поддържане и възстановяване, възлагането на туристически дейности, охраната и контрола в горите, земите и водните площи в защитените територии - изключителна държавна собственост (обн. ДВ бр.49/14.06.2005 г.).

ИЗПОЛЗВАНА ЛИТЕРАТУРА

Асенов А., 2006: Биogeография на България, София, ЕТ”АН-ДИ-Андриян Тасев”
Бигон М., Дж.Харпер, К.Таунсенд. 1989. Екология. Том I и II, Изд. Мир, Москва
БДЗП, Определител на гнездящите птици в България, електронно издание
(<http://bspb.org>)

Бондев И. (Ред.). 1995. Хорологичен атлас на лечебните растения в България.
Акад. Изд. “М.Дринов”,

Ботев, Б., Ц. Пешев (ред.). 1985. Червена книга на Република България. т. 1:
Растения. София. БАН

Ботев, Б., Ц. Пешев (ред.). 1985. Червена книга на Република България. т. 2:
Животни. София. БАН

Бешков В., К. Нанев. 2002. Земноводни и влечуги в България. Изд. Pensoft
Българско дружество за защита на птиците – база данни - www.bspb.org

Георгиев Г. 2004. Националните и природните паркове и резерватите в
България. ИК “Гея-Либрис”, София, 294с.

Груев Б., Б. Кузманов. 1994. Обща биогеография. Университетско издателство
“Св. Кл.Охридски”, София, 498с.

Делков Н., 1984. Дендрология. Земиздат, София.

Димитров М, З.Хубенов и др, Ръководство за планиране на дейности в земи и
гори от Горския фонд в Natura 2000 защитени зони, София

Иванов И., И. Ланджев, Г. Нешев.1977. Билките в България и използването им.
Земиздат, София

Карапеткова М.,Мл.Живков.1993. Рибите в България. Изд.Геолибрис, Сф

Карапеткова М., К .Александрова-Колеманова, Мл..Живков.1993.
Сладководните риби на България. В: Национална стратегия за опазване на биологичното
разнообразие, Том 1.

Ковачев, А., Карина, К., Росен, Ц., Димова, Д. (ред). Октомври 2008.

Ръководство за оценка на благоприятно природозащитно състояние за видове и типове природни местообитания по НАТУРА 2000 в България. Изд. Българска фондация Биоразнообразие, София.

Костадинова И. 1997. Международни мерки за природозащита. В: Орнитологично важни места в България. БДЗП, Природозащитна поредица, кн. 1. Костадинова И. (съст.). БДЗП, София.

Костадинова И. 1997а. Резултати от проучването на ОМВ в България. В: Орнитологично важни места в България. БДЗП, Природозащитна поредица, кн. 1. Костадинова И. (съст.). БДЗП, София.

Костадинова И. 2002. Опазването на места – един от ключовите подходи в опазването на биоразнообразието. В: Наръчник за НАТУРА 2000 в България. БДЗП, Природозащитна поредица, кн. 5. Костадинова И., М.Михайлов (съст.). БДЗП, София.

Любенова М. 2004. Фитоекология. Академично издателство „Марин Дринов“, София.

Матев И., Д. Ганева, Д. Ганев: 2004; Екология с основи на биогеографията и опазване на околната среда, Изд. Пенсофт, София-Москва.

Марин, С., Георгиева-Шнел, Т., Димова, Р. (съст.). Практически насоки за прилагане на оценката за съвместимост с Натура 2000, в България – немският опит и правото на ЕС. Прилагане на чл.6(3) и чл. 6(4) от Директива 92/43/ЕЕС, транспонирани в Закона за Биологичното Разнообразие чл.31 –34а. София, Зелени Балкани, 2010

Митрев А., Св. Попова. 1982. Атлас на лечебните растения в България. Изд. БАН.

МОСВ, Информационна система за защитените зони от екологична мрежа Натура 2000 в България, проект: "Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I", <http://natura2000.moew.government.bg/>.

МОСВ, Сдружение “Природа Назаем”, Федерация на Природозащитни Сдружения “Зелени Балкани”, 2009 г.: Практическо Ръководств “НАТУРА 2000 – управленско планиране на защитените зони в България”, София.

Нанкинов Д. 2000. Застрашените животни в България. Изд. Pensoft, София, Нанкинов, Д., С. Симеонов, Т. Мичев, Б. Иванов. 1997. Фауна на България, Aves, Част 2, т. 26, София, Академично издателство”Проф. Марин Дринов” и Издателство “Пенсофт”.

Наумов, Б., М. Станчев. 2004. Земноводни и влечуги в България и Балканския полуостров. Електронно издание на Българското херпетологично дружество. www.herpetology.hit.bg.

Петров П. 1990г. Ландшафтознание. Университетско издателство.

Проект „Изграждане на мрежата от защитени зони Natura 2000 в България” . www.natura2000bg.org.

Росен Цонев, Чавдар Гусев, Ръководство за определяне и ефективно управление на тревни местообитания (пасища, ливади и постоянно затревени площи) - обект на опазване и стопанско ползване в България), БДЗП, Природозащитна поредица - книга 23.

Сборник със закони и нормативни актове за опазване на околната среда. 1998. МОСВ, София, Изд. “Вендом”,

Симеон С., Т. Мичев. 1991. Птиците на Балканския полуостров. Изд. „Петър Берон”, София.

Симеон С., Т.Мичев, Д. Нанкинов. 1990. Фауна на България. Том 20, Изд. на БАН, София.

Стоянов Н. 1972. Нашите лекарствени растения. Том I и II, Изд. „Наука и изкуство, София.

Събев Л., Св. Станев. 1959. Климатичните райони на България и техният климат. В: Трудове на Института по хидрология и метеорология. Том V, Държавно издателство “Наука и изкуство”, София

Узунов Й., Ст. Ковачев. 2002. Хидробиология. Изд. Pensoft, София.

Федерация “Зелени Балкани”; WWF;:МОСВ. 2005. Ръководство за определяне на местообитания от европейска значимост в България, София.

Федерация “Зелени Балкани” – База данни. www.greenbalkans.org

„Фауна на България», Том 20 и 27, 2004, Академично издателство «Марин Дринов», София.

„Червена книга на Република България”, Електронно издание, Съвместно издание на Българска академия на науките и Министерство на Околната среда и водите, 2011 година.

Янков, П. (отг. ред.). 2007. Атлас на гнездящите птици в България. Българско дружество за защита на птиците. Природозащитна поредица кн. 10, София, БДЗП, 679 с.

Янков, П. (отг. ред.). 2007. Атлас на гнездящите птици в България. Българско дружество за защита на птиците. Природозащитна поредица кн. 10, София, БДЗП, 679 с.

. 12. ДОКУМЕНТИ ПО ЧЛ. 9, АЛ. 2 И 3.

✓ Декларации на експертите, автори на оценката, по чл. 9, ал. 3 от Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми и проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените;

✓ Доказателства по чл. 9, ал. 2 за наличие на изискванията по чл. 9, ал. 1, от Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми и проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените територии.

13. ПРИЛОЖЕНИЯ

✓ Приложение № 1 - Картни материали с нанесени установени природни местообитания от предмета на опазване на Защитена зона BG0001031 „Родопи Средни” в землището на село Добралък

✓ Приложение № 2 - Картни материали с нанесени установени местообитания на видове от предмета на опазване на Защитена зона BG0001031 „Родопи Средни” и засягането им в землището на село Добралък

✓ Приложение № 3 - Информация от РИОСВ Пловдив, Смолян и Хасково за заявени интереси и съгласувани други планове, програми и инвестиционни предложения в защитени зони BG0002073 „Добростан ” и BG0001031 „Родопи Средни”

✓ Предварителен проект за ОУП на Община Куклен